

T-4

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10 i 3/23), na prijedlog Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 21. sjednici, održanoj dana 15.03.2024. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I.

Utvrđuje se Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom.

II.

Prijedlog Zakona iz tačke I. ovog zaključka, upućuje se u skupštinsku proceduru po skraćenom postupku.

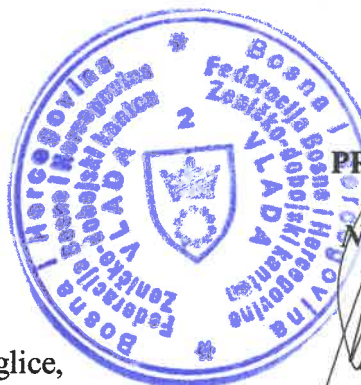
III.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02-02-5354 /24
Datum, 15.03.2024. godine
Zenica

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice,
1x Stručna služba Skupštine,
1x a/a.

PREMIJER

Nezir Pivić

PRIJEDLOG

Na osnovu člana 37. stav 1. tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona, Skupština Zeničko-dobojskog kantona na _ sjednici održanoj dana _____ 2024. godine, d o n o s i

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SOCIJALNOJ ZAŠTITI, ZAŠTITI CIVILNIH ŽRTAVA RATA I ZAŠTITI PORODICE SA DJECOM

Član 1.

(Izmjena člana 4.)

(1) U Zakonu o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom (“Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj: 13/07, 13/11, 14/12 – Autentično tumačenje, 3/15, 2/16, 3/17 – Autentično tumačenje i 16/22 - u daljem tekstu: Zakon) u članu 4. stavovi (2) i (3) se brišu.

(2) Dosadašnji stav (4) postaje stav (2).

Član 2.

(Izmjena člana 5.)

U članu 5. stav (2) mijenja se i glasi:

„(2) Izuzetno, djetetom se smatra i lice koje radi ostvarivanja prava utvrđenih ovim zakonom ima više od 18, a do navršenih maksimalno 27 godina života, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Član 3.

(Izmjena člana 18.)

U članu 18. stav (3) mijenja se i glasi:

„(3) Licima kojima je priznato pravo iz oblasti socijalne zaštite propisano u članu 19. ovog zakona, odnosno pravo iz oblasti zaštite porodice sa djecom iz člana 112. ovog zakona, može se priznati i pravo na zdravstveno osiguranje i osnovnu zdravstvenu zaštitu ukoliko nisu osigurani po drugom osnovu“.

(2) Iza stava (3) dodaju se novi stavovi (4) i (5) koji glase:

„(4) Izuzetno, pravo iz stava (3) ovog člana može se priznati i licima koji nisu korisnici prava iz člana 19. i člana 112. ovog zakona, pod uslovom da su stariji od 60 godina (žene), odnosno 65 godina (muškarci) i da nisu osigurani po drugom osnovu.

(5) Postupak i način ostvarivanja prava iz stava (3) i (4) ovog člana regulisat će se Uputstvom koje donosi ministar Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Ministar).

Član 4.
(Dopuna člana 19.)

U članu 19. u stavu (1) iza tačke h) dodaje se nova tačka i) koja glasi:

„i) zdravstveno osiguranje i osnovna zdravstvena zaštita“.

Član 5.
(Izmjena člana 24.)

(1) U članu 24. u stavu (1) tačka c) se briše.

(2) Dosadašnje tačke d), e), f), g), h), i) i j) postaju tačke c), d), e), f), g), h) i i).

(3) U stavu (2) iza tačke f) dodaju se nove tačke g) i h) koje glase:

„g) dodatak za djecu i mlade sa invaliditetom,

h) primanja po propisima o boračko-invalidskoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti lica sa invaliditetom“.

Član 6.
(Dopuna člana 30.)

U članu 30. u stavu (2) iza riječi „od 65 godina“ dodaju se riječi „(muškarac), odnosno 60 godina (žena)“.

Član 7.
(Izmjena člana 57.)

Član 57. mijenja se i glasi:

„Član 57.

(1) Ukoliko se smještaj u ustanovu socijalne zaštite vrši na zahtjev prvostepenog organa, Ministarstvo, prvostepeni organ i ustanova socijalne zaštite u koju se vrši smještaj zaključuju ugovor o uspostavljanju saradnje i finansiranju usluga socijalnog zbrinjavanja lica koje se smješta.

(2) Ugovorom iz stava (1) ovog člana uredit će se međusobna prava i obaveza ugovornih strana radi zbrinjavanja i smještaja lica kojima je potrebna stalna briga i pomoć u zadovoljavanju osnovnih životnih potreba a koje potrebe ne mogu ostvariti u vlastitoj porodici ili na drugi način“.

Član 8.
(Brisanje poglavlja IV.)

POGLAVLJE IV. UDRUŽENJA LICA SA INVALIDITETOM se briše.

Član 9.
(Izmjena člana 96.)

Član 96. mijenja se i glasi:

„Član 96.

Pojmovi i definicije koji se odnose na civilne žrtve rata i članove njihovih porodica korišteni u ovom zakonu imaju isto značenje kao i pojmovi i definicije korišteni u Zakonu o zaštiti civilnih žrtava rata u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ broj: 60/23, – u daljem tekstu: Federalni zakon o civilnim žrtvama rata“.

Član 10. (Izmjena člana 97.)

Član 97. mijenja se i glasi:

„Član 97.

Uslovi, način i postupak ostvarivanja prava priznatih po osnovu statusa civilnih žrtava rata kao i članova njihovih porodica provodit će se po odredbama Federalnog zakona o civilnim žrtvama rata i odredbama ovog zakona“.

Član 11. (Izmjena člana 98.)

Član 98. mijenja se i glasi:

„Član 98.

(1) Prava civilnih žrtava rata u smislu ovog zakona su:

- a) zdravstvena zaštita;
- b) prednost prilikom korištenja zdravstvenih usluga;
- c) psihološka pomoć;
- d) pomoć u troškovima liječenja i nabavci ortopedskih pomagala;
- e) banjsko i klimatsko liječenje i medicinska rehabilitacija;
- f) pokriće troškova dženaze/sahrane;
- g) osposobljavanje za rad (profesionalna rehabilitacija, prekvalifikacija i dokvalifikacija)
- h) prioritetno zapošljavanje;
- i) prioritetno stambeno zbrinjavanje;
- j) besplatna pravna pomoć i
- k) osiguranje povoljnijih uslova školovanja.

(2) Prava iz stava (1) tačka a), f), g), i), j) i k) ovog člana ostvaruju i članovi uže porodice civilnih žrtava rata.

(3) Prava iz stava (1) ovog člana finansiraju se iz sredstava budžeta Kantona“.

Član 12. (Izmjena člana 99.)

Član 99. mijenja se i glasi:

„Član 99.

Pravo na zdravstvenu zaštitu u smislu odredbe člana 98. stav (1) tačka a) ovog zakona ostvaruje se u skladu sa propisima kojima se uređuje zdravstvena zaštita i zdravstveno osiguranje kao i podzakonskim aktima iz ove oblasti.

Član 13.
(Izmjena člana 100.)

Član 100. mijenja se i glasi:

„Član 100.

Prednost prilikom korištenja zdravstvenih usluga u smislu odredbe člana 98. stav (1) tačka b) ovog zakona civilna žrtva rata ostvaruje na osnovu predočene iskaznice/rješenja o statusu i uz obavezu nadležnih zdravstvenih ustanova da na vidnom mjestu istaknu pravo prednosti civilnih žrtava rata u svim zdravstvenim ustanovama na području Kantona.

Član 14.
(Dodavanje novog člana 101a.)

Iza člana 100. dodaje se novi član 101a. koji glasi:

„Član 101a.

Pravo na psihološku pomoć, pomoć u troškovima liječenja i nabavci ortopedskih pomagala, pravo na banjsko klimatsko liječenje i medicinsku rehabilitaciju u smislu odredbe člana 98. stav (1) tačka c), d) i e) ovog zakona, civilna žrtva rata ostvarit će u skladu sa propisima kojima se uređuje zdravstvena zaštita i zdravstveno osiguranje kao i podzakonskim aktima iz ove oblasti.

Član 15.
(Izmjena člana 102.)

Član 102. mijenja se i glasi:

„Član 102.

(1) Pravo na pokriće troškova dženaze/sahrane u smislu odredbe člana 98. stav (1) tačka f) ovog zakona civilne žrtve rata ostvaruju u punom iznosu, dok članovi uže porodice civilne žrtve rata ostvaruju u visini 50% od ukupnih troškova.

(2) Postupak i način ostvarivanja prava iz stava (1) ovog člana propisat će se posebnim uputstvom koje će donijeti Ministar.“

Član 16.
(Izmjena člana 103.)

Član 103. mijenja se i glasi:

„Član 103.

Pravo na osposobljavanje za rad (profesionalna rehabilitacija, prekvalifikacija i dokvalifikacija) kao i pravo na prioritetno zapošljavanje u smislu odredbe člana 98. stav (1) tačka g) i h) ovog zakona ostvaruje se pod uslovima i na način predviđen propisima koji regulišu oblast posredovanja u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba“.

Član 17.
(Izmjena člana 104.)

Član 104. mijenja se i glasi:

„Član 104.

Pravo na prioritarno stambeno zbrinjavanje u smislu odredbe člana 98. stav (1) tačka i) ovog zakona ostvaruje se pod uslovima i na način predviđen propisima koji regulišu oblast socijalno neprofitnog stanovanja na području Zeničko-dobojskog kantona“.

Član 18.
(Izmjena člana 105.)

Član 105. mijenja se i glasi:

„Član 105.

Pravo na besplatnu pravnu pomoć, u smislu odredbe člana 98. stav (1) tačka j) ovog zakona, ostvaruje se putem Kantonalnog zavoda za besplatnu pravnu pomoć, u skladu sa propisima koji regulišu pružanje usluge besplatne pravne pomoći na području Kantona“.

Član 19.
(Izmjena člana 106.)

Član 106. mijenja se i glasi:

„Član 106.

(1) Pravo na osiguranje povoljnijih uslova školovanja ima dijete rođeno iz čina ratnog silovanja – dijete posebne kategorije civilnih žrtava rata do navršene 35. godine života.

(2) Povoljniji uslovi školovanja u smislu odredbe iz stava (1) ovog člana podrazumijevaju prednost pri upisu u javne srednjoškolske i visokoškolske obrazovne ustanove pod uslovom da je postignut bodovni minimum, odnosno da je dijete zadovoljilo na prijemnom ispitu.

(3) Dijete iz stava (1) ovog člana ima pravo i na sufinansiranje troškova upisa, putem Ministarstva i to u visini od 50% u odnosu na cijenu školarine pod uslovom da se nalazi na redovnom školovanju“.

Član 20.
(Brisanje članova 107., 108., 109. i 110.)

Članovi 107., 108., 109. i 110. se brišu.

Član 21.
(Izmjena člana 112.)

(1) U članu 112. u stavu (1) dodaje se nova tačka b) koja glasi:

„b) dodatak za djecu i mlade sa invaliditetom“.

(2) Dosadašnje tačke b), c), d), e), f), g) i h) postaju tačke c), d), e), f), g), h) i j).

Član 22.

(Izmjena naziva odjeljka)

U DIJELU ČETVRTOM, POGLAVLJE I., naziv Odjeljka A. mijenja se i glasi:

„Odjeljak A. Dodatak za djecu i mlade sa invaliditetom“.

Član 23.

(Dodavanje novih članova 119a., 119b., 119c., 119d., 119e., 119f., 119g.)

Iza člana 119. dodaju se novi članovi 119a., 119b., 119c., 119d., 119e., 119f., 119g. koji glase:

„Član 119a.

Dodatak za djecu i mlade sa invaliditetom u smislu ovog zakona podrazumijeva novčano primanje koje pripada djeci i mladim sa invaliditetom, s ciljem pružanja pomoći porodici u izdržavanju i odgoju djece“.

„Član 119b.

Pravo na dodatak iz člana 119a. ovog zakona mogu ostvariti djeca ili mladi sa utvrđenim procentom invaliditeta od 60% do 100% dok se nalaze na redovnom školovanju, a najduže do navršene 27. godine života ako im je nalazom nadležne ustanove utvrđena nesposobnost za samostalan rad i privređivanje“.

„Član 119c.

(1) Pravo na dodatak za djecu i mlade sa invaliditetom, djeca odnosno mladi stiču uz ispunjenje uslova kako slijedi:

- a) da imaju prijavljeno prebivalište na području Kantona;
- b) da je Nalazom, ocjenom i mišljenjem Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja utvrđen procenat tjelesnog oštećenja u visini od 60% do 100%;
- c) da ne koriste pravo na dječiji dodatak po osnovu Zakona o materijalnoj podršci porodicama s djecom u Federaciji Bosne i Hercegovine;
- d) da je Nalazom, ocjenom i mišljenjem Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja utvrđena nesposobnost za samostalan rad i privređivanje.

(2) Pravo iz člana 119a. ovog zakona djeca i mladi sa invaliditetom ne mogu ostvariti ukoliko su smješteni u ustanovu dječije ili socijalne zaštite ili ukoliko imaju zasnovan radni odnos“.

„Član 119d.

(1) Postupak za ostvarivanje prava na dodatak za djecu i mlade sa invaliditetom pokreće se po zahtjevu stranke.

(2) O pravu na dodatak za djecu i mlade sa invaliditetom u prvom stepenu rješava nadležni centar za socijalni rad, odnosno nadležna općinska služba za poslove socijalne zaštite prema mjestu prebivališta podnositelja zahtjeva.

(3) Korištenje prava na dječiji dodatak po Zakonu o materijalnoj podršci porodicama s djecom u Federaciji Bosne i Hercegovine isključuje pravo na dodatak za djecu i mlade sa invaliditetom“.

„Član 119e.

(1) Visina dodatka za djecu i mlade sa invaliditetom utvrđuje se u iznosu od 7% od prosječne plaće Kantona.

(2) Dodatak za djecu i mlade sa invaliditetom isplaćuje se na tekući račun korisnika prava, odnosno zakonskog zastupnika ili staratelja.

(3) Dospjela a neisplaćena potraživanja nakon smrti korisnika prava isplatit će se u skladu sa propisima koji regulišu pitanje nasljeđivanja u Federaciji Bosne i Hercegovine“.

„Član 119f.

Dodatak za djecu i mlade sa invaliditetom prestaje završetkom redovnog školovanja, odnosno navršavanjem 27. godina života, zaposlenjem ili stupanjem u brak korisnika prava“.

„Član 119g.

Sredstva za finansiranje dodatka za djecu i mlade sa invaliditetom osiguravaju se u budžetu Kantona“.

Član 24.

(Izmjena člana 120.)

U članu 120. u stavu (2) iza riječi „porodilje“ dodaju se riječi „i da isto pravo ne koristi po nekom drugom propisu“.

Član 25.

(Dopuna člana 121.)

U članu 121. stav (2) iza riječi „sljedeće dijete“ dodaju se riječi „prilikom istog poroda“.

Član 26.

(Izmjena člana 122.)

Član 122. mijenja se i glasi:

„Član 122.

Naknadu umjesto plaće iz člana 120. ovog zakona može ostvariti i radnik - otac djeteta, odnosno njegov usvojitelj ukoliko porodiljsko odsustvo koristi zbog smrti majke djeteta ili zbog toga što je majka napustila dijete ili je iz drugih opravdanih razloga spriječena koristiti porodiljsko odsustvo“.

Član 27.

(Izmjena člana 126.)

Član 126. mijenja se i glasi:

„Član 126.

(1) Rješenje o priznavanju prava na naknadu plaće iz člana 121. ovog zakona donosi prvostepeni organ, koji je u obavezi primjerak rješenja dostaviti poslodavcu u roku od 8 dana od dana donošenja.

(2) Naknadu plaće utvrđenu rješenjem iz stava (1) ovog člana isplaćuje poslodavac.

(3) Poslodavac je u obavezi postupiti po rješenju iz stava (1) ovog člana i izvršiti isplatu naknade svaki mjesec uz isplatu plaće radnicima.

(4) Na isplaćenu naknadu iz stava (2) ovog člana poslodavac je dužan obračunati i uplatiti doprinose i poreze u skladu s propisima koji regulišu obračun i isplatu poreza i doprinosa.

(5) Uputstvo o postupku i načinu isplate naknade umjesto plaće, poreza i doprinosa po tom osnovu i načinu njihove refundacije poslodavcu, donijet će Ministar, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(6) Refundaciju sredstava iz stava (2) i (3) ovog člana na osnovu podnesenog zahtjeva za refundaciju, na način propisan Uputstvom iz stava (5) ovog člana vršit će se poslodavacu, putem nadležnog centra za socijalni rad, odnosno nadležne općinske službe za poslove socijalne zaštite, koji predmetna sredstva potražuju iz sredstava budžeta Kantona“.

Član 28.

(Izmjena člana 127.)

(1) U članu 127. stav (3) iza riječi „sljedeće dijete“ dodaju se riječi „prilikom istog poroda“.

(2) U stavu (4) iza riječi „u radnom odnosu“ dodaju se riječi: „kao i nezaposleni hranitelj“.

(3) Iza stava (4) dodaje se novi stav (4) koji glasi:

„(4) Korištenje prava hranitelja na novčanu pomoć iz stava (1) ovog člana isključuje pravo na naknadu za izdržavanje hranjenika za period korištenja prava na novčanu pomoć“.

(4) Dosadašnji stav (4) postaje stav (5).

Član 29.

(Dopuna člana 139.)

(1) U članu 139. iza stava (3) dodaje se novi stav (4) koji glasi:

„(4) Ženi majci koja je u radnom odnosu, za vrijeme dok odsustvuje sa posla radi trudnoće, porođaja i njege djeteta, pravo na naknadu umjesto plaće pripada od dana otvaranja porodijskog odsustva, dok ženi-majci koja nije u radnom odnosu pravo na novčanu pomoć pripada od dana rođenja djeteta ukoliko je zahtjev podnesen u roku koji je propisan u stavu (5) ovog člana“.

(2) Dosadašnji stavovi (4), (5), (6) i (7) postaju stavovi (5), (6), (7) i (8)“.

Član 30.

(Izmjena naziva dijela sedmog)

Naziv dijela sedmog mijenja se i glasi:

„DIO SEDMI - STRUČNI I INSPEKCIJSKI NADZOR“

Član 31.

(Dopuna člana 154.)

U članu 154. iza stava (1) dodaje se novi stav (2) koji glasi:

„(2) Inspekcijski nadzor nad primjenom ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona provodi Kantonalna uprava za inspekcijske poslove Kantona putem nadležnog kantonalnog inspektorata“.

Član 32.

(Dopuna člana 161.)

U članu 161. stav (2) tačka b) iza riječi „životnih uvjeta“ dodaju se riječi „uz prethodno pribavljenu saglasnost Ministarstva“.

Član 33.

(Izmjena člana 162.)

Član 162. mijenja se i glasi:

„Član 162.

(1) Novčanom kaznom od 2.000,00 do 10.000,00KM kaznit će se za prekršaj ustanova kao pravno lice ako:

- a) korisniku prava, protivno odredbama ovog zakona, uskrati ili ograniči pravo koje mu pripada;
- b) omogućiti korištenje prava licu kojem to pravo po odredbama ovog zakona ne pripada ili mu ne pripada u tom obimu ili obliku;
- c) otpusti korisnika koji je smješten u ustanovu a da prethodno nije dokazano da su poduzete propisane i predložene mjere i obezbijeđen adekvatan način zbrinjavanja;
- d) otpočne sa radom i obavljanjem djelatnosti prije nego što Ministarstvo utvrdi da su ispunjeni uslovi za početak rada i obavljanje djelatnosti;
- e) ne otkloni nedostatke utvrđene u vršenju stručnog nadzora u roku koji je utvrđen u članu 159. stav (2) ovog zakona;
- f) ne vodi propisane evidencije;
- g) onemogućiti ovlaštenom licu vršenje neposrednog nadzora.

(2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u ustanovi novčanom kaznom od 500,00 do 1.500,00 KM“.

Član 34.
(Izmjena člana 163.)

Član 163. mijenja se i glasi:

„Član 163.

(1) Novčanom kaznom od 3.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj poslodavac, kao pravno lice, ukoliko ne postupi u skladu sa članom 126. stav (2), (3) i (4) ovog zakona.

(2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 1.000,00 do 2.000,00 KM“.

Član 35.
(Rokovi za donošenje podzakonskih akata)

Ministar će u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti Uputstvo iz člana 18., 102. i člana 126. ovog Zakona, kojim će se utvrditi postupak i način za ostvarivanje predmetnih prava.

Član 36.
(Utvrđivanje prečišćenog teksta)

Ovlašćuje se Zakonodavno-pravna komisija Skupštine Zeničko-dobojskog kantona da utvrdi prečišćeni tekst Zakona.

Član 37.
(Prelazne odredbe)

Svi postupci koji do dana stupanja na snagu ovog zakona nisu pravosnažno okončani završit će se po odredbama zakona koji je bio na snazi u vrijeme donošenja ovog zakona, ako je to povoljnije za stranku.

Član 38.
(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: _____/24
Datum, __. __. 2024. godine
Z e n i c a

Predsjedavajući Skupštine
Ćazim Huskić

OBRAZLOŽENJE
Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama zakona sadržan je u odredbi člana III.2 e) i člana III.3. (1) i (2) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, kojim odredbama je propisano da su federalna vlast i kantoni nadležni za socijalnu politiku koju ostvaruju zajednički ili odvojeno, ili od strane kantona koordinirano od federalne vlasti, u pogledu kojih nadležnosti se kantoni i federalna vlast dogovaraju na trajnoj osnovi, te u članu 37. stav (1) tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona prema kojem Skupština donosi zakone i ostale propise za izvršavanje kantonalnih nadležnosti.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Važeći Zakon o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom Zeničko-dobojskog kantona (“Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj: 13/07, 13/11, 14/12 – autentično tumačenje, 3/15, 2/16, 3/17 – autentično tumačenje i 16/22 - u daljem tekstu: važeći Zakon), od svoga donošenja 2007. godine pretrpio je brojne izmjene i dopune, shodno ukazanim potrebama i promjenama koje su se desile nakon njegovog donošenja, uključujući i obavezu usklađivanja sa federalnim propisima koji su uglavnom nastajali kao posljedica reforme sistema socijalne zaštite.

Posljednje izmjene i dopune važećeg Zakona izvršene su u septembru 2022. godine. U kontekstu reforme sistema socijalne zaštite nužno je naglasiti da je intencija zakonodavca da se oblasti koje uređuje Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom („Službene novine Federacije BiH“, broj: 36/99, 54/04, 39/06,14/09,45/16 i 40/18 – u daljem tekstu: Federalni zakon) izdvoje u posebne lex specialis pravne regulative. Konkretno, oblast koja uređuje zaštitu porodice sa djecom donošenjem Zakona o materijalnoj podršci porodicama s djecom u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“ broj: 52/22) izdvojena je kao posebna pravna legislativa, pa su time odredbe koje se odnose na ovu oblast u važećem Zakonu već ranije usklađene sa donošenjem legislative. Ako se ovome dodaju statistički pokazatelji koji ukazuju na negativan prirodni priraštaj na području Federacije BiH, pa i Zeničko-dobojskog kantona, sasvim je razumljivo i opravdano nastojanje zakonodavca da se poduzmu mjere i akcije na unapređenju populacijske politike, a posebno pronatalitetne politike s ciljem bolje zaštite i podrške porodicama sa djecom, a što je kroz donošenje naprijed navedenog zakona već učinjeno.

S obzirom da su od posljednjih izmjena i dopuna važećeg Zakona doneseni i počeli sa primjenom i drugi zakoni (Zakon o ustanovama socijalne zaštite FBiH, Zakon o organizacijama i reprezentativnim organizacijama osoba sa invaliditetom i civilnih žrtava rata FBiH i Zakon o

zaštiti civilnih žrtva rata i članova njihovih porodica FBiH), također, je nužno dodatno izvršiti usaglašavanje i izmjene u važećem Zakonu.

Razlog za izmjene i dopune važećeg Zakona su, između ostalog, i poslaničke inicijative pokrenute od strane udruženja „Dlan“ iz Zenice i Gorana Bulajića, poslanika u Skupštini Zeničko-dobojskog kantona koje su ocijenjene opravdanim i svrsishodnim.

Naime, inicijativom udruženja „Dlan“ iz Zenice, ukazuje se na potrebu uvođenja drugog, odnosno dodatnog prava i to dodatka za djecu i mlade sa invaliditetom, iz razloga što je prenošenjem prava na dodatak na djecu sa kantonalnog na federalni nivo, kao i propisivanjem prihodovnog cenzusa koji je od uticaja na ostvarivanje prava, veliki broj djece sa invaliditetom na području Zeničko-dobojskog kantona izgubio pravo, odnosno ostao uskraćen za mogućnost ostvarivanja predmetnog prava na federalnom nivou.

Dakle, Zakonom o materijalnoj podršci porodicama s djecom u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“ broj: 52/22 – u daljem tekstu: Zakon o materijalnoj podršci), u dijelu koji se odnosi na ostvarivanje prava na dječiji dodatak, obuhvaćena su samo djeca sa procentom invaliditeta od 90 i 100%, čime su neopravdano izopćena djeca druge kategorije invaliditeta (od 60 do 80%), što ukazuje na vrlo izražen nejednak tretman djece kada je u pitanju mogućnost ostvarivanja ovog prava. Ovakvim tretmanom se uspostavlja zakonodavni okvir koji nije u skladu sa modalitetima u evropskim zemljama prema kojem svakom djetetu sa invaliditetom treba da se omogući jednak tretman i jednak pristup u ostvarivanju prava. Zbog toga je, u vezi sa mogućnošću koja je predviđena u članu 19. stav (3) Federalnog zakona, kao i članu 10. stav (3) Zakona o materijalnoj podršci, a koja omogućava da se propišu i druga dodatna prava iz oblasti socijalne zaštite, podnesena inicijativa izmjene i dopune važećeg Zakona, u dijelu koji se odnosi na oblast zaštite porodice sa djecom. Ovo posebno iz razloga što je načelo zabrane diskriminacije jedno od temeljnih načela na kojima se zasniva pravna legislativa u oblasti socijalne zaštite na području Zeničko-dobojskog kantona, što podrazumijeva osiguranje jednakih uslova i prilika za sve, zbog čega je neophodno strategiju djelovanja usmjeriti ka otklanjanju diskriminacije, kao najvažnijeg segmenta iz kojeg proizilaze sve druge varijante i mogućnosti unutar kojih će se moći uspostaviti ravnopravan tretman svakog djeteta.

Nadalje, inicijativom Gorana Bulajića, poslanika u Skupštini Zeničko-dobojskog kantona ukazano je na problem s kojim su suočene korisnice prava na naknadu umjesto plaće ženi majci u radnom odnosu iz člana 112. stav (1) tačka b) važećeg Zakona i korisnice prava na novčanu pomoći ženi-majci koja nije u radnom odnosu, definisano u tački c) stav (1) istog člana. Radi iznalaženja odgovarajućeg modaliteta za rješavanje navedenog problema nužno je izvršiti izmjene članova 120. i 126. važećeg Zakona iz razloga koje obrazložimo kako slijedi:

Prema važećem Zakonu obračun i uplatu doprinosa za žene majke koje su u radnom odnosu, za vrijeme dok odsustvuju sa posla radi trudnoće, porođaja i njege djeteta, a imaju prebivalište na području Zeničko-dobojskog kantona, vrše nadležni centri za socijalni rad, odnosno nadležne općinske službe za socijalnu zaštitu, koji sredstva potražuju iz budžeta Zeničko-dobojskog kantona putem resornog ministarstva. Također, važećim Zakonom su obuhvaćene i žene majke za vrijeme dok odsustvuju sa posla radi trudnoće, porođaja i njege

djeteta, koje imaju prebivalište izvan područja Zeničko-dobojskog kantona, a poslodavac ima sjedište na području Zeničko-dobojskog kantona, ukoliko to pravo nije regulisano prema mjestu prebivališta porodilje.

Naime, prilikom implementacije važećeg Zakona ispostavilo se da Porezna uprava nema zakonske pretpostavke a niti tehničke mogućnosti da prilikom uplate doprinosa iste evidentira na ime korisnice naknade, koja ima svojstvo radnice kod poslodavca kod kojeg ima zasnovan radni odnos. Suprotno tome, ostvarena naknada se evidentira na osnovu statusa koji nije ničim definisan, jer se one u evidenciji vode kao radnice nadležnog centra za socijalni rad ili nadležne općinske službe za pitanja socijalne zaštite, iako su prema ugovoru o radu i u tom periodu radnice kod poslodavca. Ovakav način evidencije dovodi u pitanje kontinuitet uplate doprinosa i problem dokazivanja kontinuiteta trajanja radnog staža prilikom odlaska u penziju. Također, evidentiranje uplate doprinosa pojavljuje se kao problem i kod žena koje imaju prebivalište na području Republike Srpske, a radni odnos zasnovan na području Federacije BiH, u konkretnom slučaju na području Zeničko-dobojskog kantona, i to prilikom ostvarivanja prava na zdravstveno osiguranje i osiguranje od nezaposlenosti koja prava se vežu za mjesto prebivališta.

Naime, baza SOTAC, putem koje bi se trebalo vršiti preusmjeravanje sredstava za zdravstveno osiguranje i osiguranje od nezaposlenosti ne sadrži mogućnost doznačavanja predmetnih sredstava na općine izvan područja Federacije BiH, čime se otvara problem korištenja zdravstvene zaštite i medicinskih usluga ovih korisnica. Da bi se riješio uočeni problem, navedenom inicijativom je predloženo da uplate naknade plaća kao i uplate poreza i doprinosa po tom osnovu vrše poslodavci, kojima će uplaćena sredstva naknadno biti refundirana putem nadležnog centra za socijalni rad, odnosno putem nadležne općinske službe za pitanje socijalne zaštite, a koja sredstva bi se potraživala iz budžeta Zeničko-dobojskog kantona od strane resornog ministarstva. Na ovaj način bi se otklonila višestruka barijera na koju se naišlo prilikom implementacije važećeg Zakona, a koja je već duži vremenski period prisutna na području Zeničko-dobojskog katnona.

Obzirom da se važećim Zakonom kaznene odredbe općenito ne mogu svrsishodno i blagovremeno provoditi na način da se za utvrđeni prekršaj izrekne i izvrši predviđena novčana kazna jer su postupci predviđeni zakonom o prekršajima dugotrajni, potrebno je u ovom kontekstu izvršiti reformu na način da se uspostavi inspeksijski nadzor i da se isti povjeri nadležnim inspeksijskim službama, u konkretnom Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove. Naime, postupci predviđeni Zakonom o prekršajima predviđaju provođenje postupka putem prekršajnog naloga, a tu su ograničene kategorije i okolnosti u kojima se prekršajni nalozi, kao obrasci mogu odobriti. S druge strane, prekršajni postupak pokrenut po zahtjevu za pokretanje prekršajnog postupka je duži proces za izricanje kazne, koja bi se u slučaju inspeksijskog nadzora mogla jednostavnije, brže i efikasnije riješiti. U vezi sa navedenim potrebno je dodati nove članove, te izvršiti dopunu i izmjenu postojećih, kako bi se kroz uspostavu instituta inspeksijskog nadzora i povećanje iznosa novčanih kazni postigla kako njegova preventivna tako i represivna svrha.

Kako su se pored pitanja obuhvaćenih navedenim inicijativama uočili i još neki formalno pravni nedostaci koji ometaju implementaciju važećeg Zakona, potrebno je izvršiti

korekcije važećih odredbi i u tom dijelu kako bi se otklonile određene nejasnoće i dileme u kontekstu primjene i tumačenja pojedinih odredaba važećeg Zakona.

Imajući u vidu da će svim naprijed opisanim izmjenama kao i izmjenama koje su se prethodno desile, zakon pretrpjeti izmjenu odredaba u omjeru koji premašuje 50% u odnosu na prvobitni integralni tekst zakona, svrsishodno bi bilo da se istovremeno, odmah nakon predloženih izmjena i dopuna važećeg Zakona usvoji i preišćeni tekst predmetnog zakona radi lakše operativne primjene.

S obzirom da se najveći broj predloženih izmjena i dopuna važećeg Zakona odnosi na pojašnjenje i preciziranje odredaba koje su stvarale dileme i različito tumačenje u pravnom prometu, kao i otklanjanje operativnih problema i barijera koje su se pojavile prilikom njegove implementacije, a od kojih su neke odredbe već ranije, kroz poslaničke inicijative, bile predmet razmatranja i prihvatanja od strane Vlade i Skupštine Zeničko-dobojskog kantona, predlažemo da prijedlog izmjena i dopuna ovog zakona Skupština Zeničko-dobojskog kantona razmotri po skraćenom postupku, u skladu sa članom 140. Poslovnika Skupštine Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 14/18, 18/18-isp, 7/19, 7/20 i 16/23). Ovo posebno iz razloga što postoji neodložna potreba da se uočeni problemi i barijere otklone kroz povoljnije uređenje spornih pitanja, a sve u cilju najboljeg interesa i zaštite korisnika prava iz oblasti koju tretira važeći Zakon.

III OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

U članu 1. – izvršena je izmjena člana 4. tako što su izbrisani stavovi (2) i (3) koji daju definiciju članova porodice civilne žrtve rata, jer je u kasnijem tekstu važećeg Zakona, u dijelu koji definiše pitanje civilnih žrtava rata izvršeno njihovo usklađivanje sa Zakonom o zaštiti civilnih žrtava rata i članova njihovih porodica u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ broj: 60/2023 – u daljem tekstu: Federalni zakon o civilnim žrtvama rata).

U članu 2. - izvršena je izmjena člana 5. stav (2) kojim je data nova definicija djeteta, a sve iz razloga prilagođavanja zakonskim novinama i novim uvedenim pravima.

U članu 3. - izvršena je izmjena i dopuna člana 18. Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom (“Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj: 13/07, 13/11, 14/12 – autentično tumačenje, 3/15, 2/16, 3/17 – autentično tumačenje i 16/22 – daljem tekstu: Kantonalni zakon) na način da je u stavu (3) precizirano da korisnicima prava iz oblasti socijalne zaštite i prava iz oblasti zaštite porodice sa djecom može biti priznato i pravo na zdravstveno osiguranje i osnovnu zdravstvenu zaštitu ukoliko nisu osigurani po drugom osnovu. Dodavanjem novog stava, izuzetno se dopušta mogućnost ostvarivanja prava na zdravstveno osiguranje i osnovnu zdravstvenu zaštitu i licima koji nisu korisnici prava iz oblasti socijalne zaštite i zaštite porodice sa djecom pod uslovom da su stariji od 60 godina (žene), odnosno 65 godina (muškarci) i da nisu osigurani po nekom drugom osnovu. Postupak i način ostvarivanja ovih prava regulisat će se Uputstvom koje će donijeti Ministar. Ovo iz razloga što je pravo na zdravstveno osiguranje i osnovnu zdravstvenu zaštitu predviđeno kao akcesorno

pravo koje se izvodi iz drugog prava iz oblasti socijalne zaštite i zaštite porodice sa djecom, čime su pojedine kategorije korisnika socijalne zaštite, koji nisu osigurani po drugom osnovu onemogućeni da pravo na zdravstveno osiguranje i zdravstvenu zaštitu ostvare ukoliko nisu korisnici osnovnog prava iz kojeg se to akcesorno pravo izvodi, a za koje postoji obaveza osiguranja koja proizilazi iz Zakona o zdravstvenom osiguranju.

U članu 4. - izvršena je dopuna člana 19. dodavanjem tačke i) koja kao jedno od prava iz oblasti socijalne zaštite utvrđuje i pravo na zdravstveno osiguranje i osnovnu zdravstvenu zaštitu. Dodavanjem nove tačke i) u stav (1) ovog člana definiše se pravo koje se u praksi već priznaje određenim kategorijama lica ali je propušteno da se taksativno navede u dijelu koji navodi prava iz oblasti socijalne zaštite.

U članu 5. - izvršena je izmjena člana 24. na način što je u stavu (1) ovog člana izbrisana tačka c) s obzirom da se radi o posebnoj vrsti naknade kojom se obezbjeđuje podrška osobama sa invaliditetom u prevazilaženju njihovih svakodnevnih potreba i poteškoća, odnosno pruža mogućnost izjednačavanja sa osobama koje nemaju invaliditet, te kao takva ne treba biti uračunata u ukupan prihod.

Ovim članom se, također, novo pravo - dodatak za djecu i mlade sa invaliditetom, kao i primanja po propisima o boračko-invalidskoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti lica sa invaliditetom kroz njihovo dodavanje u stav (3) razvrstavaju u kategoriju prihoda koji se ne uračunavaju u ukupan prihod domaćinstva.

U članu 6. - izvršena je dopuna člana 30. u stavu (2) gdje je poštujući princip dosljednosti ova definicija upotpunjena na način na koji se ista navodi kroz cijeli zakonski tekst. Izmjenom stava (2) ovog člana precizira se definicija starog lica i usklađuje sa drugim odredbama koje tretiraju ovo pitanje.

U članu 7. - izvršena je izmjena člana 57. koji je usklađen sa Zakonom o ustanovama socijalne zaštite Federacije BiH („Službene novine FBiH broj: 64/22) na način da se istim definiše obaveza zaključivanja ugovora kada je u pitanju smještaj u ustanovu socijalne zaštite pokrenut na zahtjev prvostepenog organa, i to između ministarstva, kao finasijera, prvostepenog organa i ustanove u koju se vrši smještaj, a kojim ugovorom će se bliže urediti njihova međusobna prava i obaveze.

U članu 8. – izvršeno je brisanje poglavlja IV. iz razloga što je oblast koja se odnosi na udruženje osoba sa invaliditetom uređena na federalnom nivou i to Zakonom o organizacijama i reprezentativnim organizacijama osoba sa invaliditetom i civilnih žrtava rata FBiH („Službene novine Federacije BiH, broj:61/22).

U članu 9. - izvršena je izmjena člana 96. na način da se primjena definicija i pojmova koji se odnose na civilne žrtve rata i članove njihovih porodica, u kontekstu novog Zakona o zaštiti civilnih žrtava rata vezala za pojmove i definicije koje su date u Zakonu o zaštiti civilnih žrtava rata u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“ broj: 60/23).

U članu 10. – izvršena je izmjena člana 97. zbog prilagođavanja novom Zakonu o zaštiti civilnih žrtava rata i članova njihovih porodica na način da je utvrđeno da će se uslovi, način i

postupak ostvarivanja prava priznatih po osnovu statusa civilnih žrtava rata i članova njihovih porodica provoditi u skladu sa odredbama važećeg Zakona i federalnog propisa koji uređuje ovu oblast.

U članu 11. – izvršena je izmjena člana 98. kojim su definisana prava koja je, shodno odredbama federalnog propisa, potrebno posebno urediti i regulisati propisom Kantona i koja se finansiraju iz kantonalnog Budžeta, te je propisano da prava iz stava (1) tačka a), f), g), i), j) i k) ostvaruju i članovi uže porodice posebne kategorije civilnih žrtava rata.

U članu 12. - izvršena je izmjena člana 99. kojim je uređeno da civilne žrtve rata i članovi njihovih porodica pravo na zdravstvenu zaštitu ostvaruju na način koji će svojim propisom bliže urediti Ministarstvo zdravstva i Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona.

U članu 13. - izvršena je izmjena člana 100. na način da je utvrđeno da se prednost prilikom korištenja zdravstvenih usluga ostvaruje na osnovu predočene iskaznice i uz obavezu nadležnih zdravstvenih ustanova da pravo prednosti istaknu na vidnim mjestima u svim zdravstvenim ustanovama na području Kantona.

U članu 14. - dodan je novi član 101a. kojim je uređeno da se pravo na psihološku pomoć, pomoć u troškovima liječenja i nabavci ortopedskih pomagala, pravo na banjsko klimatsko liječenje i medicinsku rehabilitaciju može ostvariti na način koji će svojim podzakonskim aktima bliže urediti Ministarstvo zdravstva.

U članu 15. – izmijenjen je član 102. na način da je propisano da će se civilne žrtve rata pravo na pokriće troškova dženaze/sahrane ostvarivati u punom iznosu, dok će članovi porodice civilne žrtve rata to pravo ostvarivati u iznosu 50% od ukupnih troškova. Postupak i način ostvarivanja ovog prava propisat će se Uputstvom koje će donijeti Ministar.

U članu 16. – izmijenjen je član 103. na način da je definisano da se pravo na osposobljavanje za rad (profesionalna rehabilitacija, prekvalifikacija i dokvalifikacija) kao i pravo na prioritetno zapošljavanje ostvaruje pod uslovima i na način predviđen propisima koji regulišu oblast posredovanja u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba.

U članu 17. - izmijenjen je član 104. kojim je definisano da se pravo na prioritetno stambeno zbrinjavanje ostvaruje pod uslovima i na način predviđen propisima koji regulišu oblast socijalno neprofitnog stanovanja na području Zeničko-dobojskog kantona.

U članu 18. - izvršena je izmjena člana 105. kojim je uređeno da se pravo na besplatnu pravnu pomoć ostvaruje putem Kantonalnog zavoda za besplatnu pravnu pomoć i to u skladu sa propisima koji regulišu pružanje usluge besplatne pravne pomoći na području Kantona.

U članu 19. - izvršena je izmjena člana 106. kojom je definisano da pravo na osiguranje povoljnijih uslova školovanja ima dijete rođeno iz čina ratnog silovanja, koje se smatra djetetom posebne kategorije civilnih žrtava rata i to do navršene 35. godine života, pri čemu se pod povoljnijim uslovima školovanja u smislu ove odredbe podrazumijeva prednost pri upisu u javne srednjoškolske i visokoškolske ustanove ukoliko je postignut bodovni minimum, odnosno da je dijete zadovoljilo na prijemnom ispitu.

U članu 20. - izvršeno je brisanje članova 107., 108., 109. i 110, jer je sadržaj koji je bio predmet ovih odredaba obuhvaćen prethodnim članovima.

U članu 21. - izvršeno je dodavanje nove tačke b) u članu 112. stav (1), kojom je uvedeno novo pravo i to dodatak za djecu i mlade sa invaliditetom. Dakle, ovim članom se uvodi drugo, odnosno dodatno pravo iz oblasti zaštite porodice sa djecom (dodatak za djecu i mlade sa invaliditetom), čija je mogućnost uvođenja predviđena odredbama Federalnog zakona i Zakona o materijalnoj podršci porodicama s djecom u Federaciji BiH, s ciljem dodatne podrške porodicama sa djecom na području Zeničko-dobojskog kantona. Dosadašnje tačke su dodavanjem nove tačke promijenile numeraciju.

U članu 22. - izvršena je izmjena naziva odjeljka A. koji sada nosi naziv Dodatak za djecu i mlade sa invaliditetom u skladu sa sadržajem koji predmetni odjeljak tretira i uređuje.

U članu 23. - izvršeno je dodavanje novih članova 119a., 119b., 119c., 119d., 119e., 119f., 119 g., kojim je prije svega data definicija dodatka za djecu i mlade sa invaliditetom, propisani uslovi za njegovo ostvarivanje, zatim propisana ograničenja za ostvarivanje prava, pokretanje postupka, nadležnosti prvostepenog i drugostepenog organa, zatim propisana visina iznosa dodatka za djecu i mlade sa invaliditetom, način isplate, te način osiguranja sredstva za njegovu isplatu.

Članom 119a. daje se definicija dodatka za djecu i mlade sa invaliditetom i određuje cilj koji se ovim pravom želi postići.

Članom 119b. propisuju se kategorije djece koja mogu ostvariti pravo na dodatak za djecu i mlade sa invaliditetom, utvrđuje stepen invaliditeta koji je uslov za ostvarenje prava, te propisuju ograničenja u pogledu njegovog ostvarenja.

Članom 119c. propisuju se uslovi za ostvarivanje prava na dodatak za djecu i mlade sa invaliditetom, te procentualno utvrđuje visina prava u odnosu na prosječnu plaću Kantona.

Članom 119d. propisuje se postupak za ostvarivanje prava i mjesno nadležni organ za postupanje u prvom stepenu.

Član 119e. uređuje način isplate dodatka za djecu i mlade sa invaliditetom korisniku prava i definiše pitanje dospjelih a neisplaćenih potraživanja u slučaju smrti korisnika prava.

Član 119f. i 119g. se uređuje prestanak prava na dodatak za djecu i mlade sa invaliditetom i način osiguranja sredstava za njegovo finansiranje.

U članu 24. – izvršena je dopuna člana 120. u stavu (2) tako što je propisano ograničenje u pogledu mogućnosti ostvarivanja prava na naknadu umjesto plaće ženi-majci u radnom odnosu dva puta, odnosno od strane nadležnog centra za socijalni rad ili nadležne općinske službe za pitanje socijalne zaštite i od strane poslodavca.

U članu 25. - izvršena je dopuna stava (2) u članu 121. na način da se preciznije definiše odredba koja se odnosi na ostvarivanje prava na naknadu umjesto plaće ženi majci koja rodi veći broj djece prilikom istog poroda, jer je postojeća odredba neprecizno definisana i kao takva

stvarala dileme i dovodila do različitog tumačenja, pa je istu potrebno precizirati u duhu onoga što je zakonodavac propisanom normom želio urediti.

U članu 26. - izvršenja je izmjena člana 122. na način da je ista precizirana i usklađena sa odredbom Zakona o radu.

U članu 27. - izvršena je izmjena člana 126. Izmjenom ovog člana u cijelosti, utvrđuje se obveznik donošenja rješenja o priznavanju prava na naknadu plaće, obveznik isplate predmetne naknade, kao i poreza i doprinosa na naknadu, te propisuje obaveza donošenja posebnog uputstva kojim će se precizno urediti pitanja vezana za postupak i način isplate, kao i refundacije sredstava koja su predmet definisanja ovog člana. Izmjenom člana je predviđeno da refundaciju sredstava vrši poslodavac, putem nadležnog centra za socijalni rad, odnosno nadležne općinske službe za poslove socijalne zaštite, koji predmetna sredstva potražuju iz sredstava budžeta Kantona, i to na osnovu podnesenog zahtjeva za refundaciju sredstava od strane poslodavca na način propisan Uputstvom koje donosi Ministar.

U članu 28. - vrši se izmjena člana 127. u stavu (3) na način da ista precizira pravo na novčanu pomoć ženi-majci koja rodi veći broj djece prilikom istog poroda, jer je postojeća odredba neprecizno definisana te je kao takva stvarala dileme i različito je tumačena, pa je istu potrebno precizirati u duhu onoga što je zakonodavac propisanom normom želio urediti.

U članu 29. - izvršena je dopuna člana 139. dodavanjem novog stava kojim se precizno definiše početak ostvarivanja prava na naknadu umjesto plaće ženi majci u radnom odnosu i novčane pomoći za ženu majku koja nije u radnom odnosu za vrijeme dok odsustvuju sa posla radi trudnoće, porođaja i njege djeteta.

U članu 30. - izvršena je izmjena naziva dijela sedmog iz razloga što je uveden institut inspeksijskog nadzora.

U članu 31. - izvršena je dopuna člana 154. dodavanjem novog stava kojim se definiše pitanje inspeksijskog nadzora nad primjenom zakona i propisa donesenih na osnovu zakona, te utvrđuje nadležni organ za inspeksijske poslove.

U članu 32. - izvršena je dopuna člana 161. na način da se u stavu (2) u tački b) propisuje obaveza pribavljanja saglasnosti ministarstva u situacijama kada prvostepeni organ procijeni da je korisnika prava potrebno osloboditi obaveze vraćanja primljenog novčanog iznosa na koji nije imao pravo.

U članu 33. - izvršena je izmjena člana 162. na način da se izmjenom ovog člana povećavaju iznosi novčanih kazni za prekršaje propisane za pravna lica i za odgovorna lica u pravnom licu, te uvode nove vrste prekršaja za koje se može izreći novčana kazna.

U članu 34. - izvršena je izmjena člana 163. na način da je propisana novčana kazna za poslodavca kao pravno lice i odgovorno lice u pravnom licu ukoliko ne postupe u skladu sa članom 163 stav (2), (3) i (4) ovog zakona.

U članu 35. - utvrđeni su rokovi za donošenje podzakonskih akata.

U členu 36. - date su prelazne odredbe ovog zakona u kojima je definisano da će se svi slučajevi, odnosno postupci koji do dana stupanja na snagu ovog zakona nisu pravosnažno okončani završiti po odredbama zakona koji je bio na snazi u vrijeme njihovog donošenja.

U členu 37. – propisano je ovlaštenje za Zakonodavno-pravnu komisiju Skupštine Zeničko-dobojskog kantona da utvrdi prečišćeni tekst Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom Zeničko-dobojskog kantona.

U členu 38. - propisano je stupanje na snagu ovog zakona.

IV PRINCIPI NA KOJIMA JE ZASNOVAN PROPIS

Principi na kojima se zasniva prijedlog izmjene i dopune zakona su načelo zabrane diskriminacije, načelo dostupnosti i jednakog tretmana u ostvarivanju prava, načelo zakonitosti i pravičnosti.

V PROVEDBENI MEHANIZAM I NAČIN OSGURAVANJA POŠTIVANJA PROPISA

Za provođenje i osiguranje poštivanja odredaba ovog zakona zaduženo je Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice Zeničko-dobojskog kantona kroz davanje instrukcija, vršenje upravnog nadzora i kontrolu namjenskog trošenja sredstava namijenjenih za ostvarivanje predmetnog prava koja se osiguravaju iz sredstava kantonalnog Budžeta.

VI OPIS KONSULTACIJA VOĐENIH U POSTUPKU IZRADE ZAKONA

U pripremu predloženih izmjena i dopuna zakona, u dijelu koji se odnosi na zaštitu porodice sa djecom, uključeni su predstavnici Koalicije organizacija osoba sa invaliditetom na području Zeničko-dobojskog kantona, u čijem sastavu je i udruženje „Dlan“ iz Zenice, koje je podnosilac inicijative za izmjene i dopune zakona u pogledu uvođenja prava na dodatak za djecu i mlade sa invaliditetom. Također su u proces konsultacija uključeni i predstavnici prvostepenog organa sa područja Zeničko-dobojskog kantona. S obzirom da se uvođenje drugog odnosno dodatnog prava direktno tiče Koalicije organizacije osoba sa invaliditetom kao njihove korisničke grupe, te da su nadležni centri socijalne zaštite, odnosno nadležne općinske službe, također, involvirane u cjelokupan proces na planu implementacije ovog prava, a radi sveobuhvatnijeg sagledavanja problematike neophodno je bilo uključiti navedene predstavnike u cilju pronalaženja pravičnog i zakonitog rješenja kako bi se zaštitila djeca sa invaliditetom koja pravo ne mogu ostvariti prema Federalnom zakonu. U dijelu odredaba koje se odnose na usklađivanje sa odredbama Zakona o zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom FBiH, nužno je bilo, također, konsultovati nadležne ustanove socijalne i zdravstvene zaštite, nadležne općinske službe za stambena pitanja, Kantonalni zavod za besplatnu pravnu pomoć, Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport, te nadležne ustanove zadužene za oblast podredovanja u zapošljavanju. U dijelu Zakona koji se odnosi na uvođenje inspekcijskog nadzora konsultovana je Kantonalna uprava za inspekcijske poslove.

VII FINANSIJSKE IMPLIKACIJE PREDLOŽENIH IZMJENA

Kao jedan od bitnih preduslova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama zakona, u dijelu koji se odnosi na uvođenje prava na dodatak za djecu i mlade sa invaliditetom jeste svakako osiguranje potrebnih budžetskih sredstava za njegovu implementaciju, što je i učinjeno kroz Budžet Zeničko-dobojskog kantona za 2024. godinu, unutar kojeg su predmetna sredstva planirana na poziciji „Dodatak na djecu i mlade s invaliditetom“ - KAD 217, u iznosu 750.000,00KM. Preliminarni podaci prikupljeni službenim putem, posredstvom Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice Zeničko-dobojskog kantona, pokazuju da se radi o približno 800 djece koja bi predmetno pravo ostvarivali na kantonalnom nivou.

Također se procjenjuje da bi za drugo, odnosno dodatno pravo za djecu i mlade sa invaliditetom na području Zeničko-dobojskog kantona na godišnjem nivou aproksimativno trebalo izdvojiti 750.000,00KM. Iznos dodatka za djecu i mlade, u utvrđenom procentu od 7% u odnosu na prosječnu plaću Kantona, uzimajući podatke prosječne plaće Kantona za prethodnu kalendarsku godinu iznosio bi 75,32KM.

Kada je u pitanju dio koji se odnosi na izmjenu člana 24. odnosno isključivanje primanja po osnovu propisa o boračko-invalidskoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti lica sa invaliditetom iz ukupnog prihoda domaćinstva, evidentno je da bi ova izmjena povećala broj korisnika stalne novčane pomoći, koji su upravo uvrštavanjem ove stavke u ukupan prihod domaćinstva izgubili pravo na stalnu novčanu pomoć. Prema preliminarnim podacima kojima raspolaže ovo ministarstvo radi se o približno 150 potencijalnih korisnika, što govoreći u kontekstu povećanja novčanih izdvajanja po ovom osnovu okvirno predstavlja iznos od oko 27.300,00KM na mjesečnom nivou. U okviru Budžeta Zeničko-dobojskog kantona za 2024. godinu planirana sredstva za ovu vrsu izdvajanja, kroz poziciju „Stalna novčana pomoć“ - KAD 215, iznose 1.350.000,00 KM.

Izvršavanje propisnih zakonskih obaveza planirano je na osnovu rješenja o priznatim pravima i potraživanja sredstava za ovu namjenu od nadležnih centara za socijalni rad odnosno nadležnih općinskih službi socijalne zaštite. S tim u vezi, Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice kontinuirano prati stanje u oblasti socijalne zaštite, uključujući i broj korisnika prava, te shodno nastalim promjenama dinamiku potrošnje planira kroz mjesečne operativne planove, odnosno neophodna finansijska sredstva obezbjeđuje kroz uštede ili unutrašnje preraspodjele sredstava u okviru Budžeta ovog ministarstva.

Kada su u pitanju ostale izmjene i dopune predloženog zakona iste ne iziskuju dodatna finansijska izdvajanja, budući da se radi o normama kojima se otklanjaju uočeni problemi i poteškoće prilikom implementacije važećeg Zakona i ne podrazumijevaju uvođenje novih odnosno dodatnih prava.

Broj: 03-02-4536-2/24
Zenica, 13.03.2024. godine

**MINISTARSTVO ZA RAD
SOCIJALNU POLITIKU I IZBJEGLICE
ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA**

PREDMET: Mišljenje o Prijedlogu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom - dostavlja se
- *Veza Vaš akt broj: 09-02-12809-6/23/4536/24 od 07.03.2024. godine i broj: 09-02-4536-1/24 od 13.03.2024. godine*

U skladu sa članom 2. Uredbe o Sekretarijatu za zakonodavstvo Vlade Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine FBiH“, broj: 8/96 i „Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 2/05) i članom 31. stav (1) tačka a) Poslovnika o radu Vlade Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/21), te na osnovu uvida u konačan tekst Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom, u postupku koji se odnosi na utvrđivanje usklađenosti istog sa Ustavom, pravnim sistemom i metodološkim jedinstvom u izradi propisa dostavljamo vam slijedeće

MIŠLJENJE

Ustavni osnov za donošenje Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom (u daljem tekstu: Prijedlog zakona) je pravilno utvrđen. Prijedlog zakona je usklađen s pravnim sistemom iz ove oblasti.

Imajući u vidu da se radi o izmjenama i dopunama propisa koje su neophodno zbog izmjena u pravnom sistemu te zbog činjenice da je iste trebalo prilagoditi stvarnim potrebama kako je to navedeno u obrazloženju akta, to je predlagač pristupio donošenju ovih izmjena i dopuna. Sekretarijat za zakonodavstvo preporučuje da se nakon stupanja na snagu ovog Prijedloga Zakona pristupi odmah izradi prečišćenog teksta, te da se u skladu sa članom 45. stav (3) Jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u Zeničko-dobojskom kantonu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 5/08) pristupi i donošenju novog seta zakona iz ove oblasti po pojedinačnim oblastima u skladu sa federalnim propisima, imajući u vidu da je došlo do izmjena ili dopuna više od polovine članova osnovnog teksta zakona. U skladu sa članom 71. Jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u Zeničko-dobojskom kantonu, Prijedlog zakona nije bilo moguće u cjelosti urediti u nomotehničkom smislu jer se radi o zakonu koji je donosen prije stupanja na snagu ovih Jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u Zeničko-dobojskom kantonu.

O prijedlogu predlagača da se ovaj Zakon donese po skraćenom postupku, odlučivat će se na sjednici Skupštine Kantona, kao o prethodnom pitanju, u okviru rasprave o dnevnom redu, shodno

članu 140. stav (3) Poslovnika Skupštine Zeničko-dobojskog kantona – Četvrti prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona broj 5/24).

Shodno navedeno, stekli su se uvjeti za davanje mišljenja na osnovu člana 31. stav (1) tačka a) Poslovnika o radu Vlade Zeničko-dobojskog kantona (“Službene novine Zeničko-dobojskog kantona” broj: 10/21) te se Prijedlog zakona može razmatrati na jednoj od narednih sjednica Vlade Zeničko-dobojskog kantona.

Dostavljeno:
1x Naslovu,
1x a/a.

Broj: 07-02-4536/24
Zenica, 13.03.2024. godine

MINISTARSTVO ZA RAD, SOCIJALNU POLITIKU I IZBJEGLICE

PREDMET: Mišljenje na Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom - *dostavlja se*

Ministarstvo finansija je razmotrilo Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom, koji je dostavljen na mišljenje uz akt Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice Zeničko-dobojskog kantona, broj: 09-02-4536/24 od 07.03.2024. godine, te u skladu sa članom 8. Pravilnika o proceduri izrade izjave o fiskalnoj procjeni zakona, drugih propisa i akata planiranja na budžet („Službene novine Federacije BiH“, broj: 34/16 i 15/18) i članom 31. stav (1) tačka c) Poslovnika o radu Vlade Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/21), u pogledu finansijskih sredstava potrebnih za izvršenje ovog propisa, odnosno o fiskalnoj procjeni propisa, daje slijedeće

MIŠLJENJE

Članom 5. stav 2. Zakona o budžetima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19 i 99/19), propisano je da „propisi koji imaju finansijske posljedice na budžet moraju biti obrazloženi, odnosno opravdani analizom troškova i koristi“, a članom 42. stav 1. istog Zakona, propisano je da „prijedlozi zakona, uredbi i drugih propisa koje Vlada donosi ili predlaže donošenje Parlamentu moraju sadržavati procjenu finansijskih efekata na budžet.“

Članom 21. stav 2. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH («Službene novine Federacije BiH», broj: 35/05), propisano je da „ako se za provođenje zakona ili drugog propisa koji se predlažu moraju osigurati određena finansijska sredstva, organi uprave obavezni su u obrazloženju tog propisa iskazati orijentacijski iznos finansijskih sredstava koja su potrebna za njegovo izvršavanje i odrediti izvore iz kojih treba osigurati ta sredstva.“

Članom 30. stav (1) Poslovnika o radu Vlade Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/21), propisano je da obrazloženje propisa, između ostalog sadrži „visinu i izvor finansijskih sredstava potrebnih za provođenje propisa“, a članom 63. stav (1) Jedinostvenih pravila za izradu pravnih propisa u Zeničko-dobojskom kantonu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 5/08), propisano je da: „Obrazloženje finansijskih sredstava sadrži procjenu potrebnih sredstava, izvora i metoda osiguranja tih sredstava za provođenje propisa.“

U tački VII Obrazloženja Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom, između ostalog navedeno je da su za primjenu Prijedloga Zakona kroz Budžet Zeničko-dobojskog kantona za 2024. godinu, planirana sredstva na poziciji „Dodatak na djecu i mlade s invaliditetom“ - KAD 217, u iznosu od 750.000,00 KM i na poziciji „Stalna novčana pomoć“ - KAD 215 u iznosu od 1,350.000,00 KM. Također je navedeno da Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice kontinuirano prati stanje u oblasti socijalne zaštite, uključujući i broj korisnika prava, te po potrebi „neophodna finansijska sredstva

obezbjeduje kroz uštede ili unutrašnje preraspodjele sredstava u okviru Budžeta ovog Ministarstva.“. Kada su u pitanju ostale izmjene i dopune predloženog zakona navedeno je da “iste ne iziskuju dodatna finansijska sredstva.“

Također, u Izjavi o fiskalnoj procjeni – Obrazac IFP-NE od 11.03.2024. godine, navedeno je:

„U budžetu Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice Zeničko-dobojskog kantona se neće iziskivati dodatna finansijska sredstva za provođenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom budući da su ista planirana Budžetom Zeničko-dobojskog kantona za 2024. godinu.“

Dakle, iz navedenih akata Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice Zeničko-dobojskog kantona, proizilazi da su finansijska sredstva potrebna za donošenje i primjenu Prijedloga Zakona „planirana Budžetom Zeničko-dobojskog kantona za 2024. godinu“.

U Budžetu Zeničko-dobojskog kantona za 2024. godinu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 21/23), za budžetsku organizaciju 20 01 0001 – Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice Zeničko-dobojskog kantona, planirana su određena sredstva za transfere iz nadležnosti navedenog Ministarstva.

Članom 54. stav 1. Zakona o budžetima u Federaciji BiH, propisano je da „isplata bruto plaća i naknada, te naknada korisnicima prava po osnovu drugih zakona, na osnovu utvrđene osnovice može se vršiti samo do visine planiranih sredstava u budžetu za te namjene.“.

Dakle, obim preuzimanja obaveza od strane Budžeta Zeničko-dobojskog kantona, po osnovu Prijedloga Zakona, moći će se vršiti samo do iznosa planiranog za navedene namjene u Budžetu Zeničko-dobojskog kantona za 2024. godinu i u Budžetima Kantona za naredne budžetske godine.

Odredbama tačke 8. Uputstva o izvršavanju budžeta sa jedinstvenog računa trezora („Službene novine Federacije BiH“, broj: 34/16) i člana 58. stav (1) Zakona o izvršavanju Budžeta Zeničko-dobojskog kantona za 2024. godinu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 21/23), propisano je: „Odgovornost za planiranje i stvaranje obaveza u okviru propisanog budžeta je isključivo na rukovodiocu budžetskog korisnika.“

Odredbama člana 25. stav (2) Poslovnika o radu Vlade Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/21), propisano je:

„Predlagač materijala je odgovoran da prijedlog materijala koji se dostavlja radi razmatranja na sjednicama Vlade bude u skladu sa Ustavom, važećim zakonima i provedbenim propisima.“

S tim u vezi, Ministarstvo finansija ne snosi odgovornost za pravna rješenja predložena od strane obrađivača u dostavljenom Prijedlogu Zakona.

Imajući u vidu gore navedeno Obrazloženje Prijedloga Zakona i dostavljenu Izjavu o fiskalnoj procjeni, u kojima je navedeno da su finansijska sredstva za primjenu Prijedloga Zakona „planirana Budžetom Zeničko-dobojskog kantona za 2024. godinu“, Ministarstvo finansija nema drugih primjedbi i sugestija iz svoje nadležnosti, s tim da je u slučaju eventualne potrebe za dodatnim sredstvima za provedbu navedenog Zakona, nedostajuća finansijska sredstva obavezno obezbijediti samo Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice Zeničko-dobojskog kantona, kroz uštede ili unutrašnje preraspodjele sredstava.

S poštovanjem!

Dostavljeno:

1x Naslovu,

1x a/a.

MINISTRICA

Dženana Čišija
Dženana Čišija

Ministarstvo za rad, socijalnu politiku
i izbjeglice
n/r ministra
-ovdje-

Zenica, 13.03.2024. godine
Broj: 06-04/2-02-4536-2/24

PREDMET: Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom - mišljenje, dostavlja se

Akt Vaš broj: 09-02-4536-1/23 od 13.03.2024.g.

U skladu s članom 11. Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/15 i 8/22), i članom 31. stav (1) tačka b) Poslovnika o radu Vlade Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko – dobojskog kantona“, broj: 10/21), te na osnovu uvida u korigovani tekst Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom (u daljem tekstu: Prijedlog Zakona) dostavljenog aktom veze, u postupku pravne analize Prijedloga Zakona, provedene s ciljem utvrđivanja usklađenosti istog sa:

- Europskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i sloboda i drugim pravima;
- Zakonom o prekršajima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 63/14);
- Zakonom o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 35/05) i
- Zakonom o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/15 i 8/22), daje:

Mišljenje

U postupku davanja mišljenja na dostavljeni akt, broj i datum gornji, Ministarstvo za pravosuđe i upravu Zeničko-dobojskog kantona, s aspekta svoje nadležnosti, nema primjedbi na dostavljeni Prijedlog Zakona.

Poštovanje,

Dostaviti:

1 x Naslovu
1 x a/a

MINISTAR

Nebojša Nikolić

SLUŽBENE NOVINE

ZENIČKO - - DOBOJSKOG KANTONA

Godina XII - Broj 13

ZENICA, Četvrtak, 26.07.2007.

SKUPŠTINA

158.

Na osnovu člana 37. stav (1) tačka (f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona, Skupština Zeničko-dobojskog kantona na 8. sjednici održanoj dana 27.06.2007. godine, donosi:

ZAKON O SOCIJALNOJ ZAŠTITI, ZAŠTITI CIVILNIH ŽRTAVA RATA I ZAŠTITI PORODICE SA DJECOM

DIO PRVI – OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom bliže se uređuje: socijalna zaštita građana i njihovih porodica; korisnici prava iz socijalne zaštite i osnovna prava iz socijalne zaštite; uvjeti i postupak sticanja prava iz socijalne zaštite kao i iznosi novčanih i drugih davanja; osnivanje i rad ustanova socijalne zaštite; uvjeti, način i postupak ostvarivanja prava civilnih žrtava rata i članova njihovih porodica; uvjeti, način i postupak, organi i finansiranje prava porodice sa djecom; obilježavanje "Dječije nedjelje"; finansiranje prava iz socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom; nadzor nad provođenjem zakona, kaznene odredbe i druga pitanja od značaja za ostvarivanje prava iz socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom u Zeničko-dobojskom kantonu (u daljem tekstu: Kanton).

Član 2.

- (1) Ovaj zakon osigurava jednakost u pristupu i uživanju sadržanih prava.
- (2) Zakon zabranjuje bilo koji oblik diskriminacije, indirektno ili direktno, po bilo kojem osnovu kao što je rasa, spol, jezik, vjera, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, imovina, rođenje ili drugi status.
- (3) Djelatnost socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodica sa djecom je od interesa za Kanton, kojom se osigurava i ostvaruje pomoć za podmirenje osnovnih životnih potreba socijalno ugroženih, nespo-

sobnih i drugih lica, koje one same ili uz pomoć članova porodice ne mogu zadovoljiti, zbog nepovoljnih ličnih, ekonomskih, socijalnih i drugih okolnosti.

Član 3.

- (1) Djelatnost socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom obavljaju ustanove socijalne zaštite i općinska služba za upravu.
- (2) Ustanove socijalne zaštite imaju svojstvo pravnog lica.
- (3) Na osnivanje i rad ustanova socijalne zaštite primjenjuju se propisi o ustanovama, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.
- (4) Djelatnost socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom mogu obavljati i humanitarne organizacije, udruženja, vjerske zajednice i organizacije koje one osnivaju, građanin pojedinac i strana fizička ili pravna lica.

Član 4.

- (1) Porodicu, u smislu ovog zakona, čini: bračni drug, odnosno vanbračni drug, dijete (bračno, vanbračno, usvojeno, pastorče i dijete bez roditelja uzeto na izdržavanje), otac, majka, očuh, maćeha, djed i nena-baba (po ocu i majci) i braća i sestre bračnih drugova.
- (2) Članovi porodice civilne žrtve rata, u smislu ovog zakona, su: bračni drug, djeca (rođena u braku ili van braka, usvojena i pastorčad) - članovi uže porodice, te roditelji i usvojioci, očuh i maćeha - članovi šire porodice.
- (3) Članom porodice u smislu stava (2) ovog člana, smatra se vanbračni drug koji s civilnom žrtvom rata ima djecu i s njom živi, odnosno, živio je do njene smrti u zajedničkom domaćinstvu, najmanje godinu dana.
- (4) Zajedničko domaćinstvo, u smislu ovog zakona, je ekonomska zajednica jedne ili više porodica u kojoj zajednički stiču i troše novčana i druga materijalna sredstva, stečena radom i korištenjem zajedničkih materijalnih dobara (zemljište, zgrade i drugo).

Član 5.

- (1) Djetetom, u smislu ovog zakona, smatra se lice do 18 godina života.

- (2) Izuzetno, djetetom u smislu ovog zakona, smatra se i lice koje radi ostvarivanja prava na dodatak na djecu i osiguravanja školarine ili stipendije za đake i studente, ima i više od 18, a manje od 27 godina života.

Član 6.

- (1) Pravo utvrđeno ovim zakonom ne mogu ostvarivati lica koja su osuđena pravosnažnom sudskom presudom za krivična djela protiv ustavnog poretka Bosne i Hercegovine, ustavnog poretka Federacije Bosne i Hercegovine i krivična djela protiv čovječnosti i međunarodnog prava.
- (2) Pravo utvrđeno ovim zakonom ne može ostvarivati lice koje takvo pravo koristi po drugim propisima.
- (3) Pravo utvrđeno ovim zakonom ne može se prenositi na druga lica, niti se može nasljeđivati.

Član 7.

U postupku ostvarivanja prava i dužnosti utvrđenih ovim zakonom, primjenjuju se odredbe Zakona o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj: 2/98 i 48/99), ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Član 8.

Predškolske, školske i zdravstvene ustanove, policija, pravosudni i drugi državni organi, pravna i fizička lica koja su po posebnim zakonima određeni za brigu o porodici, djeci i drugim licima koja se ne mogu brinuti sama o sebi, radi zaštite njihovih interesa sarađuju sa ustanovama socijalne zaštite u okvirima svojih nadležnosti.

Član 9.

U slučajevima kada iznosi visine novčane pomoći, odnosno naknade u ovom zakonu nisu fiksno utvrđeni, osnovica za utvrđivanje novčanih i drugih materijalnih pomoći i naknada je prosječna neto plaća Kantona, ostvarena u prethodnoj godini, odnosno godini koja prethodi podnošenju zahtjeva (u daljem tekstu: prosječna plaća Kantona).

DIO DRUGI – SOCIJALNA ZAŠTITA

POGLAVLJE I. POJAM I KORISNICI SOCIJALNE ZAŠTITE

Član 10.

- (1) Socijalna zaštita u smislu ovog zakona je organizovana djelatnost u Federaciji, Kantonu i općini usmjerena na osiguranje socijalne sigurnosti građana i njihovih poro-

dica u stanju socijalne potrebe.

- (2) Socijalnom potrebom, u smislu stava (1) ovog člana, smatra se trajno ili privremeno stanje u kome se nalazi građanin ili porodica, prouzrokovano ratnim događajima, elementarnim nesrećama, općom ekonomskom krizom, psihofizičkim stanjem pojedinca ili drugih razloga, koji se ne mogu otkloniti bez pomoći drugog lica, odnosno pomoći društvene zajednice.
- (3) U skladu sa načelima humanizma, solidarnosti, građanskog morala, socijalna zaštita porodice i njenih članova i građana pojedinaca ostvaruje se otkrivanjem i umanjnjem, odnosno otklanjanjem posljedica i uzroka, koji dovode do stanja socijalne potrebe i sticanjem određenih prava iz socijalne zaštite.
- (4) Socijalna zaštita djeteta, u skladu sa odredbama Konvencije o pravima djeteta, ostvaruje se u najboljem interesu djeteta.

Član 11.

- (1) Korisnici socijalne zaštite, u smislu ovog zakona, su lica koja se nalaze u stanju socijalne potrebe i to:
- djeca bez roditeljskog staranja;
 - odgojno zanemarena djeca;
 - odgojno zapuštena djeca;
 - djeca čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama;
 - lica sa invaliditetom i lica ometena u fizičkom ili psihikom razvoju;
 - materijalno neosigurana i za rad nesposobna lica;
 - stara lica, bez porodičnog staranja;
 - lica sa društveno negativnim ponašanjem;
 - lica ovisna o psihoaktivnim supstancama;
 - lica i porodice u stanju socijalne potrebe, kojima je usljed posebnih okolnosti potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite.

- (2) Propisom općine može se proširiti krug korisnika socijalne zaštite iz stava (1) ovog člana u skladu sa programima, odnosno planovima razvoja socijalne zaštite, specifičnim prilikama i potrebama.

Član 12.

- (1) Dijete bez roditeljskog staranja, u smislu člana 11. stav (1) tačka a) ovog zakona, je dijete bez oba roditelja, nepoznatih roditelja, napušteno od roditelja, roditelja kojima je oduzeto roditeljsko staranje i roditelja spriječenih da vrše roditeljsku dužnost.
- (2) Odgojno zanemareno dijete, u smislu člana 11. stav (1) tačka b) ovog zakona, je dijete koje, zbog nedovoljnog nadzora i brige roditelja, te negativnog uticaja sredine, narušava opće prihvaćene norme ponašanja.
- (3) Odgojno zapušteno dijete, u smislu člana 11. stav (1)

tačka c) ovog zakona, je dijete koje svojim ponašanjem narušava opće prihvaćene norme i vrši prekršaje ili krivična djela.

- (4) Dijete, čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama, u smislu člana 11. stav (1) tačka d) ovog zakona, je dijete, čiji roditelji zbog nesređenih porodičnih odnosa, materijalnih i drugih razloga nisu u mogućnosti da mu osiguraju normalne uvjete za pravilan odgoj, fizički i psihički razvoj.

Član 13.

Lica sa invaliditetom i lica ometena u fizičkom i psihičkom razvoju, u smislu člana 11. stav (1) tačka e) ovog zakona, su djeca i odrasla lica, koja su:

- a) slijepa i slabovidna,
- b) gluha i nagluha,
- c) sa poremećajem u govoru i glasu,
- d) sa tjelesnim oštećenjima i trajnim smetnjama u fizičkom razvoju,
- e) sa smetnjama u psihičkom razvoju (lahkog, umjerenog, teškog i teškog stepena),
- f) sa kombiniranim smetnjama (višestruko ometena u razvoju).

Član 14.

Materijalno neosigurano i za rad nesposobno lice, u smislu člana 11. stav (1) tačka f) ovog zakona, je odraslo lice, koje nema prijeko potrebnih sredstava za izdržavanje, nesposobno je za rad i ne može osigurati sredstva za život po nekom drugom osnovu.

Član 15.

Starim licem bez porodičnog staranja, u smislu člana 11. stav (1) tačka g) ovog zakona, smatra se lice starije od 65 godina (muškarac), odnosno 60 godina (žena), koje nema članove porodice ni srodnike koji su po zakonu obavezni da ga izdržavaju, ili ako ih ima, ta lica nisu u mogućnosti da izvršavaju obavezu izdržavanja.

Član 16.

Lice sa društveno negativnim ponašanjem, u smislu člana 11. stav (1) tačka h) ovog zakona, je lice koje se odaje besposličarenju, skitnji, prosjačenju, prostituciji, alkoholizmu i drugim oblicima društveno negativnog ponašanja, a registrovano je kao lice sa društveno negativnim ponašanjem i kao takvo uključeno u tretman socijalne rehabilitacije.

Član 17.

Lice ovisno o psihoaktivnim supstancama, u smislu čla-

na 11. stav (1) tačka i) ovog zakona, je lice registrovano kao lice ovisno o psihoaktivnim supstancama u nadležnoj kantonalnoj ustanovi, a koje je uključeno u tretman socijalne rehabilitacije, resocijalizacije i reintegracije koji se bez društvene pomoći uspješno ne može okončati.

Član 18.

- (1) Lice, odnosno porodica u stanju socijalne potrebe, kojima je usljed posebnih okolnosti potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite, u smislu člana 11. stav (1) tačka j) ovog zakona, smatra se lice, odnosno porodica koja se nađe u stanju socijalne potrebe zbog pretrpljene prisilne migracije, repatrijacije, elementarne nepogode, smrti jednog ili više članova porodice, povratka sa liječenja, otpuštanja sa izdržavanja kazne zatvora ili izvršavanja odgojne mjere.
- (2) Licima i porodicama u stanju socijalne potrebe koji ispunjavaju uvjete za sticanje i ostvarivanje prava iz socijalne zaštite, iz člana 19. ovog zakona, obezbjeđuje se zdravstveno osiguranje i ostvarivanje osnovne zdravstvene zaštite, ukoliko nisu zdravstveno osigurani po drugom osnovu, kao i zadovoljavanje drugih potreba, u skladu sa mogućnostima Kantona, odnosno općine, a prema Uputstvu koje donosi ministar Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice (u daljem tekstu: Ministar).

POGLAVLJE II. PRAVA IZ SOCIJALNE ZAŠTITE

Član 19.

Prava iz socijalne zaštite, u smislu ovog zakona su:

- a) novčana i druga materijalna pomoć;
- b) osposobljavanje za život i rad;
- c) smještaj u drugu porodicu;
- d) smještaj u ustanove socijalne zaštite;
- e) usluge socijalnog i drugog stručnog rada;
- f) kućna njega i pomoć u kući;
- g) vršenje starateljstva i nadzor.

Odjeljak A. Novčana i druga materijalna pomoć

Član 20.

Novčana i druga materijalna pomoć sastoji se od:

- a) stalne novčane pomoći;
- b) novčane naknade za pomoć i njegu od strane drugog lica;
- c) druge materijalne pomoći.

Član 21.

Pravo na stalnu novčanu pomoć imaju lica i porodice, pod sljedećim, uvjetima:

- a) da su nesposobni za rad, odnosno spriječeni u ostvarivanju prava na rad,
- b) da nemaju dovoljno prihoda za izdržavanje,
- c) da nemaju članova porodice koji su po zakonu obavezni da ih izdržavaju ili ako ih imaju, da ta lica nisu u mogućnosti da izvršavaju obavezu izdržavanja.

Član 22.

Nesposobnim za rad, odnosno spriječenim u ostvarivanju prava na rad, u smislu ovog zakona, smatra se lice:

- a) potpuno nesposobno za samostalan rad i privređivanje,
- b) lice starije od 65 godina (muškarac), odnosno 60 godina (žena),
- c) žena za vrijeme trudnoće, porođaja i poslije porođaja, u skladu sa propisima o radu,
- d) roditelj, očuh, maćeha ili usvojilac koji se stara o jednom ili više djece do jedne godine života, a nema članova porodice ni srodnike koji su po zakonu obavezni da ga izdržavaju ili ako ih ima, da ta lica nisu u mogućnosti da izvršavaju obavezu izdržavanja,
- e) dijete do navršene 15 godine života, a ako je na redovnom školovanju do navršene 27 godine života,
- f) lice sa trajnim smetnjama u fizičkom i psihičkom razvoju,
- g) lice koje u porodici njeguje lice sa invaliditetom ili teško oboljelo lice, ukoliko je utvrđeno da je tom licu prijeko potrebna pomoć i njega od strane drugog lica.

Član 23.

- (1) Nalaz i mišljenje o nesposobnosti za rad lica iz člana 22. tačka a) ovog zakona u prvom i drugom stepenu daje Institut za medicinsko vještačenje Federacije BiH (u daljem tekstu: Institut).
- (2) Nalaz i mišljenje o sposobnosti i razvrstavanju djeteta ometenog u fizičkom ili psihičkom razvoju daje, u prvom stepenu stručna komisija za ocjenjivanje sposobnosti i razvrstavanje djece ometene u fizičkom ili psihičkom razvoju, koju obrazuje nadležni organ općine, a u drugom stepenu stručna komisija koju obrazuje Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Ministarstvo).
- (3) Dvije ili više općina mogu se sporazumjeti da zajednički obrazuju prvostepenu komisiju iz stava (2) ovog člana.
- (4) Pravilnik o otkrivanju, ocjenjivanju sposobnosti, razvrstavanju i evidenciji djece ometene u fizičkom ili psihičkom razvoju donijet će Ministar.

Član 24.

- (1) Ukupan prihod domaćinstva čine prihodi koje članovi domaćinstva ostvaruju po osnovu:
 - a) plaća i drugih primanja iz radnog odnosa;
 - b) starosne, invalidske i porodične penzije;
 - c) poljoprivredne djelatnosti;
 - d) primanja po propisima o boračko-invalidskoj zaštiti i zaštiti civilnih žrtava rata;
 - e) prihoda ostvarenih po osnovu imovinskog prava;
 - f) prihoda ostvarenih po osnovu privredne, uslužne i druge djelatnosti;
 - g) dopunskog rada;
 - h) i drugih primanja.
- (2) Prihodom od poljoprivredne djelatnosti u smislu tačke (c) stava (1) ovog člana smatra se katastarski prihod iz prethodne godine, uvećan dva puta.
- (3) Prihodom u smislu stava (1) ovog člana ne smatraju se: novčane naknade po osnovu prava lica sa invaliditetom, dodatak na djecu, stipendije, krediti učenika i studenata, alimentacije i jednokratne pomoći.

Član 25.

- (1) Smatra se da lice nema dovoljno prihoda za izdržavanje ako ukupan prihod po članu domaćinstva mjesečno ne prelazi 10% od prosječne plaće Kantona.
- (2) Pravo na materijalnu pomoć, osim uvjeta propisanih ovim zakonom ne može ostvariti lice koje je vlasnik, odnosno posjednik nekretnina (kuće, stana i druge nekretnine) koja svojom veličinom prelazi potrebu domaćinstva, odnosno čijom bi se prodajom ili davanjem u zakup mogla ostvariti sredstva potrebna za izdržavanje, te bi se po osnovu te imovine izdržavanje moglo obezbjediti ugovorom o doživotnom izdržavanju, što u svakom konkretnom slučaju procjenjuje Centar za socijalni rad, odnosno nadležna općinska služba za upravu (u daljem tekstu: općinski prvostepeni organ).
- (3) Posjedovanje nekretnine (kuće ili stana) nije smetnja za ostvarivanje prava na materijalnu pomoć, pod uvjetom da veličina kuće ili stana ne prelazi 40 m² stambenog prostora za jednočlano domaćinstvo, odnosno dodatnih 5 m² za svakog sljedećeg člana.
- (4) Lica ili domaćinstva koja su ostvarila sredstva prodajom imovine ili su svoju imovinu darovala, nemaju pravo na materijalnu pomoć za vremenski period u kojem iznos pomoći odgovara visini cijene postignute prodajom, odnosno darovanjem imovine.
- (5) Prava na materijalnu pomoć ne mogu ostvariti domaćinstva u kojima je jedan od članova vlasnik preduzeća ili samostalne radnje ili ima registrovanu dopunsku djelatnost, odnosno domaćinstva u kojima su jedan ili više članova vlasnici ili posjednici automobila.

Član 26.

- (1) Obaveza izdržavanja između članova porodice utvrđuje se i primjenjuje u skladu sa odredbama Porodičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 35/05 i 41/05), (u daljem tekstu: Porodični zakon).
- (2) Smatra se da član porodice nije u mogućnosti da izvršava obavezu izdržavanja ukoliko mu prihodi po članu njegovog domaćinstva mjesečno ne prelaze iznos od 20% od prosječne plaće Kantona.

Član 27.

- (1) Visina stalne novčane pomoći iz člana 20. ovog zakona, utvrđuje se za jednočlano i dvočlano domaćinstvo u iznosu od 17% od prosječne plaće Kantona, koji se za svakog sljedećeg člana domaćinstva uvećava za 10% od ovog iznosa.
- (2) Utvrđena visina stalne novčane pomoći ne može biti veća od 23% od iznosa prosječne plaće Kantona.

Član 28.

- (1) Stalna novčana pomoć pripada samo jednom članu porodičnog domaćinstva, kao korisniku pomoći.
- (2) Kada više članova domaćinstva ispunjava uvjete za sticanje prava na stalnu novčanu pomoć, stalna novčana pomoć utvrđuje se u ime porodičnog domaćinstva onom članu domaćinstva koji ima najpovoljnije uvjete za sticanje ovog prava.

Član 29.

Općina može propisati i povoljnije uvjete za sticanje prava na novčanu i drugu materijalnu pomoć utvrđenu ovim zakonom, a u skladu sa svojim programima, odnosno planovima razvoja socijalne zaštite i svojim budžetskim mogućnostima.

Član 30.

- (1) Pravo na novčanu naknadu za pomoć i njegu od strane drugog lica (u daljem tekstu: novčana naknada) ostvaruju stara i nemoćna lica, pod uvjetom da im je zbog trajnih promjena u zdravstvenom stanju, prijeko potrebna pomoć i njega od strane drugog lica za zadovoljenje njihovih osnovnih životnih potreba.
- (2) Starim licem, u smislu ovog zakona, smatra se lice starije od 65. godina (muškarac), odnosno 60 godina (žena).
- (3) Potrebu za pomoć i njegu od strane drugog lica svojim nalazom, ocjenom i mišljenjem utvrđuje Kantonalni zavod za medicinu rada.

- (4) Pravilnik o postupku ocjenjivanja stanja osoba kojima je potrebna pomoć i njega od strane drugog lica, donijet će Ministar.
- (5) Lice sa invaliditetom i lice ometeno u fizičkom ili psihičkom razvoju, pravo iz stava (1) ovog člana, ostvaruje shodno Zakonu o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom («Službene novine Federacije BiH», broj: 36/99, 54/04 i 39/06), (u daljem tekstu: Federalni zakon).

Član 31.

Lice iz člana 30. stav (1) ostvaruje pravo na novčanu naknadu uz ispunjavanje i slijedećih uvjeta:

- a) Da lice nije smješteno u socijalno-medicinsku ili drugu ustanovu,
- b) Da prihod domaćinstva mjesečno ne prelazi 50% od prosječne plaće Kantona, bez obzira na broj članova domaćinstva,
- c) Da lice ne ostvaruje pravo na kućnu njegu i pomoć u kući,
- d) Da se ovo pravo ne može ostvariti po nekom drugom osnovu,
- e) Da lice ima prebivalište, odnosno boravište na području Kantona.

Član 32.

Visina novčane naknade utvrđuje se u iznosima kako slijedi:

- a) 30,00 KM za staro i nemoćno lice koje može uz upotrebu ortopedskih ili protetičkih pomagala da vrši pokrete tijela neophodne za samostalno zadovoljavanje osnovnih životnih potreba,
- b) 50,00 KM za staro i nemoćno lice koje ni uz korištenje ortopedskih ili protetičkih pomagala ne može da vrši pokrete tijela neophodne za samostalno zadovoljavanje osnovnih životnih potreba.

Član 33.

Druga materijalna pomoć, u smislu ovog zakona je privremena, jednokratna, druga novčana pomoć ili prirodno davanje materijalno neosiguranom licu ili porodici koja se nađe u stanju socijalne potrebe zbog: pretrpljene prisilne migracije, repatrijacije, smrti jednog ili više članova porodice, liječenja, odlaska i povratka sa liječenja, otpuštanja sa izdržavanja kazne zatvora, izvršavanja odgojne mjere, elementarne nepogode, iznenadnih nesretnih događaja u porodici i drugih okolnosti koje uzrokuju stanje socijalne potrebe.

Član 34.

Pravo na drugu materijalnu pomoć imaju lica i porodice pod sljedećim uvjetima:

- a) da nemaju dovoljno prihoda za izdržavanje u smislu člana 25. ovog zakona,
- b) da nemaju članova porodice koji su po zakonu obavezni da ih izdržavaju ili ako ih imaju, da ta lica nisu u mogućnosti da izvršavaju obavezu izdržavanja.

Član 35.

- (1) Privremena novčana pomoć može se dodijeliti licu koje se nađe u stanju izuzetne socijalne potrebe, koja se ne može zadovoljiti jednokratnom novčanom pomoći.
- (2) Visina privremene novčane pomoći utvrđuje se u iznosu od 100,00 do 300,00 KM, a može se dodijeliti istom licu samo jedanput u toku kalendarske godine.
- (3) Odluku o dodjeli pomoći iz stava (2) ovog člana, donosi općinski prvostepeni organ.

Član 36.

- (1) Jednokratna novčana pomoć može se odobriti licu u stanju socijalne potrebe uzrokovane okolnostima navedenim u članu 33. ovog zakona.
- (2) Jednokratna novčana pomoć može se odobriti u iznosu do 200,00 KM, a istom licu se može odobriti najviše dva puta, u toku kalendarske godine.
- (3) Odluku o dodjeli jednokratne novčane pomoći donosi općinski prvostepeni organ.

Član 37.

- (1) Pravo na materijalnu pomoć u vidu naturalne pomoći mogu ostvariti lica i porodice koje se nađu u stanju socijalne potrebe, iz razloga navedenih u članu 33. ovog zakona.
- (2) Zavisno od mogućnosti Kantona, odnosno općine, pravo na pomoć iz stava (1) ovog člana, može se ostvariti, neovisno od već ostvarenog prava na stalnu, odnosno privremenu ili jednokratnu novčanu pomoć.

Član 38.

- (1) Porodica, korisnika stalne novčane pomoći, ima pravo na novčanu pomoć za potrebe snošenja troškova dženaze – sahrane – pokopa korisnika stalne novčane pomoći.
- (2) Visinu pomoći iz stava (1) ovog člana, kao i način realizacije, propisuje općina.

Odjeljak B. Pravo na osposobljavanje za život i rad**Član 39.**

- (1) Pravo na osposobljavanje za život i rad ostvaruje dijete ometeno u psiho-fizičkom razvoju do navršanih 15 godina života kroz osnovno obrazovanje i odgoj u ustanovama namijenjenim djeci sa smetnjama u psiho-fizičkom razvoju ili u posebnim odgojnim grupama u odgovarajućim ustanovama za osnovno obrazovanje.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, pravo na osposobljavanje za život i rad ostvaruje dijete do navršanih 18 godina života, ukoliko zbog psiho-fizičkih sposobnosti nije bilo u stanju završiti osposobljavanje za samostalan život i rad u predviđenom roku.

Član 40.

- (1) Dijete ometeno u psiho-fizičkom razvoju sa navršanih 15, odnosno 18 godina života, ostvaruje pravo na osposobljavanje za samostalan život i rad u srednjoj školi u kojoj se ostvaruju stručni, posebno prilagođeni programi za obrazovanje djece sa smetnjama u fizičkom ili psihičkom razvoju, ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - a) da postoji vjerovatnoća da se dijete s obzirom na prirodu uzroka i stepen preostale sposobnosti za rad, može primjenom ovog prava osposobiti za samostalan život i rad,
 - b) da je dijete završilo osnovno obrazovanje i odgoj u ustanovama namijenjenim djeci i odraslim licima sa smetnjama u psiho-fizičkom razvoju ili u posebnim odgojnim grupama u odgovarajućim ustanovama za osnovno obrazovanje,
 - c) da postoji vjerovatnoća da se osposobljavanje djeteta, s obzirom na psihičku razvijenost i druga lična svojstva, može postići u roku od najviše četiri godine.
- (2) Izuzetno, pravo na osposobljavanje za život i rad obezbjeđuje se i djetetu do navršene 21. godine života, odnosno i poslije navršene 21. godine života, ukoliko je to pravo uspostavljeno do navršene 21. godine života.

Član 41.

- (1) Utvrđivanje postojanja osnova za ostvarivanje prava na osposobljavanje za život i rad vrši stručna komisija iz člana 23. stav (2) ovog zakona.
- (2) Postupak za utvrđivanje činjenica iz stava (1) ovog člana, način rada stručne komisije, način ostvarivanja saradnje sa drugim učesnicima u postupku, ocjenjivanje radne sposobnosti, medicinska i druga dokumentacija potrebna za ocjenjivanje radne sposobnosti, sadržaj nalaza, ocjene i mišljenja, obrasci koji se upotrebljavaju i druga pitanja od značaja za ostvarivanje

ovih prava, regulisat će se pravilnikom koji donosi Ministar.

Član 42.

Lice, koje se radi osposobljavanja za samostalan život i rad upućuje izvan mjesta prebivališta, odnosno boravišta, ima pravo na:

- a) Pokriće troškova smještaja i prehrane, a povodom pohađanja osnovne i srednje škole i troškova internatskog smještaja u ili preko odgovarajućeg zavoda ili centra;
- b) Pokriće troškova smještaja i prehrane u drugoj porodici, a povodom pohađanja osnovne i srednje škole i obezbjeđenja porodičnog smještaja koji se ugovorno reguliše između općinskog prvostepenog organa i odgovarajuće porodice;
- c) Pokriće troškova prijevoza do obrazovne institucije u visini cijene mjesečne vozne karte za prijevoz autobusom u javnom saobraćaju, odnosno drugim razredom željeznice, ukoliko se ne nalazi na internatskom ili porodičnom smještaju.

Član 43.

- (1) U troškovima osposobljavanja za život i rad učestvuju roditelji, usvojitelji, staratelji i srodnici, ukoliko im mjesečni prihodi po članu domaćinstva prelaze 15% od prosječne plaće Kantona.
- (2) Lice, iz stava (1) ovog člana, učestvuje u snošenju dijela troškova smještaja, prehrane i prijevoza lica koje se osposobljava, i to u iznosu od 100% pripadajućeg dijela prihoda lica koje se osposobljava za život i rad.

Član 44.

Troškovi smještaja i prehrane lica iz člana 42. stav (1) tačka b) ovog zakona, ne mogu biti veći od 80% od troškova smještaja i prehrane u odgovarajućoj ustanovi internatskog tipa.

Odjeljak C. Smještaj u drugu porodicu

Član 45.

- (1) Smještaj u drugu porodicu može ostvariti dijete i odraslo lice, kojem je potrebna stalna briga i pomoć radi zadovoljavanja njegovih životnih potreba, a koje ne može ostvariti u krugu vlastite porodice ili na drugi način, pod uvjetima i na način utvrđen ovim i Federalnim zakonom.
- (2) Smještajem u drugu porodicu ne smatra se smještaj, odnosno zbrinjavanje i briga o djeci od strane članova

porodice, iz člana 4. stav (1) ovog zakona.

- (3) Preuzimanje potrebne stalne brige i pomoći o djeci od strane članova porodice iz člana 4. stav (1) ovog zakona, radi zadovoljavanja njihovih životnih potreba, koje ne mogu ostvariti u krugu vlastite porodice ili na drugi način, smatra se srodničkim porodičnim smještajem (u daljem tekstu: srodnički smještaj).

Član 46.

- (1) Pravo na smještaj u drugu porodicu imaju:
 - a) dijete iz člana 11. stav (1) tačka a) do d) ovog zakona, do povratka u vlastitu porodicu, odnosno do završetka redovnog školovanja, a najduže 12 mjeseci po završetku redovnog školovanja,
 - b) lica iz člana 11. stav (1) tačka e) do h), koja nisu u mogućnosti da se sama staraju o sebi, a usljed stambenih ili porodičnih prilika nemaju mogućnosti da im se zaštita osigura na drugi način,
 - c) žena iz člana 22. stav (1) tačka c) ovog zakona i samohrani roditelj do godinu dana života djeteta, ukoliko nema sredstva za izdržavanje ili kojem je, usljed neriješenog stambenog pitanja ili poremećaja porodičnih odnosa, potreban privremeni smještaj.
- (2) Djetetu iz stava (1) tačka a) ovog člana, po završetku redovnog školovanja, organ starateljstva je dužan osigurati zbrinjavanje na drugi način.
- (3) Samohranim roditeljem, u smislu stava (1) tačka c) ovog člana, smatra se roditelj koji nije u braku i ne živi u vanbračnoj zajednici, a sam izdržava svoje dijete.

Član 47.

Član porodice u kojoj je lice smješteno i koje preuzme brigu o tom licu (u daljem tekstu: hranitelj), mora biti duševno i tjelesno zdrav i imati stambene i druge uvjete potrebne za zaštitu, čuvanje, njegu, ishranu, učenje i zadovoljavanje drugih potreba i interesa tog lica.

Član 48.

Lice se ne može smjestiti u drugu porodicu:

- a) u kojoj je jednom od bračnih drugova oduzeta ili ograničena poslovna sposobnost,
- b) u kojoj je jedan od bračnih drugova lišen roditeljskog staranja,
- c) u kojoj su poremećeni porodični odnosi,
- d) u kojoj su neki članovi lica sa društveno negativnim ponašanjem,
- e) u kojoj bi, zbog bolesti nekog člana porodice, bilo ugroženo zdravlje smještenog lica.

Član 49.

- (1) Za smještaj djeteta u drugu porodicu potrebna je pismena saglasnost roditelja, odnosno usvojitelja ili staratelja, a mišljenje djeteta uzeće se u obzir u skladu sa njegovim uzrastom i zrelosti.
- (2) Saglasnost roditelja nije potrebna, ako su roditelji sa društveno negativnim ponašanjem, ili su kroz duži period grubo zanemarili svoje roditeljske obaveze ili ako su roditelji lišeni roditeljskog staranja.

Član 50.

- (1) Porodica u kojoj je dijete smješteno, ne može preduzimati, bez saglasnosti roditelja, usvojitelja ili organa starateljstva, važnije mjere u pogledu ličnosti djeteta, a naročito predati ga nekom drugom licu na čuvanje i njegu, prekinuti školovanje, promijeniti vrstu škole, odlučiti o izboru ili obavljanju zanimanja i zaključivanja ugovora o radu, u smislu propisa o radu.
- (2) Saglasnost roditelja sa društveno negativnim ponašanjem, roditelja koji su kroz duži period zanemarili svoje roditeljske obaveze i roditelja lišenih roditeljskog staranja, nije potrebna za radnje, utvrđene stavom (1) ovog člana.

Član 51.

- (1) Smještaj u drugu porodicu prestaje:
 - a) sporazumom ugovornih strana,
 - b) istekom ugovora,
 - c) raskidom ugovora,
 - d) otkazom ugovora,
 - e) punoljetstvom djeteta,
 - f) usvojenjem djeteta,
 - g) smrću lica koje je zaključilo ugovor,
 - h) smrću lica na smještaju.
- (2) Izuzetno, smještaj u drugu porodicu može se produžiti i nakon punoljetstva djeteta do završetka redovnog školovanja, a najkasnije do navršene 27. godine života, ukoliko općinski prvostepeni organ smatra takvo produženje opravdanim.

Član 52.

- (1) Hranitelj ima pravo na naknadu za smještaj.
- (2) Visina naknade iz stava (1) ovog člana iznosi:
 - a) 30% od prosječne plaće Kantona, za smještaj djece i odraslih lica;
 - b) 40% od prosječne plaće Kantona, za smještaj djece i odraslih lica sa psiho-fizičkim poremećajima i smetnjama.
- (3) Naknada iz stava (1) ovog člana, ne smatra se plaćom niti drugim prihodom koji podliježe plaćanju poreza.

- (4) U slučaju srodničkog smještaja, srodniku kao prihvatitelju, odnosno hranitelju, pripada pravo na novčanu pomoć u iznosu od 22%, od prosječne plaće Kantona, po svakom djetetu mjesečno, a koja se usklađuje jednom godišnje.

Član 53.

- (1) Na osnovu rješenja o određivanju smještaja u drugu porodicu općinski prvostepeni organ zaključuje pismeni ugovor o smještaju sa hraniteljem.
- (2) Ugovorom iz stava (1) ovog člana, uređuju se međusobni odnosi između općinskog prvostepenog organa i hranitelja, a naročito: uvjeti i rok otkazivanja ugovora, visina, način isplate naknade za smještaj lica, obaveza isplate naknade i druga pitanja od značaja za korisnika ovog oblika zaštite.

Član 54.

- (1) Troškove smještaja u drugu porodicu snosi lice koje se smješta u drugu porodicu, roditelj, usvojitelj, staratelj ili srodnik koji je dužan da izdržava to lice, ili drugo pravno ili fizičko lice koje je preuzelo obavezu snošenja troškova smještaja.
- (2) Troškove smještaja snose ili u njihovom snošenju učestvuju: lice koje se smješta, roditelji, usvojitelji, staratelji ili srodnici, koji su shodno zakonu dužni izdržavati to lice, ukoliko im mjesečni prihodi po članu domaćinstva prelaze 15% od prosječne plaće Kantona.
- (3) Lice iz stava (2) ovog člana snosi troškove smještaja u visini od 100% pripadajućeg dijela prihoda lica koje se smješta u drugu porodicu.
- (4) Ukoliko sredstva iz stava (2) ovog člana nisu dovoljna za izmirenje troškova smještaja, razliku do punog iznosa cijene smještaja snosi Kanton.

Odjeljak D. Smještaj u ustanovu socijalne zaštite**Član 55.**

- (1) Smještaj u ustanovu socijalne zaštite (u daljem tekstu: Ustanova) može ostvariti dijete i odraslo lice kojem je potrebna stalna briga i pomoć u zadovoljavanju njihovih životnih potreba, a ne može ih ostvariti u vlastitoj porodici ili drugoj porodici ili na drugi način, a pod uvjetima i na način predviđen ovim i Federalnim zakonom.
- (2) Smještaj u Ustanovu može ostvariti i lice ovisno o psihoaktivnim supstancama pod uvjetima:
 - a) da je registrovano kao ovisnik o psihoaktivnim supstancama;
 - b) da se dobrovoljno uključilo u tretman socijalne rehabilitacije, resocijalizacije i reintegracije;

- c) da u potpunosti saraduje u trajanju tretmana;
- d) da se nalazi u stanju socijalne potrebe;
- e) da ima preporuku za smještaj u Ustanovu, odnosno odgovarajuću organizaciju, od kantonalne ustanove za borbu protiv bolesti ovisnosti u kojoj je registrovano, ovjerenu od stručnog tima takve ustanove (socijalni radnik, psihijatar i psiholog).

Član 56.

- (1) Troškove smještaja u Ustanovu snosi ili u njihovom snošenju učestvuju fizičko i pravno lice, na način propisan članom 54. ovog zakona.
- (2) Sredstva od učešća fizičkog lica u snošenju dijela troškova smještaja u Ustanovi, uplaćuju se na račun Ustanove koja je dužna prilikom naplate svojih usluga u računu prikazati učešće tog lica.

Član 57.

- (1) Međusobni odnosi Ministarstva i Ustanova regulišu se ugovorom, sa svakom Ustanovom posebno.
- (2) Ugovorom se reguliše način plaćanja usluga, pitanja od značaja za zaštitu štitenika, obaveza Ustanove prema Ministarstvu, općinskom prvostepenom organu i druga pitanja od značaja za zaštitu štitenika.

Član 58.

- (1) Odraslo lice, čiji prihodi i novčana sredstva nisu dovoljni za snošenje troškova smještaja, dužno je u svrhu plaćanja iskoristiti svoju imovinu, koja ne služi članovima njegove porodice za podmirenje osnovnih stambenih i drugih osnovnih životnih potreba, o čemu se zaključuje ugovor između korisnika ili roditelja, staratelja, odnosno srodnika koji je u skladu sa zakonom dužan da ga izdržava, općinskog prvostepenog organa i Ustanove.
- (2) Odraslo lice smješteno u Ustanovu, dužno je plaćati cijenu smještaja svim svojim приходima i novčanim sredstvima.
- (3) Ako sredstva, iz stava (1) i (2) ovog člana, nisu dovoljna za plaćanje smještaja, razlika između cijene smještaja i tih sredstava tereti sredstva Kantona.
- (4) Pri utvrđivanju prihoda, iz stava (1) i (2) ovog člana, iznos prihoda umanjuje se za obavezu korisnika za izdržavanje nekog od članova porodice i za iznos namijenjen ličnim potrebama korisnika smještaja.

Član 59.

- (1) Ugovorom, iz člana 58. stav (1), utvrdit će se da, ukoliko korisnik koji je vlasnik pokretne ili nepokretne imovine, nije u mogućnosti da plaća troškove smještaja, ili lica, koja su po zakonu obavezna da ga izdržavaju,

odbiju da plaćaju troškove smještaja ili ne uplaćuju ugovorenu cijenu smještaja, općinski prvostepeni organ može troškove namiriti iz njegove imovine, koju može izdati u zakup, prodati ili na drugi način staviti u promet.

- (2) Saglasnost na ugovor, iz stava (1) ovog člana, daje Ministarstvo.

Član 60.

- (1) U slučaju smještaja u Ustanovu lica koje nema članova porodice, ni srodnike koje je dužan izdržavati, odnosno koji su njega dužni izdržavati, način ustupanja imovine općinskom prvostepenom organu regulisat će se ugovorom.
- (2) Lice koje se smješta i općinski prvostepeni organ, ugovorno regulišu odnose iz stava (1) ovog člana.

Član 61.

- (1) Ako se radi o korisniku penzije smještenom u Ustanovu, koji nema obaveze izdržavanja članova užeg porodičnog domaćinstva, sredstva penzije se uplaćuju na račun Ustanove u koju je lice smješteno.
- (2) Licu iz stava (1) ovog člana, na ime zadovoljavanja ličnih potreba, mjesečno pripada 20% iznosa od penzije.
- (3) Ustanova je dužna prilikom naplate svojih usluga u računu prikazati učešće lica iz stava (1) ovog člana.

Odjeljak E. Usluge socijalnog i drugog stručnog rada

Član 62.

- (1) Socijalni rad, u smislu ovog zakona, je stručna i znanstveno utemeljena djelatnost na preduzimanju mjera i akcija u cilju preventivnog djelovanja, tj. sprečavanja pojava socijalnih problema u lokalnoj zajednici, grupi i kod pojedinca, kao i rješavanje stanja socijalne potrebe pojedinca, grupe i zajednice, uz njihovo puno angažovanje, kada im je pomoć potrebna.
- (2) Drugi stručni rad je stručna i znanstveno utemeljena aktivnost, odnosno, rad koji je u funkciji i od značaja za ostvarivanje ukupnih rezultata i kvaliteta socijalnog rada.

Član 63.

Zadacima socijalnog rada, u smislu ovog zakona, smatraju se:

- a) istraživanje socijalnih problema i pojava;
- b) planiranje širih i sveobuhvatnih mjera;
- c) iniciranje programa mjera za pojedine akcije;
- d) razvijanje preventivnog rada u cilju smanjenja potreba za pružanjem neposredne pomoći;

- e) koordinacija i saradnja u rješavanju socijalnih problema;
- f) pružanje pomoći grupama i pojedincima, kada nisu u stanju da sami riješe svoje probleme.

Član 64.

- (1) Socijalni i drugi stručni rad, u smislu ovog zakona, zasniva se na principima socijalnog rada koji podrazumijevaju osnovne zahtjeve, smjernice, odnosno obavezna načela, kojima se rukovode Ustanove i općinski prvostepeni organi u postupku davanja usluga socijalnog i drugog stručnog rada.
- (2) Osnovni principi socijalnog i drugog stručnog rada, iz stava (1) ovog zakona, su:
 - a) princip naučnosti;
 - b) princip sveobuhvatnosti, odnosno svestranosti;
 - c) princip jedinstva i akcije;
 - d) princip realnosti;
 - e) princip blagovremenosti;
 - f) princip poštivanja ličnosti i dostojanstva klijenta;
 - g) princip pomoći do samopomoći;
 - h) princip čuvanja profesionalne tajne;
 - i) princip jedinstva individualnog, grupnog i rada u zajednici i
 - j) princip individualnog pristupanja klijentu u rješavanju stanja socijalne potrebe.

Član 65.

- (1) Socijalni radnici i drugi stručni zaposlenici, obavezni su svoj rad obavljati u skladu sa zadacima, principima i metodama socijalnog rada i etikom svoje struke, uz poštivanje privatnosti korisnika usluga, njegovog dostojanstva i nepovredivosti njegovog ličnog i porodičnog života.
- (2) Stručni zaposlenici, iz stava (1) ovog člana, obavezni su čuvati, kao profesionalnu tajnu, sve što saznaju o ličnom i porodičnom životu korisnika.
- (3) Na čuvanje profesionalne tajne, obavezni su socijalni i drugi stručni zaposlenici svih Ustanova socijalne zaštite i nadležnih općinskih službi.
- (4) Socijalni radnici i drugi stručni zaposlenici Ustanova i nadležnih općinskih službi, svoj službeni status, identitet i ovlaštenje dokazuju iskaznicom. Sadržaj i formu iskaznice, propisuje Ministar.
- (5) Povreda čuvanja profesionalne tajne predstavlja težu povredu obaveza iz radnog odnosa.

Član 66.

- (1) Pravo na usluge socijalnog i drugog stručnog rada mogu ostvariti pojedinci, porodice i društvene grupe, neovisno od materijalnih mogućnosti i korištenja nekog

od oblika socijalne zaštite, radi zaštite njihovih prava i interesa i sprečavanja pojava i ublažavanja posljedica socijalnih problema.

- (2) Uslugama socijalnog i drugog stručnog rada, u smislu ovog zakona, smatra se savjetodavni rad koji obavljaju Ustanove u rješavanju porodičnih i bračnih problema, te mjere i akcije u saradnji sa mjesnim zajednicama i drugim organima na suzbijanju i sprečavanju društveno neprihvatljivog ponašanja djece i ostalih pojedinaca, porodica i društvenih grupa.

Odjeljak F. Kućna njega i pomoć u kući

Član 67.

- (1) Pravo na kućnu njegu i pomoć u kući ostvaruje lice potpuno nesposobno za samostalan rad i privređivanje, lice starije od 65 godina (muškarac), odnosno 60 godina (žena) i lice sa trajnim smetnjama u fizičkom i psihičkom razvoju, koje nije u stanju da se samo stara o sebi, pod uvjetima da to lice:
 - a) ne ostvaruje pravo na novčanu naknadu za pomoć i njegu od strane drugog lica shodno ovom i Federalnom zakonu,
 - b) nema mogućnosti da mu kućnu njegu i pomoć u kući osiguraju roditelji, bračni drug i djeca,
 - c) nema mogućnost da mu se kućna njega i pomoć u kući osigura na osnovu ugovora o doživotnom izdržavanju i
 - d) čiji prihod po članu domaćinstva ne prelazi iznos 40% od prosječne plaće Kantona.
- (2) Pravo na kućnu njegu i pomoć u kući, pod uvjetima iz stava (1) ovog člana, ima i lice kojem je zbog privremenih promjena u zdravstvenom stanju ili tjelesnog oštećenja, neophodno potrebna kućna njega i pomoć u kući, zbog nemogućnosti vlastitog staranja o sebi.

Član 68.

Kućna njega i pomoć u kući obuhvata:

- a) organizovanje prehrane (nabavka i dostava gotovih obroka u kuću, odnosno nabavka živežnih namirnica, pomoć u pripremi obroka, pranje posuđa i dr.),
- b) obavljanje kućnih poslova (pospremanje stana, donošenje vode, ogrjeva i slično, organizovanje pranja i peglanja rublja, nabavka lijekova i drugih potrepština),
- c) održavanje lične higijene (pomoć u oblačenju i svlačenju, u kupanju i obavljanju drugih higijenskih potreba),
- d) zadovoljavanje drugih svakodnevnih potreba.

Član 69.

- (1) Kućnu njegu i pomoć u kući obezbjeđuje općinski prvostepeni organ, angažovanjem odgovarajuće nevladine organizacije, koja ispunjava uvjete propisane zakonom.
- (2) Sa odgovarajućom nevladinom organizacijom koja neposredno pruža usluge kućne njege i pomoći u kući, ima tradiciju, posjeduje kapacitete i raspolaze sa potrebnom infrastrukturom, općinski prvostepeni organ zaključuje ugovor kojim se preciziraju obim usluga, visina naknade i druga prava i obaveze.

Odjeljak G. Vršenje starateljstva i nadzora**Član 70.**

- (1) Starateljstvo je, u smislu Porodičnog i ovog zakona, oblik zaštite maloljetnih osoba bez roditeljskog staranja i punoljetnih lica koja nisu sposobna, ili koja nisu u mogućnosti starati se o sebi, svojim pravima, interesima i obavezama.
- (2) Poslove starateljstva vrši općinski prvostepeni organ, putem imenovanog staratelja ili neposredno, ako to zahtijeva interes šticećenika i okolnosti slučaja, preko stručnog lica zaposlenog u organu starateljstva.
- (3) Ako se sredstva za isplatu naknade za rad staratelja ne mogu osigurati iz sredstava navedenih u članu 174. stav (2) Porodičnog zakona, njihova će se isplata vršiti u skladu sa pravilnikom koji će donijeti Ministar.

Član 71.

- (1) Nadzor nad ostvarivanjem roditeljskog staranja, u smislu Porodičnog i ovog zakona, općinski prvostepeni organ određuje kada su roditelji zanemarili staranje o zdravlju i odgoju djeteta ili kada je roditeljima potrebna pomoć u odgoju djeteta.
- (2) U odluci o nadzoru, općinski prvostepeni organ utvrdit će program nadzora i odrediti lice koje će pratiti razvoj djeteta, kontrolisati postupke roditelja, podnositi periodične izvještaje općinskom prvostepenom organu i poduzimati druge mjere u interesu djeteta.
- (3) Lice iz stava (2) ovog člana, ima pravo na naknadu opravdanih troškova i mjesečnu naknadu, u skladu sa Pravilnikom o visini i načinu isplate opravdanih troškova i mjesečne naknade, licu koje vrši nadzor nad ostvarivanjem roditeljskog staranja, koji je donio federalni ministar rada i socijalne politike („Službene novine Federacije BiH“, broj: 18/06).
- (4) Naknada, iz stava (3) ovog člana, pada na teret općinskog prvostepenog organa.

Član 72.

Propisom općine može se proširiti krug korisnika i prava iz socijalne zaštite utvrđenih ovim zakonom, u skladu sa programima odnosno sa planovima razvoja socijalne zaštite, specifičnim prilikama i potrebama, a shodno mogućnostima općine.

POGLAVLJE III. OSNIVANJE I RAD USTANOVA SOCIJALNE ZAŠTITE**Član 73.**

- (1) Ustanove pružaju usluge kojima se u cjelini ili djelimično zadovoljavaju socijalne i druge potrebe korisnika socijalne zaštite.
- (2) Ustanove se osnivaju radi zbrinjavanja određenih kategorija korisnika socijalne zaštite i obavljanja stručnih i drugih poslova socijalne zaštite.
- (3) Rad ustanova je javan.
- (4) Javnost se može isključiti u pojedinim postupcima, kada je to utvrđeno propisima o porodičnim odnosima i o krivičnom postupku.
- (5) Ustanove se osnivaju kao:
 - a) centar za socijalni rad,
 - b) ustanova za djecu, i to:
 - 1) za djecu bez roditeljskog staranja,
 - 2) za odgojno zanemarenu i zapuštenu djecu,
 - 3) za djecu ometenu u fizičkom ili psihičkom razvoju – djeca sa posebnim potrebama,
 - c) ustanova za odrasla i stara lica,
 - d) ustanova za socijalno - zdravstveno zbrinjavanje invalidnih i drugih lica,
 - e) ustanova za dnevni boravak korisnika socijalne zaštite,
 - f) druge ustanove zavisno od potreba i mogućnosti općina i Kantona.

Član 74.

- (1) Kantonalne, odnosno općinske Ustanove, u skladu sa ovim i Federalnim zakonom, osniva Kanton, odnosno općina, kao javnu Ustanovu.
- (2) Javna Ustanova ima svojstvo pravnog lica.
- (3) Ustanovu osniva domaće i strano pravno i fizičko lice.
- (4) Ustanove se osnivaju radi:
 - a) obavljanja stručnih i drugih poslova socijalne zaštite,
 - b) zbrinjavanja određenih kategorija korisnika socijalne zaštite,
 - c) proučavanja pojava i problema u oblasti socijalne zaštite.
- (5) Pravilnik o općim, tehničkim i stručnim uvjetima za osnivanje i rad Ustanova, donijet će Ministar.

Član 75.

- (1) Ministar, odnosno općinski načelnik (u daljem tekstu: Načelnik) donosi rješenje o ispunjavanju uvjeta za početak obavljanja djelatnosti Ustanove.
- (2) Kada utvrdi da Ustanova ne ispunjava zakonom propisane uvjete za obavljanje djelatnosti, Ministar, odnosno Načelnik će odrediti rok u kome je Ustanova dužna otkloniti nedostatke.

Član 76.

Ustanova prestaje sa radom u slučajevima utvrđenim općim propisima o ustanovama.

Član 77.

- (1) Ustanove su dužne na propisan način voditi evidenciju o korisnicima i pruženim uslugama i o tome dostavljati izvještaje Ministarstvu.
- (2) Ministar propisuje evidencije iz stava (1) ovog člana.

Član 78.

- (1) Ministarstvo vodi evidenciju o Ustanovama koje obavljaju djelatnost socijalne zaštite.
- (2) Ministar propisuje evidenciju iz stava (1) ovog člana.

Odjeljak A. Centar za socijalni rad**Član 79.**

- (1) Centar za socijalni rad (u daljem tekstu: Centar) je javna ustanova.
- (2) Centar osniva općina radi obavljanja poslova neposredne socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom utvrđenih ovim i Federalnim zakonom, kao i radi obavljanja drugih poslova utvrđenih zakonom, drugim propisima i općim aktima.
- (3) Centar se može osnovati ako zadovoljava kadrovske, odnosno stručne normative kao i minimum smještajnih uvjeta, a što će propisati Ministar.

Član 80.

- (1) Centar na osnovu javnih ovlaštenja:
 - a) daje podatke o porodičnim prilikama, te mišljenja i prijedloge o sudskim postupcima koji se odnose na porodično - pravnu i krivično - pravnu zaštitu,
 - b) sudjeluje kao stranka ili umještač pred sudom i drugim državnim organima, kad se radi o zaštiti ličnih interesa djece i drugih članova porodice, koji se ne mogu brinuti sami o sebi, ni o svojim pravima i interesima,

- c) obavlja nadzor nad porodicama koje su primile na smještaj djecu i odrasla lica.
- (2) Centar može obavljati i poslove zbrinjavanja djece odbjeglije iz porodice i Ustanove, poslove dnevnog zbrinjavanja djece sa posebnim potrebama, provoditi odgojne mjere nad djecom sa poremećajima u ponašanju, izvan vlastite porodice i sa boravkom u porodici, te pružati pomoć i njegu u kući.
- (3) Centar obavlja i druge stručne poslove:
 - a) potiče, organizuje i provodi aktivnosti sa svrhom sprečavanja i suzbijanja socijalnih, porodičnih i ličnih problema,
 - b) prati i proučava probleme iz oblasti socijalne zaštite i vodi stručno analitičke poslove;
 - c) potiče i razvija samopomoć, dobrosusjedsku pomoć, dobrovoljni socijalni rad, dobrotvorne i druge djelatnosti;
 - d) obavlja poslove savjetovališta za probleme braka i porodice, odgoja djece, usvojenja, sudjeluje u aktivnostima od značaja za prevenciju i suzbijanje ovisnosti o alkoholu, drogama, drugim opojnim sredstvima i drugim socijalno patološkim pojavama;
 - e) preduzima mjere od značaja za unaprjeđenje politike socijalne zaštite;
 - f) predlaže, potiče i usklađuje druge aktivnosti u području socijalne zaštite na lokalnom nivou;
 - g) podstiče i organizuje aktivnosti od preventivnog značaja za oblast socijalne zaštite;
 - h) neposredno pruža usluge socijalnog rada;
 - i) obavlja poslove u oblasti porodične zaštite, zaštite civilnih žrtava rata, zaštite porodice sa djecom, zaštite odgojno zanemarene djece, te učestvuje u izvršavanju odgojnih mjera i mjera zaštitnog nadzora;
 - j) pruža savjetodavne usluge i stručnu pomoć pojedincu, porodici i grupama građana;
 - k) saraduje sa građanima, mjesnim zajednicama, državnim organima i ustanovama, pravnim licima, udruženjima građana, pravosudnim organima, policijskim upravama i drugim organima, koji mogu doprinijeti unaprjeđivanju kvaliteta socijalnog rada i socijalne zaštite;
 - l) vodi propisanu evidenciju i prikuplja dokumentaciju o korisnicima socijalne zaštite, oblicima i uslugama socijalne zaštite, korisnicima civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom i vodi stručno-analitičke poslove i dostavlja podatke Ministarstvu,
 - m) obavlja poslove i ima ovlaštenja organa starateljstva, utvrđena Porodičnim zakonom i drugim zakonima i propisima;
 - n) razvija i unaprjeđuje saradnju sa lokalnom zajednicom;
 - o) obavlja i druge poslove utvrđene zakonom, aktima osnivača, Kantona i samog Centra.

Član 81.

- (1) Centar se osniva za područje općine, a može se osnovati za područje dvije ili više općina.
- (2) Centar za područje općine osniva općina, a Centar za dvije ili više općina osnivaju zajedno općine koje osnivaju centar.
- (3) Centar osnovan za područje dvije ili više općina, može organizovati rad po organizacionim jedinicama u svakoj općini za koju je isti osnovan.

Član 82.

Centar može da obavlja i djelatnost disciplinskog centra za vaspitno zapaštenu djecu, prihvatne stanice za djecu, dijagnostičko-opservacionog centra za vaspitno zanemarenu i zapaštenu djecu, prihvatilišta za odrasla lica, Centra za pružanje njege i pomoći u kući i druge djelatnosti, ukoliko na području za koje je Centar osnovan, ne postoji Ustanova za obavljanje tih djelatnosti.

Odjeljak B. Ustanove za djecu bez roditeljskog staranja, odgojno zanemarenu i djecu čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama**Član 83.**

- (1) Ustanova za djecu bez roditeljskog staranja, odgojno zanemarenu i djecu čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama (u daljem tekstu: Ustanova za djecu) pruža usluge socijalnog zbrinjavanja, odgoja, obrazovanja, zdravstvene zaštite djece bez roditeljskog staranja, djece čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama i odgojno zanemarene djece (u daljem tekstu: šticenici).
- (2) Ustanova za djecu prima na smještaj i zaštitu šticenike iz stava (1) ovog člana do 18 godina, izuzetno iznad 18, a najduže do navršenja 27 godina života, ukoliko je potrebno šticeniku obezbijediti završetak školovanja, srednjeg i fakultetskog obrazovanja, a na prijedlog općinskog prvostepenog organa.
- (3) Ustanova za djecu je dužna pružiti organizovanu i individualnu stručnu pomoć za uspješno savlađivanje programa odgoja i obrazovanja šticenika.

Član 84.

- (1) U okviru svoga rada Ustanova za djecu može, uz prethodnu saglasnost Ministarstva, organizovati prihvatilište za samohrane nezaposlene trudnice i samohrane nezaposlene majke, ukoliko nema sredstava za izdržavanje ili kojoj je, usljed neriješenog stambenog pitanja ili poremećenih porodičnih odnosa potreban privremeni smještaj, sa djetetom do 12 mjeseci starosti.
- (2) Ustanova za djecu, uz prethodnu saglasnost Ministar-

stva, može organizovati i dnevni boravak djece sa i bez posebnih potreba, u skladu sa osnivačkim aktima Ustanove za djecu.

- (3) Prihvat samohranih nezaposlenih trudnica i samohranih nezaposlenih majki sa djetetom do 12 mjeseci starosti, odnosno dnevni boravak djece sa i bez posebnih potreba, vrši se na prijedlog općinskog prvostepenog organa, a uz prethodnu saglasnost Ministarstva.

Član 85.

Ustanova za djecu može, uz prethodnu saglasnost osnivača i Ministarstva, da dopuni svoju djelatnost proširenjem pružanja svojih usluga socijalnog karaktera.

Odjeljak C. Ustanova za djecu sa posebnim potrebama**Član 86.**

Ustanova za djecu sa posebnim potrebama pruža usluge od ukupnog značaja za dnevni boravak i zbrinjavanje djece sa posebnim potrebama, u smislu podsticaja socijalizacije, samozastupanja, zadovoljavanja osnovnih životnih potreba za druženjem, usmjeravanja pomoći djece jednih prema drugima, te posvećuje pažnju u radu sa roditeljima.

Član 87.

Ustanova za djecu iz člana 86. ovog zakona može se organizovati kao samostalna ustanova ili organizaciona jedinica u okviru ustanova socijalne zaštite i obrazovnih javnih ustanova.

Odjeljak D. Ustanova za odrasla i stara lica**Član 88.**

Ustanova za zaštitu odraslih i starih lica (u daljem tekstu: Ustanova za stara lica) pruža usluge socijalnog zbrinjavanja, odnosno organizovanog smještaja, prehrane, socijalnog rada, zdravstvene zaštite, pomoći i njege, odmora i rekreacije odraslih i starih lica, a kojima je potrebna stalna briga i pomoć u zadovoljavanju njihovih životnih potreba, a ne mogu ih ostvariti u vlastitoj ili drugoj porodici, odnosno na drugi način.

Član 89.

U okviru svoga rada Ustanova za stara lica može uz prethodnu saglasnost Ministarstva organizovati i dnevni boravak starih i odraslih lica, službu kućne njege i pomoći u kući, savjetovanište za stara lica i prihvatilište za odrasla i stara lica u skladu sa osnivačkim aktima Ustanove za stara lica.

Član 90.

Organizacija rada Ustanova utvrđuje se Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji.

**POGLAVLJE IV. UDRUŽENJA LICA SA
INVALIDITETOM****Član 91.**

- (1) U cilju ostvarivanja boljeg položaja i zaštite lica sa invaliditetom i zadovoljavanja njihovih potreba, ovisno od vrste i stepena invalidnosti, mogu se osnovati udruženja lica sa invaliditetom (u daljem tekstu: Udruženje).
- (2) Udruženja osnivaju, saglasno Zakonu o udruženjima i fondacijama („Službene novine Federacije BiH“, broj: 45/02), lica sa invaliditetom.

Član 92.

Osnovne programske aktivnosti i ciljevi Udruženja iz člana 91. ovog zakona su:

- a) okupljanje i pružanje pomoći licima sa invaliditetom i licima sa posebnim potrebama;
- b) pružanje pomoći članovima udruženja: u rehabilitaciji i resocijalizaciji, u potencijalnom zapošljavanju, odnosno podsticaju zapošljavanja, dodatnim vidovima obrazovanja, odnosno dokvalifikacije i prekvalifikacije, zadovoljavanju kulturnih potreba, informisanju, obezbjeđivanju tehničkih pomagala, rješavanju statusnih pitanja;
- c) okupljanje, pružanje pomoći i provođenje programskih aktivnosti socijalnog karaktera od značaja za oblasti iz domena ovog zakona.

Član 93.

Sredstva za finansiranje rada udruženja obezbjeđuju se iz:

- a) članarina,
- b) donacija,
- c) legata,
- d) drugih izvora u skladu sa propisima.

Član 94.

Zavisno od programskih ciljeva i zadataka Udruženja, Kanton i općine, shodno svojim mogućnostima, mogu participirati u obezbjeđivanju dijela potrebnih sredstava od značaja za podsticaj rada udruženja.

Član 95.

Ministarstvo i općinski prvostepeni organi, pri utvrđivanju politike za ostvarivanje svojih programa rada, odnosno programa socijalne zaštite, saraduju sa legitimnim predstavnicima Udruženja ili njihovim starateljima, kao i sa drugim udruženjima, odnosno organizacijama koje se bave aktivnostima socijalnog karaktera.

DIO TREĆI - ZAŠTITA CIVILNIH ŽRTAVA RATA**Član 96.**

- (1) Civilna žrtva rata, u smislu ovog i Federalnog zakona, je lice kod kojeg je tokom rata ili neposredne ratne opasnosti, usljed ranjavanja ili nekog drugog oblika ratne torture nastupilo oštećenje organizma, što uključuje mentalno oštećenje ili značajno narušavanje zdravlja ili nestanak ili pogibiju tog lica, pod okolnostima utvrđenim Federalnim zakonom (u daljem tekstu: civilna žrtva rata).
- (2) Posebnom kategorijom civilnih žrtava rata smatraju se lica koja su preživjela seksualno zlostavljanje i silovanje.
- (3) Status civilne žrtve rata, u smislu stava (1) i stava (2) ovog člana, priznaje se i civilnim licima i pripadnicima snaga bivše tzv. „Autonomne pokrajine Zapadna Bosna“, ukoliko ne ostvaruju odgovarajuća prava po Zakonu o pravima branilaca i članova njihovih porodica („Službene novine FBiH“ broj: 33/04 i 56/05).
- (4) U skladu sa ovim Zakonom, u cilju ostvarivanja određenih prava, priznaje se status civilne žrtve rata licu kod kojeg je nastupilo oštećenje organizma ispod 60 % ili značajno narušavanje zdravlja.

Član 97.

Radi ostvarivanja prava utvrđenih ovim i Federalnim zakonom, civilne žrtve rata se razvrstavaju prema utvrđenom procentu oštećenja organizma u šest grupa, utvrđenih Federalnim zakonom.

Član 98.

Civilne žrtve rata, po ovom i Federalnom zakonu, imaju sljedeća prava:

- a) ličnu invalidninu ili mjesečno lično novčano primanje;
- b) dodatak za njegu i pomoć od strane drugog lica;
- c) ortopedski dodatak;
- d) porodičnu invalidninu;
- e) zdravstvenu zaštitu;
- f) pomoć u troškovima liječenja i nabavci ortopedskih pomagala;

- g) osposobljavanje za rad (profesionalna rehabilitacija, prekvalifikacija i dokvalifikacija);
- h) prioritetno zapošljavanje;
- i) prioritetno stambeno zbrinjavanje;
- j) psihološku i pravnu pomoć.

Član 99.

- (1) Lična invalidnina utvrđuje se u mjesečnom iznosu prema grupi oštećenja organizma iz Federalnog zakona u visini 70 %, od mjesečnog iznosa lične invalidnine ratnih vojnih invalida, i to 50 % iz federalnog budžeta, a 20 % iz budžeta Kantona (u daljem tekstu: kantonalni budžet), odgovarajuće grupe po propisima iz Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica, izuzev za lica iz člana 96. stav (2) ovog zakona, kako slijedi:

Odgovarajuća grupa civilnih žrtava rata	% oštećenja organizma civilne žrtve rata	Mjesečna visina invalidnine u % od osnovice
I	100 Potrebna pomoć i njega od strane drugog lica	100
II	100	73
III	90	55
IV	80	43
V	70	32
VI	60	18

- (2) Mjesečno lično novčano primanje, za lica iz člana 96. stav (2) ovog zakona, iznosi 70 % od osnovice iz stava (1) ovog člana.

Član 100.

- (1) Pravo na dodatak za njegu i pomoć od strane drugog lica imaju civilne žrtve rata od I. do IV. grupe, koje su nesposobne za zadovoljavanje osnovnih životnih potreba bez pomoći drugog lica.
- (2) Dodatak za njegu i pomoć od strane drugog lica, određuje se u mjesečnom iznosu u visini 70 % od mjesečnog iznosa dodatka za njegu i pomoć od strane drugog lica za ratne vojne invalide, odgovarajućeg stepena invalidnosti i to 50 % iz federalnog budžeta, a 20 % iz kantonalnog budžeta.

Član 101.

Korisnik dodatka za njegu i pomoć od strane drugog lica, koji ispunjava uvjete za ostvarivanje tog prava i po drugim propisima može, po sopstvenom izboru, koristiti to pravo samo po jednom osnovu.

Član 102.

- (1) Pravo na ortopedski dodatak imaju civilne žrtve rata kojima je tjelesno oštećenje utvrđeno zbog oštećenja organizma koja su neposredna posljedica zadobivene rane, povrede ili ozljede koja je prouzrokovala amputaciju ekstremiteta ili teško oštećenje funkcije ekstremiteta ili potpuni gubitak vida na oba oka.
- (2) Ortopedski dodatak određuje se u mjesečnom iznosu u visini od 70 % od mjesečnog iznosa ortopedskog dodatka za ratne vojne invalide odgovarajućeg stepena invalidnosti, i to 50 % iz federalnog budžeta, a 20 % iz kantonalnog budžeta.

Član 103.

- (1) Članovi porodice civilnih žrtava rata iz člana 54. stav (2) tačke 5) i 6) Federalnog zakona imaju, uz uvjete propisane Federalnim i ovim zakonom, pravo na porodičnu invalidninu.
- (2) Pravo na porodičnu invalidninu, uz uvjete propisane Federalnim zakonom, imaju i članovi porodice civilne žrtve rata od prve do četvrte grupe koji su do smrti koristili dodatak za njegu i pomoć od strane drugog lica, pod uvjetom da je smrt civilne žrtve rata posljedica rane, povrede, ozljede ili bolesti, po osnovu koje joj je utvrđeno pravo po ovom zakonu.
- (3) Osnovica za određivanje porodične invalidnine iznosi 70 % od osnovice za određivanje porodične invalidnine za porodice šehida, odnosno poginulog borca i to 50 % iz federalnog budžeta, a 20 % iz kantonalnog budžeta.
- (4) Iznos porodične invalidnine utvrđuje se u mjesečnom iznosu od osnovice iz stava (3) ovog člana i to:
- a) za jednog člana porodice u visini 43 % od osnovice,
 - b) za dva člana porodice u visini od 55 % od osnovice,
 - c) za tri člana porodice u visini od 60 % od osnovice,
 - d) za četiri i više članova porodice u visini 65 % od osnovice.

Član 104.

- (1) Lična invalidnina, dodatak za njegu i pomoć od strane drugog lica, ortopedski dodatak i porodična invalidnina, po ovom zakonu, pripadaju korisnicima istih prava (u daljem tekstu: korisnici) od prvog dana narednog mjeseca od dana podnošenja zahtjeva za priznavanje tih prava.
- (2) Pravo na porodičnu invalidninu pripada članovima porodice nestale civilne žrtve rata do njenog proglašenja umrlom, a najduže dvije godine od dana stupanja na snagu Federalnog zakona, kada im prava prestaju, ukoliko u tom roku ne pokrenu postupak za proglašenje civilne žrtve rata umrlom.

Član 105.

- (1) Bračni drug stupanjem u drugi brak ili u vanbračnu zajednicu, gubi prava utvrđena po ovom zakonu za civilne žrtve rata koja je ostvario kao član porodice.
- (2) Bračni ili vanbračni drug gubi prava po ovom zakonu i kada je napustio djecu, s kojom koristi pravo, zanemario njihovo izdržavanje, podizanje i odgoj. Ta prava se mogu ponovo uspostaviti ako bračni ili vanbračni drug nastavi obavljati roditeljsku dužnost za vrijeme dok se djeca koriste pravima u skladu sa ovim zakonom.
- (3) Korisniku prava po ovom zakonu prestaje to pravo napuštanjem Bosne i Hercegovine, duže od 3 mjeseca, računajući od dana napuštanja Bosne i Hercegovine.
- (4) Povratkom u Bosnu i Hercegovinu, korisnik prava po ovom zakonu, može podnijeti zahtjev za ponovno uspostavljanje tih prava.

Član 106.

Civilna žrtva rata i članovi porodice civilne žrtve rata koji su ostvarili pravo na porodičnu invalidninu, imaju pravo na zdravstvenu zaštitu pod uvjetom da status osiguranog lica nisu mogli ostvariti ni po kom drugom osnovu u skladu sa propisima o zdravstvenom osiguranju.

Član 107.

- (1) Pravo na pomoć u obezbjeđenju troškova liječenja ostvaruje civilna žrtva rata u izuzetnim okolnostima.
- (2) Izuzetnim okolnostima smatraju se okolnosti u kojima je život civilne žrtve rata doveden u pitanje.
- (3) Potrebu za obezbjeđenjem troškova liječenja utvrđuje organ iz člana 23. stav (1) ovog zakona.
- (4) Pomoć iz stava (1) ovog člana, utvrđuje se u visini do 50 % od osnovice iz člana 9. ovog zakona.

Član 108.

Pravo na pomoć u nabavci ortopedskih pomagala ostvaruje civilna žrtva rata, pod uvjetima i na način utvrđen propisima iz oblasti zdravstvene zaštite.

Član 109.

Pravo na osposobljavanje za rad (profesionalna rehabilitacija, prekvalifikacija i dokvalifikacija), ima civilna žrtva rata pod uvjetima i na način predviđen propisima o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih lica.

Član 110.

Pravo na prioritetno zapošljavanje ostvaruju civilne žrtve rata, pod uvjetima i na način predviđen propisima o

posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih lica.

DIO ČETVRTI – ZAŠTITA PORODICE SA DJECOM**POGLAVLJE I. OSNOVNA PRAVA PORODICE SA DJECOM****Član 111.**

Zaštita porodice sa djecom, u smislu ovog zakona, je osiguranje porodice kroz materijalna i druga davanja, radi pomaganja u podizanju, odgoju i zbrinjavanju djece, kao i njihovom osposobljavanju za samostalan život i rad, u najboljem interesu djeteta.

Član 112.

(1) Osnovna prava porodice sa djecom su:

- a) dodatak na djecu;
- b) naknada umjesto plaće ženi-majci u radnom odnosu, za vrijeme dok odsustvuje sa posla radi trudnoće, porođaja i njege djeteta;
- c) novčana pomoć za vrijeme trudnoće i porođaja žene-majke koja nije u radnom odnosu;
- d) jednokratna pomoć za opremu novorođenog djeteta;
- e) pomoć u prehrani djeteta do šest mjeseci i dodatna ishrana za majke – dojilje;
- f) posebni psihosocijalni tretman bračnih drugova koji žele djecu i trudnica;
- g) smještaj djece uz osiguranu ishranu u ustanovama predškolskog odgoja;
- h) osiguranje jednog obroka u vrijeme nastave u škola-ma osnovnog obrazovanja;
- i) školarine i stipendije đacima i studentima.

(2) Propisom općine mogu se utvrditi i druga prava porodice sa djecom.

Odjeljak A. Dodatak na djecu**Član 113.**

- (1) Pravo na dječiji dodatak pripada porodici sa djecom koja se neposredno brine o djetetu, a čiji mjesečni prihodi ostvareni po svim osnovama izuzev primanja ostvarenih iz socijalne zaštite i zaštite porodice sa djecom, po članu domaćinstva ne prelaze iznos od 15% od prosječne plaće Kantona.
- (2) Djetetu bez oba ili jednog roditelja, porodici koja ima dijete ometeno u fizičkom ili psihičkom razvoju i porodici u kojoj oba ili jedan roditelj imaju najmanje 60%

oštećenje organizma, pripada pravo na dječiji dodatak bez obzira na imovinske uvjete.

Član 114.

Ukupan prihod domaćinstva čine prihodi koje članovi domaćinstva ostvaruju u smislu člana 24. ovog zakona.

Član 115.

- (1) Iznos dječijeg dodatka utvrđuje se u mjesečnom iznosu od 2% od prosječne plaće Kantona, po djetetu.
- (2) Iznos dječijeg dodatka iz člana 113. stav (2) ovog zakona, utvrđuje se u mjesečnom iznosu od 3%, od prosječne plaće Kantona, po djetetu.

Član 116.

- (1) Pravo na dječiji dodatak obavezno pripada djetetu do navršene 15. godine života, ukoliko ispunjava uvjete predviđene ovim zakonom.
- (2) Dijete starije od 15 godina života ostvaruje pravo na dječiji dodatak, pod uvjetom:
 - a) da se nalazi na redovnom obrazovanju u osnovnim, srednjim i višim školama, akademijama ili fakultetima, a najduže do navršene 27. godine života;
 - b) ako je nesposobno za samostalan život i rad, a nesposobnost je nastupila do 15. godine života ili u toku redovnog obrazovanja, a najduže do navršene 27. godine života.

Član 117.

Dječiji dodatak isplaćuje se i za vrijeme dok je dijete usljed bolesti ili liječenja, spriječeno da izvršava svoje obaveze u školi, odnosno fakultetu, ali najduže do navršene 27. godine života.

Član 118.

Dječiji dodatak ne pripada djetetu koje je smješteno u ustanovu dječije i socijalne zaštite.

Član 119.

- (1) Dječiji dodatak prestaje djetetu koje stupa u brak.
- (2) Ukoliko se utvrdi da se dječiji dodatak nenamjenski koristi, nadležni organ starateljstva može odrediti da se dječiji dodatak isplaćuje drugom roditelju ili licu kod kojeg se dijete nalazi na izdržavanju.

Odjeljak B. Naknada umjesto plaće ženi-majci u radnom odnosu za vrijeme dok odsustvuje sa posla, radi trudnoće, porođaja i njege djeteta

Član 120.

- (1) Naknada umjesto plaće ženi-majci u radnom odnosu za vrijeme dok odsustvuje sa posla radi trudnoće, porođaja i njege djeteta (u daljem tekstu: naknada plaće) isplaćuje se za vrijeme korištenja porodiljskog odsustva.
- (2) Osnovicu za naknadu plaće predstavlja prosječna plaća koju je žena-zaposlenik ostvarila u periodu od 6 mjeseci, prije početka korištenja odsustva zbog porođaja.
- (3) Naknadu plaće iz ovog člana ostvaruje žena-zaposlenik sa područja Kantona neovisno od sjedišta poslodavca.
- (4) Uputstvo o načinu obračuna, doznaci sredstava i isplati naknade plaće, donosi Ministar.

Član 121.

- (1) Naknada plaće utvrđuje se u visini iznosa od 80% od osnovice za naknadu plaće iz člana 120. stav (2) ovog zakona.
- (2) Naknada plaće, iz stava (1) ovog člana, ne može biti veća od prosječne, posljednje, objavljene neto plaće Kantona.
- (3) Ukoliko žena-majka u periodu od šest mjeseci prije porođaja nije primila ili nije redovno primala plaću, naknada plaće, iz stava (1) ovog člana, ne može biti manja od 200 KM.

Član 122.

Naknadu plaće iz člana 120. ovog zakona može ostvariti otac djeteta, odnosno usvojitelj u slučaju smrti majke, ako majka napusti dijete ili ako je iz opravdanih razloga spriječena da koristi isto pravo.

Član 123.

- (1) Ženi-majci, koja u skladu sa propisima o radu, ima pravo na rad sa polovinom punog radnog vremena, naknadu plaće za polovinu do punog radnog vremena, kada ne radi, isplaćuje Kanton u visini od 10% njene plaće koju bi ostvarila za rad sa punim radnim vremenom.
- (2) Pravo iz stava (1) ovog člana može ostvariti i otac djeteta u slučajevima navedenim u članu 122. ovog zakona.

Član 124.

U slučaju kada žena-majka koja rodi mrtvo dijete ili ako dijete umre prije isteka porođajnog odsustva, na osnovu nalaza ovlaštenog liječnika, ima pravo da produži porođajno odsustvo za onoliko vremena, koliko je potrebno da se opo-

ravi od porođaja i psihičkog stanja uzrokovanog gubitkom djeteta, za to vrijeme joj pripada pravo na naknadu plaće u skladu sa članom 120. i 121. ovog zakona.

Član 125.

- (1) Jedan od roditelja djeteta sa težim smetnjama u razvoju (teže hendikepiranog djeteta) u slučaju da se radi o samohranom roditelju ili da su oba roditelja zaposlena, a dijete nije smješteno u ustanovu socijalno - zdravstvenog zbrinjavanja, ima pravo na naknadu plaće za polovinu punog radnog vremena, kada ne radi, u iznosu od 20% od plaće koju bi ostvario za rad sa punim radnim vremenom.
- (2) Dužinu potrebe za skraćenim radom, utvrđuje svojim nalazom nadležna zdravstvena ustanova.

Član 126.

Na naknadu plaće iz ovog zakona vrši se obračun i uplata doprinosa i poreza u skladu sa zakonom.

Odjeljak C. Novčana pomoć za vrijeme trudnoće i porođaja žene-majke koja nije u radnom odnosu

Član 127.

- (1) Novčana pomoć za vrijeme trudnoće i porođaja žene-majke koja nije u radnom odnosu ostvaruje se u vidu jednokratne novčane pomoći i iznosi 150 KM, po svakom novorođenčetu.
- (2) Jednokratnu novčanu pomoć iz stava (1) ovog člana, ostvaruje porodilja koja nije u radnom odnosu, pod uvjetom da ima prijavljeno prebivalište, odnosno boravište na području Kantona, i da mjesečni prihodi domaćinstva, ostvareni u periodu od šest mjeseci koja prethode mjesecu u kome je podnesen zahtjev za ostvarivanje prava na novčanu pomoć, ne prelazi iznos od 50 % od prosječne plaće Kantona.

Odjeljak D. Jednokratna pomoć za opremu novorođenog djeteta

Član 128.

- (1) Jednokratna pomoć za opremu novorođenog djeteta ostvaruje se u iznosu od 15% od posljednje objavljene prosječne plaće Kantona.
- (2) Pravo iz stava (1) ovog člana mogu ostvariti porodilje iz člana 127. ovog zakona.

Odjeljak E. Pomoć u prehrani djeteta do 6 mjeseci i dodatna ishrana za majke – dojilje

Član 129.

- (1) Pravo na pomoć u prehrani djeteta do 6 mjeseci i dodatnu ishranu za majke dojilje ostvaruje se, u trajanju od 6 mjeseci, ukoliko su ispunjeni uvjeti za ostvarivanje prava na novčanu pomoć iz člana 127. ovog zakona.
- (2) Iznos pomoći se određuje u visini od 10% od prosječne plaće Kantona.

Odjeljak F. Posebni psihosocijalni tretman bračnih partnera koji žele djecu i trudnica

Član 130.

Pravo na posebni psihosocijalni tretman bračnih partnera koji žele djecu i trudnica ostvaruje se u porodičnom savjetovalištu obrazovanom pri organu starateljstva.

Odjeljak G. Smještaj djece uz osiguranu ishranu u ustanovama predškolskog odgoja

Član 131.

- (1) Smještaj djece, uz osiguranu ishranu u ustanovama predškolskog odgoja, obezbjeđuje se djeci predškolskog uzrasta na području Kantona.
- (2) Pravo na subvenciju dijela troškova boravka pojedinih socijalnih kategorija djece u predškolskoj ustanovi, ostvaruje se u skladu sa odlukom općine o kriterijima subvencioniranja troškova smještaja djece u predškolskim ustanovama.

Odjeljak H. Osiguranje jednog obroka u vrijeme nastave u školama osnovnog obrazovanja

Član 132.

- (1) Pravo na osiguranje jednog obroka u vrijeme nastave mogu ostvariti djeca porodica korisnika stalne novčane pomoći, koja pohađaju osnovnu školu.
- (2) Pravo iz stava (1) ovog člana može se ostvariti u vrijeme nastave u osnovnim školama, o čemu odlučuje općina.

Odjeljak I. Pravo na školarine i stipendije dacima i studentima

Član 133.

- (1) Pravo na školarine i stipendije, odnosno prednost u smislu bodovanja i rangiranja kandidata, imaju đaci i stu-

denti sa područja Kantona, koji zadovoljavaju kriterije za ostvarivanje ovog prava.

- (2) Kriterije za ostvarivanje prava na školarine i stipendije iz budžetskih sredstava Kantona, utvrđuje Vlada Kantona.

POGLAVLJE II. DJEČIJA NEDJELJA

Član 134.

- (1) Na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine svake godine prva sedmica mjeseca oktobra, određuje se kao "Dječija nedjelja" koja se uvodi radi podsticanja i organizovanja raznovrsnih kulturno-obrazovnih, rekreativnih i drugih manifestacija posvećenih djeci i preduzimanja drugih mjera i akcija za unaprjeđenje razvoja brige o djeci.
- (2) Tokom cijelog mjeseca oktobra za "Dječiju nedjelju" će se naplaćivati novčani iznosi, na način određen ovim i Federalnim zakonom.

Član 135.

Aktivnosti obilježavanja „Dječije nedjelje“ u Kantonu, planiraju se za svaku godinu posebnim programom, koji tim povodom donosi Ministar.

Član 136.

- (1) Naplaćene novčane iznose utvrđene Odlukom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, privredna društva, poslodavci i druga pravna i fizička lica, koja vrše naplatu na području Kantona, dužna su uplatiti na račun budžeta Kantona u roku od 15 dana, po isteku mjeseca oktobra.
- (2) Način naplate novčanih iznosa iz člana 134. stav (2) ovog zakona bliže će propisati ministar Ministarstva finansija Kantona.

Član 137.

- (1) Uplaćena i utvrđena sredstva u budžetu Kantona sa pozicije "Dječija nedjelja", Ministarstvo raspoređuje organizatorima raznovrsnih kulturno-obrazovnih, rekreativnih i drugih manifestacija posvećenih djeci i u svrhu preduzimanja drugih mjera i akcija za unaprjeđenje razvoja brige o djeci.
- (2) Na osnovu prijedloga općinskog prvostepenog organa dio sredstava iz stava (1) ovog člana može se odobriti kao pomoć u rješavanju pojedinačnih slučajeva-djece, odnosno za socijalne namjene, a shodno Programu obilježavanja „Dječije nedjelje“ na području Kantona.

DIO PETI – POSTUPAK ZA OSTVARIVANJE PRAVA IZ SOCIJALNE ZAŠTITE, ZAŠTITE CIVILNIH ŽRTAVA RATA I ZAŠTITE PORODICE SA DJECOM

Član 138.

- (1) O pravima utvrđenim ovim i Federalnim zakonom, u prvom stepenu rješava općinski prvostepeni organ.
- (2) O žalbi protiv rješenja općinskog prvostepenog organa, rješava Ministarstvo.

Član 139.

- (1) Postupak za ostvarivanje prava, po ovom zakonu, pokreće se na zahtjev lica kojem je, u smislu ovog zakona, potrebna zaštita ili na zahtjev njegovog zakonskog zastupnika, odnosno člana domaćinstva imenovanog za staratelja.
- (2) Općinski prvostepeni organ može odrediti odraslo lice koje predstavlja porodicu radi prava utvrđenih ovim zakonom.
- (3) Postupak za ostvarivanje prava iz socijalne zaštite pokrenut će po službenoj dužnosti nadležni općinski prvostepeni organ nakon određenih saznanja ili obavijesti pruženih od strane fizičkih ili pravnih lica, a koja ukazuju na potrebu pokretanja postupka.
- (4) Za ostvarivanje prava iz člana 112. stav (1) tačka b), c), d) i e) ovog zakona stranka podnosi zahtjev u roku od 60 dana od dana porođaja.
- (5) Ukoliko stranka podnese zahtjev po isteku ovog roka, pravo joj teče od prvog dana u mjesecu u kojem je zahtjev podnesen.
- (6) Izuzetno, ukoliko je stranka samohrana majka ili majka koja se porodila putem carskog reza bila spriječena da podnese zahtjev u propisanom roku iz stava (4) ovog člana, može joj se priznati pravo od dana poroda samo ukoliko zahtjev podnese najkasnije do mjesec dana od dana isteka roka za podnošenje zahtjeva utvrđenog u stavu (4) ovog člana.
- (7) Ministar će donijeti propis o načinu vođenja evidencije u oblastima socijalne zaštite i zaštite porodice sa djecom.

Član 140.

Prije donošenja rješenja o ostvarivanju prava na smještaj u drugu porodicu iz člana 45. ovog zakona, općinski prvostepeni organ dužan je zatražiti saglasnost Ministarstva, kojem je za svaki konkretan slučaj dužan dostaviti socijalnu anamnezu.

Član 141.

- (1) Prava po ovom zakonu pripadaju korisniku od prvog dana narednog mjeseca po podnošenju zahtjeva, odnosno pokretanja postupka po službenoj dužnosti, ako ovim zakonom nije drugačije određeno i traju dok postoje uvjeti za sticanje i korištenje prava po ovom i Federalnom zakonu.
- (2) Raseljena lica koja borave u Kantonu, prava ostvarena po ovom zakonu, nastavljaju ostvarivati i povratkom u ranija prebivališta i to najduže 12 mjeseci od povratka.

Član 142.

- (1) U slučajevima kada će se smještaj u Ustanovu, iz člana 55. ovog zakona, djelimično ili u potpunosti financirati iz budžeta Kantona, općinski prvostepeni organ dužan je prije donošenja rješenja o upućivanju lica u Ustanovu, zatražiti saglasnost Ministarstva, kojem je za svaki konkretan slučaj dužan dostaviti socijalnu anamnezu. Nakon pribavljanja saglasnosti, općinski prvostepeni organ može donijeti rješenje o upućivanju lica u Ustanovu.
- (2) Izuzetno, smještaj lica iz stava (1) člana 55., izvršit će se bez pribavljanja saglasnosti iz stava (1) ovog člana uz obavezu pribavljanja saglasnosti u roku od 15 dana od dana izvršenja smještaja po hitnom postupku.

Član 143.

Korisnik prava po ovom zakonu, dužan je organu koji vodi postupak, prijaviti svaku promjenu koja je od uticaja na ostvarivanje i obim tog prava, u roku od 15 dana od dana nastale promjene.

Član 144.

- (1) Licu koje se nađe u stanju socijalne potrebe, a sa područja je drugog kantona, pružit će se potreban oblik socijalne zaštite od strane općinskog prvostepenog organa.
- (2) Od strane organa iz stava (1) ovog člana, odgovarajući oblik socijalne zaštite pružit će se i licu u stanju socijalne potrebe sa područja druge općine Kantona.
- (3) Za pruženu zaštitu i izvršene usluge, obračunat će se troškovi i fakturisati nadležnim prvostepenim organima općine prebivališta, lica iz stava (1) ovog člana.

Član 145.

Lice kome se ne može utvrditi prebivalište ostvaruje potreban oblik socijalne zaštite od strane općinskog prvostepenog organa, prema mjestu boravišta.

Član 146.

- (1) Prvostepena rješenja kojima se utvrđuju prava po ovom zakonu, povremeno podliježu reviziji.
- (2) Reviziju po službenoj dužnosti vrši Ministarstvo, prema Instrukciji koju donosi Ministar.
- (3) Ako je protiv prvostepenog rješenja izjavljena žalba, o reviziji i žalbi rješava se istim rješenjem.

Član 147.

- (1) U postupku revizije Ministarstvo se može sa prvostepenim rješenjem saglasiti, izmijeniti ga, poništiti ili ga ukinuti.
- (2) Ministarstvo će u postupku revizije poništiti ili ukinuti prvostepeno rješenje i predmet vratiti na ponovni postupak – odnosno samostalno riješiti ako utvrdi da:
 - a) su u prvostepenom postupku nepotpuno ili pogrešno utvrđene činjenice;
 - b) se u postupku nije vodilo računa o pravilima postupka koja bi bila od uticaja na rješenje stvari;
 - c) su pogrešno ocijenjeni dokazi;
 - d) je iz utvrđenih činjenica izveden pogrešan zaključak o činjeničnom stanju;
 - e) je pogrešno primjenjen propis na osnovu koga je riješeno.
- (3) Ukoliko je rješenje u postupku revizije poništeno ili ukinuto i predmet vraćen na ponovni postupak, prvostepeni organ donosi novo rješenje.
- (4) Protiv novog rješenja iz stava (3) ovog člana može se izjaviti žalba i vodi se revizioni postupak, saglasno odredbama ovog zakona.

Član 148.

Kada u postupku revizije bude izmijenjeno prvostepeno rješenje to rješenje ima pravnu snagu od prvog dana narednog mjeseca od dana donošenja.

Član 149.

- (1) U slučajevima kada iznosi visine novčane pomoći, odnosno naknade nisu fiksno utvrđeni, usklađivanje primanja po osnovu prava korisnika socijalne zaštite iz člana 19. ovog zakona, a u vezi sa promjenama iznosa prosječne plaće Kantona, općinski prvostepeni organ vrši jednom godišnje.
- (2) Usklađivanje primanja po osnovu prava na dječiji dodatak iz člana 112. tačka a) ovog Zakona, a u vezi sa promjenama iznosa prosječne plaće Kantona, općinski prvostepeni organ vrši jednom godišnje.

**DIO ŠESTI – FINANSIRANJE SOCIJALNE ZAŠTITE,
ZAŠTITE CIVILNIH ŽRTAVA RATA I
ZAŠTITE PORODICE SA DJECOM**

Član 150.

- (1) Sredstva finansiranja socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom osiguravaju se u skladu sa ovim i Federalnim zakonom iz:
- budžeta Kantona;
 - budžeta općine;
 - ulaganja osnivača;
 - privrednih i uslužnih djelatnosti ustanova;
 - ličnog učešća korisnika;
 - legata, poklona i zavještanja;
 - drugih izvora.
- (2) Zavisno od mogućnosti Kantona i općina Kantona, priliva sredstava u budžet Kantona i budžeta općina Kantona i ukupnih potreba za finansiranjem socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom propisom Kantona mogu se propisati i novi izvori finansiranja oblasti iz stava (1) ovog člana.

Član 151.

- (1) Iz kantonalnog budžeta finansiraju se oblici socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom i to:
- stalna novčana pomoć u obimu od 60 % potrebnih sredstava;
 - novčana naknada za pomoć i njegu od strane drugog lica;
 - osposobljavanje za život i rad;
 - smještaj u drugu porodicu;
 - smještaj u ustanove socijalne zaštite;
 - prava civilnih žrtava rata u obimu utvrđenom Federalnim zakonom;
 - Dodatak na djecu;
 - naknada umjesto plaće ženi-majci u radnom odnosu za vrijeme dok odsustvuje sa posla radi trudnoće, porođaja i njege djeteta;
 - novčana pomoć za vrijeme trudnoće i porođaja žene-majke koja nije u radnom odnosu;
 - jednokratna pomoć za opremu novorođenog djeteta;
 - pomoć u prehrani djeteta do 6 mjeseci i dodatna ishrana za majke dojilje;
 - školarine i stipendije đacima i studentima;
 - zdravstvena zaštita korisnika socijalne zaštite.
- (2) U skladu sa svojim mogućnostima Kanton će finansirati ostale dodatne potrebe i intervencije socijalno-zaštitnog karaktera.
- (3) Iz budžeta Kantona finansiraju se ustanove i institucije koje osniva Kanton u funkciji obavljanja djelatnosti iz okvira ovog zakona.

- (4) U skladu sa svojim mogućnostima, Kanton će podsticati rad kantonalnih Udruženja, drugih srodnih udruženja i organizacija socijalnog karaktera.

Član 152.

- (1) Iz općinskog budžeta finansirat će se:
- stalna novčana pomoć u obimu od 40 % potrebnih sredstava,
 - druge materijalne pomoći iz člana 33. ovog zakona;
 - usluge socijalnog i drugog stručnog rada;
 - kućna njega i pomoć u kući;
 - posebni psihosocijalni tretman bračnih drugova koji žele djecu i trudnica;
 - smještaj djece uz osiguranu ishranu u ustanovama predškolskog odgoja;
 - osiguranje jednog obroka u vrijeme nastave u školama osnovnog obrazovanja;
 - i druga prava iz socijalne zaštite, koja svojim propisima utvrđuju, odnosno planiraju općine.
- (2) Iz budžeta općine finansiraju se Ustanove, čiji je osnivač općina.
- (3) U skladu sa svojim mogućnostima općina će podsticati rad općinskih Udruženja, drugih srodnih udruženja i organizacija socijalnog karaktera.

Član 153.

- (1) Troškove postupka za ostvarivanje prava iz oblasti socijalne zaštite, osim prava iz člana 20. tačka b) ovog zakona, snosi organ koji vodi postupak.
- (2) U slučaju utvrđivanja potrebe za pomoći i njegom od strane drugog lica u prvostepenom i drugostepenom postupku, u dijelu koji se odnosi na troškove pribavljanja nalaza, ocjene i mišljenja iz člana 30. stav (3) ovog zakona, snosi organ koji provodi postupak u iznosu od 70% i podnosilac zahtjeva u iznosu od 30% tih troškova.

**DIO SEDMI – NADZOR NAD PROVOĐENJEM
OVOG ZAKONA I NAD RADOM
USTANOVA**

Član 154.

Ministarstvo vrši nadzor nad provođenjem ovog zakona, drugih propisa i općih akata donesenih u skladu sa ovim zakonom, kao i nadzor nad stručnim radom Ustanova koje osniva Kanton, odnosno općina, izdaje instrukcije i vrši upravni nadzor i kontrolu namjenskog trošenja sredstava namijenjenih za ostvarivanje prava po ovom zakonu, a koja se obezbjeđuju iz kantonalnog budžeta (u daljem tekstu: nadzor).

Član 155.

Općinski prvostepeni organ koji je odlučio o smještaju lica u drugu porodicu obavlja nadzor nad tom porodicom, pruža pomoć toj porodici i redovnim obilaskom održava stalnu vezu sa smještenim licem.

Član 156.

Nadzor ima za cilj unaprjeđivanje stručnog rada, in-strukturiranje, pravovremeno uočavanje i registrovanje nepravilnosti i propusta u stručnom radu, a radi preduzimanja odgovarajućih mjera potrebnih za sprječavanje ili otklanjanje štetnih posljedica.

Član 157.

- (1) Nadzor vrši Ministarstvo na osnovu plana koji utvrđuje Ministar.
- (2) Planom iz stava (1) ovog člana obezbjeđuje se stalni nadzor.
- (3) Općinski prvostepeni organ, odnosno Ustanova je dužna omogućiti obavljanje nadzora u skladu sa ovim zakonom.

Član 158.

- (1) Nakon obavljenog nadzora podnosi se izvještaj Ministru u roku od 8 dana.
- (2) Izvještaj iz stava (1) ovog člana obavezno sadrži:
 - a) prikaz utvrđenog stanja;
 - b) prijedlog mjera i rokove za otklanjanje nedostataka i
 - c) prijedlog drugih mjera koje je potrebno preduzeti.

Član 159.

- (1) Ministarstvo je dužno da razmotri izvještaj i utvrdi mjere za otklanjanje nedostataka i rokove za njihovo izvršenje, te da o tome obavijesti Ustanovu, u kojoj je nadzor izvršen.
- (2) Ustanova je dužna otkloniti utvrđene nedostatke u skladu sa rokovima iz stava (1) ovog člana, a najkasnije 60 dana od dana prijema obavještenja.

DIO OSMI – NAKNADA ŠTETE**Član 160.**

Korisnik, koji je na osnovu rješenja o priznavanju prava iz ovog zakona, ostvario određena primanja na koja nije imao pravo, dužan je u roku koji mu odredi općinski prvostepeni organ vratiti primljeni iznos, ako je to pravo ostvario:

- a) na osnovu neistinitih ili netačnih podataka za koje je znao ili morao znati da su neistiniti, odnosno netačni

ili je na drugi protivpravan način ostvario primanja na koja nije imao pravo, ili je isto ostvario u većem obimu od onog koji mu pripada;

- b) zbog toga što nije prijavio promjenu, koja bi uticala na prestanak ili obim prava, a znao je ili je morao znati za tu promjenu.

Član 161.

- (1) Ako korisnik primanja ne postupi na način određen članom 160. ovog zakona, povrat spornog iznosa ostvarit će se tužbom, putem nadležnog suda.
- (2) Općinski prvostepeni organ će, ovisno od ukupnih socijalnih okolnosti konkretnog slučaja:
 - a) tražiti vraćanje primljenih iznosa u ratama,
 - b) osloboditi osobu kao korisnika obaveze vraćanja cijelog iznosa, u slučajevima kada bi ostvarivanjem takvog potraživanja nasljednici i članovi porodice korisnika ostali bez imovine, odnosno prihoda potrebnih za podmirenje osnovnih stambenih i drugih životnih uvjeta.

DIO DEVETI – KAZNE NE ODREDBE**Član 162.**

- (1) Novčanom kaznom od 500,00 KM do 1.000,00 KM kaznit će se za prekršaj Ustanova, kao pravno lice ako:
 - a) korisniku protivno odredbama ovog zakona uskrati ili ograniči prava koja mu pripadaju;
 - b) omogućiti korištenje prava licu kome ne pripada pravo po ovom zakonu ili mu ne pripada u tom obliku;
 - c) ne otkloni nedostatke utvrđene u vršenju stručnog nadzora u roku utvrđenom u članu 159. stav (2) ovog zakona,
 - d) ne vodi propisane evidencije;
 - e) ne omogućiti ovlaštenom licu vršenje neposrednog nadzora.
- (2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u Ustanovi, novčanom kaznom od 100,00 KM do 400,00 KM.

Član 163.

Novčanom kaznom od 100,00 do 400,00 KM kaznit će se hranitelj, kod koga je dijete smješteno, ukoliko preduzme važnije mjere u pogledu ličnosti djeteta suprotno članu 50. ovog zakona.

Član 164.

- (1) Novčanom kaznom od 500,00 KM do 1.000,00 KM kaznit će se za prekršaj poslodavac - pravno lice odnosno poslodavac – fizičko lice ako za vrijeme

„Dječije nedjelje“ ne naplaćuje i ne uplaćuje novčane iznose utvrđene odlukom Vlade Federacije BiH u skladu sa članom 95. Federalnog zakona, članom 134. stav (2) i članom 136. stav (1) ovog zakona.

- (2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice kod poslodavca – koji je pravno lice novčanom kaznom od 100,00 KM do 400,00 KM.

DIO DESETI – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 165.

Postojeće Ustanove koje obavljaju djelatnost socijalne zaštite dužne su uskladiti pravila i druge opće akte sa odredbama ovog zakona, u roku od 6 mjeseci, od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 166.

- (1) Po stupanju na snagu ovog zakona, Ministar će donijeti propise i to:

a) U roku od 6 mjeseci:

1. Pravilnik o općim, tehničkim i stručnim uvjetima za osnivanje i rad ustanova socijalne zaštite iz člana 74. stav (5);
2. Pravilnik o normativima stručnih kadrova i smještajnih uvjeta centara, iz člana 79. stav (3);
3. Pravilnik o otkrivanju, ocjenjivanju sposobnosti, razvrstavanju i evidenciji djece ometene u fizičkom ili psihičkom razvoju, iz člana 23. stav (4);
4. Uputstvo o sadržaju i formi iskaznica socijalnih i drugih zaposlenika ustanova socijalne zaštite i nadležnih općinskih službi, iz člana 65. stav (4);
5. Pravilnik o naknadi za rad staratelja i osoba imenovanih za vršenje dužnosti staratelja, iz člana 70. stav (3).

b) U roku od 3 mjeseca:

1. Uputstvo o priznavanju prava zdravstvenog osiguranja i ostvarivanju osnovne zdravstvene zaštite, iz člana 18. stav (2);
2. Uputstvo o načinu vođenja evidencija o korisnicima smještenim u Ustanove, iz člana 77. stav (2).

c) U roku od 2 mjeseca:

1. Uputstvo o načinu vođenja evidencije u oblastima socijalne zaštite i zaštite porodice sa djecom, iz člana 139. stav (7);
2. Uputstvo o načinu obračuna, doznaci sredstava i isplati po osnovu prava, iz člana 120. ovog zakona;
3. Instrukciju o načinu izvršenja revizije rješenja o priznavanju prava na osnovu ovog zakona, iz člana 146.;
4. Pravilnik o postupku ocjenjivanja potrebe za pomoći i njegovom od strane drugog lica, iz člana 30. stav (4).

- (2) Do donošenja propisa iz stava (1) ovog člana primjenjuju se postojeći propisi, ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 167.

Prava utvrđena po ovom zakonu prestaju kada prestanu okolnosti koje su bile od uticaja za njihovo priznavanje.

Član 168.

Postupci za ostvarivanje prava započeti prije stupanja na snagu ovog zakona, a koji nisu završeni okončat će se shodno odredbama ovog zakona.

Član 169.

- (1) Na pitanja lica sa invaliditetom, odnosno lica ometenih u psihičkom i fizičkom razvoju u smislu člana 11. stav (1) tačka (e) ovog zakona i druga pitanja koja nisu uređena ovim zakonom, primjenjuje se Federalni zakon.
- (2) Prava iz ovog zakona mogu ostvariti lica, odnosno porodice, koje imaju prebivalište, odnosno boravište na području Kantona.

Član 170.

Danom početka primjene ovog zakona, prestaje primjena propisa o socijalnoj i dječijoj zaštiti i zaštiti civilnih žrtava rata, koji su se do dana stupanja na snagu ovog zakona primjenjivali na području Kantona, i to:

- a) Odluka o pravu na naknadu plaće ženi-majci u radnom odnosu za vrijeme porodijskog odsustva („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 14/99 i 10/01),
- b) Odluka o uređivanju prava na novčanu pomoć porodilji koja nije u radnom odnosu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 11/02 i 9/03),
- c) Odluka o odobravanju sredstava za privremeno finansiranje troškova smještaja djece u druge porodice („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 12/99).

Član 171.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana, od dana objavljivanja u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 01-02-15356/07

Datum, 28.06.2007. godine

Z e n i c a

PREDSJEDAVAJUĆI

Sejad Zaimović s.r.

Godina XVI - Broj 13

ZENICA, srijeda, 21.09.2011.

SKUPŠTINA

286.

Na osnovu člana 37. stav 1. tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona, Skupština Zeničko-dobojskog kantona, na 11. sjednici, održanoj 07.09.2011. godine, donosi

**ZAKON
O IZMJENI ZAKONA O GRAĐENJU**

Član 1.

U članu 54. u stavu 3. Zakona o građenju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 1/05, 2/08 i 15/09) riječi „do 31.12.2010. godine“ zamjenjuju se riječima „do 31.07.2013. godine“.

Član 2.

Ovlašćuje se Zakonodavno-pravna komisija Skupštine Zeničko-dobojskog kantona da utvrdi prečišćeni tekst Zakona o građenju.

Član 3.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 01-02-22778/11
Datum, 08.09.2011. godine
Zenica

PREDSJEDAJUĆI
Miralem Galijašević, s.r.

287.

Na osnovu člana 37. stav 1. tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona, Skupština Zeničko-dobojskog kantona na 11. sjednici održanoj dana 07.09.2011. godine, donosi

ZAKON

**O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
SOCIJALNOJ ZAŠTITI, ZAŠTITI CIVILNIH
ŽRTAVA RATA I ZAŠTITI PORODICE SA
DJECOM**

Član 1.

U Zakonu o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj:13/07) u članu 4. u stavu (1), riječi u zagradi „dijete bez roditelja“ zamjenjuju se riječima „dijete bez roditeljskog staranja“.

Član 2.

U članu 6. u stavu (2) iza riječi „koristi“ dodaju se riječi „ili može koristiti“.

Član 3.

U članu 11. u stavu (1) iza tačke j), tačka se zamjenjuje tačkom-zarezom i dodaje se nova tačka k) koja glasi:

„ k) lica koja su žrtve porodičnog nasilja i nasilja u zajednici.“

Član 4.

U članu 13. iza tačke f), tačka se zamjenjuje zarezom i dodaje se nova tačka g) koja glasi:

„ g) lica sa autizmom.“

Član 5.

Iza člana 18. dodaje se novi član 18a. koji glasi:

„Član 18a.

Žrtva porodičnog nasilja i nasilja u zajednici, u smislu člana 11. stav (1) tačka k) ovog zakona je lice kome je

nanesena fizička, psihička i seksualna patnja ili emocionalna šteta, kao i prijetnja takvim djelima ili propuštanja činjenja dužne pažnje, nebriga i nerješavanje osnovnih potreba, što ga ozbiljno sputava da uživa u svojim pravima i slobodama.“

Član 6.

(1) U članu 19. na početku uvodne rečenice dodaje se oznaka „(1)“.

(2) U stavu (1) iza tačke g) tačka se zamjenjuje tačkom-zarezom i dodaje se nova tačka h) koja glasi:

„h) privremeni smještaj i zbrinjavanje u sigurnoj kući.“

(3) Iza stava (1) dodaje se novi stav (2) koji glasi:

„(2) Postupak, uslovi i finansiranje privremenog smještaja i zbrinjavanja u sigurnoj kući bit će uređeni Uputstvom koje će donijeti Ministar.“

Član 7.

U članu 21. u stavu (1) tačka c) iza riječi: „članova porodice“ dodaju se riječi: „niti srodnika“.

Član 8.

U članu 24. u stavu (2) zarez iza riječi „godine“ zamjenjuje se tačkom, a preostali tekst se briše.

Član 9.

U članu 25. u stavu (5) na kraju stava tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: „osim ako im automobil služi kao ortopetsko ili drugo pomagalo, što dokazuju Nalazom i mišljenjem Instituta.“

Član 10.

U članu 26. u stavu (2) iza riječi: „član porodice“ dodaju se riječi: „niti srodnik“.

Član 11.

(1) U članu 30. u stavu (1) tačka na kraju stava zamjenjuje se zarezom i dodaje tekst koji glasi:

„i da nemaju članove porodice niti srodnike koji su po zakonu obavezni da ih izdržavaju, ili ako ih imaju, da ta lica nisu u mogućnosti da izvršavaju obavezu izdržavanja.“

(2) U stavu (2) iza riječi: „65. godina“ stavlja se tačka, a preostali dio teksta se briše.

(3) Stav (5) se briše.

Član 12.

Iza člana 30. dodaje se novi član 30a. koji glasi:

„Član 30a.

(1) Lica sa invaliditetom koji je nastao nakon 65. godine života a kod kojih je, u skladu sa mišljenjem Instituta, utvrđena potreba za korištenjem prava na dodatak za njegu i pomoć od drugog lica ovo pravo ostvaruju u skladu sa ovim zakonom.

(2) Lica iz stava (1) ovog člana razvrstavaju se u dvije grupe u skladu sa odredbama člana 18b. i 18d. Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom („Službene novine Federacije BiH“, broj: 36/99, 54/04, 39/06 i 14/09).

(3) Dodatak za njegu i pomoć od drugog lica za lica sa invaliditetom koji je nastao nakon 65. godine života određuje se u mjesečnom iznosu u procentu od prosječne plaće Kantona, i to:

a) za I. grupu 20 % od prosječne plaće Kantona,

b) za II. grupu 10 % od prosječne plaće Kantona.

(4) Ukoliko planirana sredstva za tekuću budžetsku godinu budu nedovoljna za isplatu novčanih primanja iz stava (3) ovog člana, raspoloživa sredstva dijele se sa iznosom potrebnim za isplatu prema ovom Zakonu i određuje koeficijent za mjesečna davanja koji ostaje na snazi do rebalansa budžeta ili usvajanja novog budžeta.

(5) Refundacija troškova pregleda medicinskog vještačenja kod Instituta vršit će se u skladu sa odredbama člana 11. Federalnog zakona, a prema Uputstvu koje donosi Ministar.“

Član 13.

U članu 31. tačka „d)“ briše se, a dosadašnja tačka e) postaje tačka d).

Član 14.

Iza člana 31. dodaje se novi član 31a. koji glasi:

„Član 31a.

Lice iz člana 30a. ostvaruje pravo na dodatak za njegu i pomoć od strane drugog lica, uz ispunjavanje sljedećih uvjeta:

a) da nije smješteno u ustanovu socijalne zaštite, na teret sredstava općinskog, odnosno kantonalnog Budžeta,

b) da ne ostvaruje pravo na kućnu njegu i pomoć u kući.“

Član 15.

(1) U članu 32. u stavu (1) tačka a) riječi „30,00 KM“ zamjenjuje se riječima „5% od prosječne plaće Kantona“.

(2) U tački b) riječi „50,00 KM“ zamjenjuje se riječima „10% od prosječne plaće Kantona“.

Član 16.

U članu 35. u stavu (2) riječi „300,00 KM“ zamjenjuje se riječima „400,00 KM“.

Član 17.

U članu 43. u stavu (1) iza riječi „usvojitelji“ briše se zarez i riječ „staratelji“.

Član 18.

(1) U članu 54. u stavu (1) iza riječi „usvojitelj“ briše se zarez i riječ „staratelj“.

(2) U stavu (2) iza riječi „usvojitelji“ briše se zarez i riječ „staratelj“, a ispred riječi „zakonu“ dodaje se riječ „Porodičnom“.

Član 19.

U članu 56. u stavu (1) tačka na kraju stava zamjenjuje se zarezom i dodaje tekst koji glasi:

„a snošenje troškova smještaja za lica čiji ukupan prihod domaćinstva ne prelazi iznos minimalne penzije u Federaciji BiH utvrđuje se u visini 50% od pripadajućeg dijela prihoda lica koje se smješta.“

Član 20.

U članu 60. iza stava (2) dodaju se novi stavovi (3) i (4) koji glase:

“(3) U slučaju smrti lica iz stava (1) ovog člana, prvostepeni organ od prodane imovine može raspolagati sa 2/3 sredstava u svrhu razvoja socijalne zaštite, dok je 1/3 sredstava prvostepeni organ dužan uplatiti u Budžet Kantona.

(4) Sredstva iz stava (3) ovog člana uplaćena u Budžet Kantona koristit će se za troškove smještaja u ustanove socijalne zaštite.“

Član 21.

(1) U članu 69. u stavu (1) riječi „odgovarajuće nevladine organizacije“ zamjenjuju se riječima „udruženja, pravnih i fizičkih lica“ a riječ „ispunjava“ zamjenjuje se riječju „ispunjavaju“.

(2) Stav (2) mijenja se i glasi:

„(2) Sa odgovarajućim udruženjem, pravnim i fizičkim

licem koja neposredno pružaju usluge kućne njege i pomoći u kući, imaju iskustvo, posjeduju materijalne i kadrovske kapacitete, općinski prvostepeni organ zaključuje ugovor kojim se preciziraju obim usluga, visina naknada i druga prava i obaveze.“

Član 22.

U članu 73. u stavu (5) u tački b), dodaje se nova alineja 4) koja glasi:

„4) za djecu sa društveno negativnim ponašanjem,“

Član 23.

(1) Naziv Odjeljka C. u Poglavlju III., iznad člana 86. mijenja se i glasi:

„*Odjeljak C. Ustanova za djecu sa posebnim potrebama i djecu sa društveno negativnim ponašanjem*“.

(2) U članu 86. na početku teksta dodaje se oznaka „(1)“.

(3) Iza stava (1) dodaju se novi stavovi (2) i (3), koji glase:

„(2) Prihvatna stanica za djecu sa društveno negativnim ponašanjem vrši prihvatanje i kratkotrajni smještaj djece koja se odaju skitnji, prosjačenju i drugim oblicima društveno negativnog ponašanja, kojima obezbjeđuje potreban kratkotrajni smještaj, ishranu, primjenu zdravstveno-higijenskih mjera i nadzor za vrijeme dok se ne utvrdi mogućnost za njihovo vraćanje roditeljima, usvojitelju, hranitelju, staratelju ili u ustanovu.

(3) Dnevni centar za djecu sa društveno negativnim ponašanjem obezbjeđuje djeci usluge boravka za poludnevni boravak u trajanju do 8 sati dnevno, a za cjelodnevni boravak do 12 sati dnevno. Za vrijeme boravka obezbjeđuju se usluge: prehrane, održavanja lične higijene, brige o zdravlju, čuvanje, odgoj, provođenje slobodnih aktivnosti, igara sa djecom, a za školsku djecu pomoć u učenju i vođenje brige o školskim i vanškolskim aktivnostima i drugo.“

Član 24.

U članu 87., prva riječ „Ustanova“ zamjenjuje se riječju „Ustanove“, te riječ „može“ zamjenjuje se riječju „mogu“.

Član 25.

Član 99. mijenja se i glasi:

„(1) Osnovica za obračun novčanih primanja za lica iz člana 56. Federalnog zakona iznosi 70% od osnovice utvrđene u skladu s federalnim propisima o pravima branitelja i članova njihovih porodica, a lična invalidnina utvrđuje se u mjesečnom iznosu prema grupi oštećenja organizma u procentima, kako slijedi:

Odgovarajućagrupa civilnih žrtava rata	Procenat oštećenja organizma civilne žrtve rata	Mjesečna visina invalidnine u procentu od osnovice
I. grupa	100	100 %
II. grupa	100	73%
III. grupa	90	55%
IV. grupa	80	43%
V. grupa	70	32%
VI. grupa	60	18%

(2) Mjesečno lično novčano primanje za lica iz člana 54. stav (3) Federalnog zakona utvrđuje se u visini osnovice iz stava (1) ovog člana.

(3) Sredstva za isplatu novčanih primanja iz ovog člana osiguravaju se u omjeru 70 % iz Federalnog budžeta i 30 % iz Budžeta Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: kantonalni Budžet).

(4) Osnovica i mjesečni iznosi novčanih primanja usklađuju se na način kako se vrši usklađivanje novčanih primanja za korisnike prava po propisima o pravima branitelja i članova njihovih porodica.“

Član 26.

Član 101. se briše.

Član 27.

U članu 112. u stavu (1) iza tačke i) tačka se zamjenjuje tačkom-zarezom i dodaju se nove tačke j), k) i l) koje glase:

„j) zdravstvena zaštita za djecu od rođenja do polaska u osnovnu školu koja nisu zdravstveno osigurana kao članovi porodice osiguranika;

k) zdravstvena zaštita za nezaposlene samohrane majke - porodilje za vrijeme trudnoće, porođaja i do uzrasta djeteta do godinu dana, ako nisu osigurani po drugom osnovu;

l) zdravstvena zaštita za lica starija od 65. godina (muškarac), odnosno 60. godina (žena).“

Član 28.

U članu 113. u stavu (2) u trećem redu, iza riječi: „roditelj“ dodaju se riječi „ili dijete“.

Član 29.

U članu 118. tačka na kraju teksta zamjenjuje se zarezom i dodaje tekst, koji glasi:

„osim djetetu koje koristi pravo na osposobljavanje na samostalan život i rad.“

Član 30.

U članu 128. u stavu (1) riječi „posljednje objavljene“ se brišu.

Član 31.

U članu 166. u stavu (1) u tački a), iza alineje 5. tačka se zamjenjuje tačkom-zarezom i dodaju se nove alineje 6. i 7. koje glase:

„6. Uputstvo o postupku, uslovima i finasiranju privremenog smještaja i zbrinjavanja u sigurnoj kući;

7. Uputstvo o postupku priznavanja nadoknade troškova medicinskog vještačenja u prvom stepenu.“

Član 32.

Ovlašćuje se Zakonodavno-pravna komisija Skupštine Zeničko-dobojskog kantona da utvrdi prečišćeni tekst Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom.

Član 33.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u “Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona”.

Broj: 01-02-22779/11

Datum, 08.09.2011. godine

Zenica

PREDSJEDAVALAČI

Miralem Galijašević, s.r.

.....

у Општини Усора према попису становништва из 1991. године, а према садашњој административно-територијалној подјели Општине, имајући у виду императивну уставну одредбу која налаже да овлашћења у вези са образовањем сваки кантон је дужан пренијети на општину ако у погледу националног састава већинско становништво те општине није већинско становништво у кантону као цјелини, а што је утврђено и из Пресуде овог суда број: У-8/08 од 04.12.2008. године, која је утврдила релевантну судску праксу у оваквим ситуацијама, на сједници Суда без јавне расправе одржане дана 24.02.2015. године, донијета је одлука као у изреци.

Ову пресуду Уставни суд Федерације донио је већином од шест гласова у саставу: др сц. Ката Сењак, предсједница Суда, Сеад Бахтијаревић, Весна Будимир, Мирјана Чучковић, Домин Малбашић, Александра Маргиновић и проф. др Един Муминовић, судије Суда.

Број: У-65/14

24.02.2015. године
С а р а ј е в о

Предсједница
Уставног суда Федерације
Босне и Херцеговине
др сц. **Ката Сењак**

SKUPŠTINA

90.

Na osnovu člana 37. stav 1. tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona, Skupština Zeničko-dobojskog kantona na 7. sjednici održanoj dana 21.04.2015. године, d o n o s i

ZAKON

o izmjenama i dopuni Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom

Član 1.

(1) U Zakonu o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 13/07 i 13/11 - u daljem tekstu: Kantonalni zakon), članovi 30a. i 31a. se brišu.

(2) Postupci za ostvarivanje prava na dodatak za pomoć i njegu od drugog lica, započeti prije stupanja na snagu ovog zakona, a koji nisu završeni okončat će se po odredbama Federalnog zakona.

Član 2.

U članu 143. dodaje se novi stav (2) koji glasi:

„(2) Na osnovu prijave ili saznanja o nastaloj promjeni koja je od uticaja za ostvarivanje i obim prava, prvostepeni organ će pokrenuti postupak odmah, a najkasnije u roku od 15 dana od dana saznanja za promjenu i donijeti rješenje o prestanku ili izmjeni priznatih prava prema ovom zakonu, sa pravnim dejstvom od prvog dana narednog mjeseca po nastaloj promjeni.“

Dosadašnji tekst člana 143. postaje stav (1).

Član 3.

Ovaj Zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u “Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona”.

Broj: 01-02-9165/15

Datum, 22.04.2015. године

Zenica

PREDSJEDAVALA

Draženka Subašić, s.r.

91.

Na osnovu Amandmana XVII na Ustav Zeničko-dobojskog kantona, («Službene novine FBiH», broj: 7/96, «Službene novine Zeničko-dobojskog kantona», broj: 1/96, 10/00, 8/04 i 10/04) i člana 186. stav 2. Poslovnika Skupštine Zeničko-dobojskog kantona-Novi prečišćeni tekst («Službene novine Zeničko-dobojskog kantona», broj: 7/12 i 12/13), predsjedavajuća Skupštine Zeničko-dobojskog kantona, uz konsultaciju sa zamjenicima predsjedavajuće, na 1. sjednici održanoj 17.02.2015. године, donijela je:

ODLUKU

o imenovanju kandidata za premijera Zeničko-dobojskog kantona

Član 1.

(Imenovanje kandidata za premijera Kantona)

Za kandidata za premijera Zeničko-dobojskog kantona imenuje se Galijašević Miralem, dipl. ecc. iz Zenice.

Član 2.

(Dostavljanje prijedloga kandidata za ministre u Vladi Kantona)

Galijašević Miralem, kandidat za premijera Zeničko-dobojskog kantona će, u roku od najmanje sedam dana prije početka sjednice Skupštine Kantona na kojoj će se vršiti potvrđivanje Vlade Kantona, dostaviti predsjedavajućoj Skupštine prijedlog kandidata za ministre u Vladi

Član 59.**(Ravnopravnost spolova)**

Gramatička terminologija u ovom zakonu podrazumijeva uključivanje oba spola.

Član 60.**(Stupanje na snagu)**

Zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u “Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona”.

Član 2.

U članu 125. u stavu (1) procenat „20 %“ mijenja se procentom „50 %“.

Član 3.

Zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u “Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona”.

Broj: 01-02-4138/16

Datum, 24.02.2016. godine

Zenica

PREDSJEDAVAJUĆA**Draženka Subašić, s.r.**

Broj: 01-02-4190/16

Datum, 24.02.2016. godine

Zenica

PREDSJEDAVAJUĆA**Draženka Subašić, s.r.****35.**

Na osnovu člana 37. stav 1. tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona, Skupština Zeničko-dobojskog kantona na 24. sjednici održanoj dana 23.02.2016. godine, donosi

ZAKON**o izmjenama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom****Član 1.**

U Zakonu o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 13/07, 13/11 i 3/15), član 123. mijenja se i glasi:

„(1) Nakon isteka porodijskog odsustva žena-majka koja rodi blizance, treće i svako slijedeće dijete, a koristi pravo da radi polovinu punog radnog vremena u skladu sa propisima o radu, ima pravo na naknadu plaće za polovinu do punog radnog vremena koju joj isplaćuje poslodavac u iznosu od 50 % plaće koju bi ostvarila da radi puno radno vrijeme.

(2) Pravo da radi polovinu punog radnog vremena žena-majka iz stava (1) ovog člana ima do navršene dvije godine života djeteta, počevši od prvoga dana korištenja prava.

(3) Zahjev za ostvarivanje prava za rad sa polovinom punog radnog vremena i za naknadu plaće podnosi se poslodavcu 15 dana prije isteka porodijskog odsustva.“

36.

Na osnovu člana 37. stav 1. tačka g) Ustava Zeničko-dobojskog kantona i člana 27. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15 i 102/15) Skupština Zeničko-dobojskog kantona na 24. sjednici održanoj 23.02.2016. godine, donijela je:

ODLUKU**I.**

Daje se saglasnost na Finansijski plan Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona za 2016. godinu, sa Odlukom o načinu izvršenja finansijskog plana za 2016. godinu.

II.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 01-14-4141/16

Datum, 24.02.2016. godine

Zenica

PREDSJEDAVAJUĆA**Draženka Subašić, s.r.**

SKUPŠTINA

457.

Na osnovu člana 37. stav 1. tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona, Skupština Zeničko-dobojskog kantona na 48. sjednici održanoj dana 24.08.2022. godine, donosi

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SOCIJALNOJ ZAŠTITI, ZAŠTITI CIVILNIH ŽRTAVA RATA I ZAŠTITI PORODICE SA DJECOM

Član 1.

(Dopuna člana 18.)

(1) U Zakonu o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 13/07, 13/11, 14/12-Autentično tumačenje, 3/15, 2/16 i 3/17-Autentično tumačenje, u daljem tekstu: Kantonalni zakon) u članu 18. iza stava (1) dodaje se novi stav (2) koji glasi:

“(2) Licem u stanju socijalne potrebe smatra se i samohrani roditelj koji nije u braku i ne živi u vanbračnoj zajednici, a sam izdržava i brine se o djetetu i nema dovoljno sredstva za izdržavanje u smislu Kantonalnog zakona.“

(2) Dosadašnji stav (2) postaje stav (3).

Član 2.

(Izmjena člana 19.)

U članu 19. stav (1) tačka c) riječi „smještaj u drugu porodicu“ zamjenjuju se riječima “smještaj u hraniteljsku porodicu“.

Član 3.

(Izmjena člana 23.)

U članu 23. stavovi (2), (3) i (4) mijenjaju se i glase:

- “(2) Nalaz i mišljenje o procjeni, praćenju i upućivanju djece sa teškoćama u razvoju u prvom stepenu donosi stručno tijelo pri Javnoj ustanovi Centar za djecu i odrasle osobe sa teškoćama u razvoju Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Centar za djecu i odrasle osobe).
- (3) Postupak, sastav i način rada stručnog tijela iz stava (2) ovog člana, regulisat će se Pravilnikom o otkrivanju, procjeni, praćenju i upućivanju djece u riziku, djece s teškoćama i invaliditetom koji donosi Ministar uz prethodno pribavljeno mišljenje Ministarstva zdravstva i Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Kantona
- (4) Nalaz i mišljenje o djeci sa teškoćama u razvoju u drugom stepenu donosi stručna komisija koju obrazuje Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, a do uspostave iste drugostepene postupke će rješavati stručna komisija koju obrazuje Ministarstvo.“

Član 4.

(Izmjena člana 24.)

Član 24. mijenja se i glasi:

„Član 24.

- (1) Ukupan prihod domaćinstva u smislu Kantonalnog zakona čine prihodi koje članovi domaćinstva ostvaruju po osnovu:
- prihoda koji su uređeni propisima o porezu na dohodak,
 - starosne, invalidske i porodične penzije,

- c) primanja po propisima iz boračko-invalidskoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti lica sa invaliditetom,
- d) naknada za vrijeme trajanja nezaposlenosti,
- e) prihoda po osnovu obaveznog izdržavanja,
- f) prihoda po osnovu naknade za hraniteljstvo, odnosno starateljstvo,
- g) prihoda po osnovu životnog osiguranja,
- h) prihoda od nasljedstva,
- i) prihoda od poljoprivredne djelatnosti, tj. katastarski prihod iz prethodne godine,
- j) prihoda po osnovu novčane pomoći ženi-majci porodilji koja nije u radnom odnosu.

(2) Prihodom u smislu stava (1) ovog člana ne smatra se:

- a) naknada za topli obrok,
- b) naknada za prevoz na posao i sa posla,
- c) mjesečna naknada roditelja njegovatelja,
- d) dječiji dodatak,
- e) stipendije i krediti učenika i studenata,
- f) jednokratne novčane pomoći.“

Član 5.

(Izmjena člana 34.)

Član 34. mijenja se i glasi:

„Član 34.

Pravo na drugu materijalnu pomoć ostvaruju lica i porodice ukoliko im prihodi domaćinstva ne prelaze iznos minimalne penzije, odnosno za domaćinstva sa većim prihodima ako im prihodi po članu domaćinstva mjesečno ne prelaze iznos od 15% prosječne plaće Kantona.“

Član 6.

(Izmjena naziva Odjeljka)

U DIJELU DRUGOM, POGLAVLJE II., naziv Odjeljka C. se mijenja i glasi:

„Odjeljak C. Smještaj u hraniteljsku porodicu.“

Član 7.

(Izmjena člana 45.)

Član 45. mijenja se i glasi:

„Član 45.

Hraniteljstvo je oblik zaštite izvan vlastite porodice kojom se djetetu ili odraslom licu u skladu sa Zakonom o hraniteljstvu u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 19/17, u daljem tekstu: Zakon o hraniteljstvu) osigurava odgovarajući porodični smještaj i zaštita u hraniteljskoj porodici.“

Član 8.

(Izmjena člana 46.)

Član 46. mijenja se i glasi:

„Član 46.

(1) Za rješavanje o priznavanju prava i uključivanje na smještaj u hraniteljsku porodicu, kao i zaključivanje ugovora o hraniteljstvu, mjesno je nadležan općinski/gradski prvostepeni organ prebivališta hranjenika.

(2) Prije donošenja rješenja o ostvarivanju prava na smještaj i upućivanje u hraniteljsku porodicu općinski/gradski prvostepeni organ dužan je zatražiti saglasnost Ministarstva za smještaj i finansiranje naknade za izdržavanje hranjenika i naknade hranitelju, gdje je za svaki konkretan slučaj dužan dostaviti socijalnu anamnezu.

(3) O žalbi na rješenje kojim se rješava o pravu na smještaj i upućivanju u hraniteljsku porodicu odlučuje Ministarstvo“.

Član 9.

(Izmjena člana 47.)

Član 47. mijenja se i glasi:

„Član 47.

(1) Pravo na hraniteljsku naknadu ima hranitelj bez obzira na obavezu izdržavanja hranjenika.

(2) Hranitelj ima pravo na naknadu za izdržavanje hranjenika, u skladu sa Zakonom o hraniteljstvu.“

Član 10.

(Izmjena člana 48.)

Član 48. mijenja se i glasi:

„Član 48.

(1) U troškovima finansiranja naknada iz člana 47. Kantonalnog zakona učestvuje hranjenik, roditelj, usvojitelj ili srodnik koji je dužan da izdržava to lice u skladu sa Porodičnim zakonom, pravno ili fizičko lice koje je preuzelo obavezu plaćanja troškova smještaja, kako slijedi:

- a) roditelj ili usvojitelj ukoliko im mjesečni prihodi po članu domaćinstva prelaze 15% od prosječne plaće Kantona,
 - b) srodnici, izuzev hranitelja, koji su dužni da izdržavaju hranjenika u skladu sa Porodičnim zakonom, ukoliko im mjesečni prihodi po članu domaćinstva prelaze 30% od prosječne plaće Kantona,
 - c) hranjenik svojom imovinom, prihodima i drugim novčanim primanjima.
- (2) Hranjeniku na ime zadovoljavanja ličnih potreba pripada 20% od mjesečnog iznosa njegovih novčanih sredstava.
- (3) Lice iz stava (1) ovog člana učestvuje u plaćanju troškova naknada u visini od 100% pripadajućeg dijela prihoda lica koje se smješta u hraniteljsku porodicu, a lice čiji ukupan prihod domaćinstva ne prelazi iznos minimalne penzije u Federaciji BiH učestvuje u plaćanju troškova naknada u visini 50% pripadajućeg dijela prihoda lica koje se smješta u hraniteljsku porodicu.“

Član 11.

(Brisanje članova 49., 50., 51., 52., 53. i 54.)

Članovi 49., 50., 51., 52., 53. i 54. se brišu.

Član 12.

(Izmjena člana 56.)

Član 56. mijenja se i glasi:

„Član 56.

- (1) Troškove smještaja u Ustanovu plaća lice koje se smješta, roditelj, usvojitelj ili srodnik koji je dužan da izdržava to lice u skladu sa ovim i Porodičnim zakonom, ili drugo pravno ili fizičko lice koje je preuzelo obavezu plaćanja troškova smještaja.
- (2) Troškove smještaja plaća ili u plaćanju istih učestvuju lica iz stava (1) ovog člana, ukoliko im mjesečni prihodi po članu domaćinstva prelaze 15% od prosječne plaće Kantona.
- (3) Lice iz stava (1) ovog člana plaća troškove smještaja u visini od 100% pripadajućeg dijela prihoda lica koje se smješta u Ustanovu, a lice čiji ukupan prihod domaćinstva ne prelazi iznos minimalne penzije u Federaciji BiH plaća troškove smještaja u visini 50% pripadajućeg dijela prihoda lica koje se smješta u Ustanovu.

- (4) Ukoliko sredstva iz stava (3) ovog člana nisu dovoljna za izmirenje troškova smještaja, razliku do punog iznosa cijene smještaja snosi Kanton.
- (5) Sredstva od učešća pravnog ili fizičkog lica u plaćanju dijela troškova smještaja u Ustanovi, uplaćuju se na račun Ustanove koja je dužna prilikom naplate svojih usluga u računu prikazati učešće tog lica.“

Član 13.

(Izmjena člana 61.)

Član 61. mijenja se i glasi:

„Član 61.

- (1) Korisnik penzije i/ili korisnik primanja po osnovu člana 24. stav (1) tačka c) Kantonalnog zakona koji je smješten u ustanovu, a nema obavezu izdržavanja, ta sredstva uplaćuje na račun ustanove u koju je smješten.
- (2) Licu iz stava (1) ovog člana, na ime zadovoljavanja ličnih potreba mjesečno pripada 20% iznosa od penzije i 20% iznosa od primanja po osnovu člana 24. stav (1) tačka c) Kantonalnog zakona koju ostvaruje korisnik.
- (3) Izuzetno, licu čiji je jedini prihod zakup od izdate imovine na ime zadovoljavanja ličnih potreba mjesečno mu pripada 20% od iznosa zakupnine.“

Član 14.

(Izmjena člana 80.)

- (1) U članu 80. stav (2) riječi: „dnevnog zbrinjavanja djece sa posebnim potrebama“ se zamjenjuju riječima: „podrške i zbrinjavanja djece sa teškoćama u razvoju“.
- (2) U stavu (3) iza tačke l) dodaje se nova tačka m) koja glasi:
„m) vrši isplatu trebovanih i doznačenih sredstava za korisnike prava“
- (3) Dosadašnje tačke m), n) i o) postaju tačke n), o) i p).

Član 15.

(Dodavanje novog člana 84a.)

Iza člana 84. dodaje se novi član 84a. koji glasi:

„Član 84a.

- (1) Ustanova za djecu ili centar može, uz prethodnu saglasnost osnivača i Ministarstva, da organizuje prihvatnu stanicu ili dnevni centar za djecu.
- (2) Prihvatna stanica za djecu pruža prihvat i kratkotrajni smještaj djece koja su odgojno zanemarena i zapuštena,

te djece koja se odaju skitnji, prosjačenju i drugim oblicima društveno negativnog ponašanja, gdje im se obezbjeđuje potreban kratkotrajni smještaj, ishrana, zdravstveno-higijenske mjere i nadzor za vrijeme dok se ne utvrdi mogućnost za njihovo vraćanje roditeljima, usvojiteljima, odnosno smještaj u hraniteljsku porodicu ili u ustanovu.

- (3) Dnevni centar za djecu pruža usluge boravka za poludnevni boravak u trajanju do 8 sati dnevno, a za cjelodnevni boravak do 12 sati dnevno. Za vrijeme boravka obezbjeđuju se usluge: prehrane, održavanje lične higijene, brige o zdravlju, čuvanje, odgoj, provođenje slobodnih aktivnosti, igara sa djecom, a za školsku djecu pomoć u učenju i vođenje brige o školskim i vanškolskim aktivnostima i drugo.“

Član 16.

(Izmjena naziva Odjeljka)

U DIJELU DRUGOM, POGLAVLJE III., naziv Odjeljka C. se mijenja i glasi:

„Odjeljak C. Javna ustanova Centar za djecu i odrasle osobe sa teškoćama u razvoju“.

Član 17.

(Izmjena člana 86.)

Član 86. mijenja se i glasi:

„Član 86.

- (1) Centar za djecu i odrasle osobe je javna ustanova koja pruža usluge od ukupnog značaja za rani podsticaj, procjenu i podršku djeci sa teškoćama u razvoju, dnevni boravak i zbrinjavanje djece i odraslih osoba sa invaliditetom, u smislu inkluzije, odgoja i obrazovanja, osposobljavanja, socijalizacije, integracije, samozastupanja i zadovoljavanja drugih životnih potreba djece i njihovih roditelja.
- (2) Centar za djecu i odrasle osobe je u obavezi u prvom kvartalu tekuće godine podnijeti izvještaj o poslovanju za prethodnu godinu Ministarstvu i općinama/gradovima sa područja Kantona.“

Član 18.

(Izmjena člana 112.)

- (1) U članu 112. stav (1) tačke c) i i) mijenjaju se i glase:

„c) novčana pomoć ženi-majci koja nije u radnom odnosu;

- i) zdravstveno osiguranje za žene-majke porodilje koje nisu u radnom odnosu za vrijeme trudnoće, porođaja i do uzrasta djeteta do godinu dana, ukoliko ne mogu biti osigurane po drugom osnovu;“

- (2) Tačke d) i e) se brišu.

- (3) Dosadašnje tačke f), g), h), i), j), k) i l) sada postaju tačke d), e), f), g), h), i) i j).

Član 19.

(Izmjena člana 120.)

Član 120. mijenja se i glasi:

„Član 120.

- (1) Naknada umjesto plaće ženi-majci u radnom odnosu za vrijeme dok odsustvuje sa posla radi trudnoće, porođaja i njege djeteta (u daljem tekstu: naknada plaće) isplaćuje se za vrijeme korištenja porodiljskog odsustva, u skladu sa zapisom o radu.
- (2) Naknadu plaće iz stava (1) ovog člana ostvaruje žena-majka koja ima prebivalište na području Kantona u periodu od 6 mjeseci prije podnošenja zahtjeva ili žena-majka čiji poslodavac ima sjedište na području Kantona pod uslovom da ovo pravo nije regulisano prema mjestu prebivališta porodilje.“

Član 20.

(Izmjena člana 121.)

Član 121. mijenja se i glasi:

„Član 121.

- (1) Naknada plaće utvrđuje se u visini od 1.000,00 KM mjesečno za vrijeme trajanja porodiljskog odsustva.
- (2) Ženi-majci koja rodi blizance, treće i svako slijedeće dijete naknada plaće iz stava (1) ovog člana uvećava se za 20%, za svako rođeno dijete.
- (3) Ukoliko planirana sredstva za tekuću budžetsku godinu budu nedovoljna za isplatu naknade plaće iz stava (1) i (2) ovog člana, naknada plaće se isplaćuje u iznosu od 80% prosječne plaće koju je žena-majka u radnom odnosu ostvarila prije početka korištenja odsustva zbog porođaja.
- (4) Naknada plaće, iz stava (3) ovog člana, ne može biti veća od prosječne, posljednje, objavljene neto plaće Kantona, niti može biti manja od 300 KM.“

Član 21.

(Izmjena člana 125.)

U članu 125. stav (2) mijenja se i glasi:

- „(2) Pravo na naknadu plaće iz stava (1) ovog člana može ostvariti roditelj do navršene 27. godine života djeteta, na osnovu nalaza i mišljenja Instituta o utvrđenoj potrebi za dodatkom za njegu i pomoć od strane drugog lica.“

Član 22.**(Izmjena naziva Odjeljka)**

U DIJELU ČETVRTOM, POGLAVLJE I., naziv Odjeljka C. se mijenja i glasi:

„Odjeljak C. Novčana pomoć ženi-majci koja nije u radnom odnosu“.

Član 23.**(Izmjena člana 127.)**

Član 127. mijenja se i glasi:

„Član 127.

- (1) Novčana pomoć ženi-majci koja nije u radnom odnosu ostvaruje se u visini od 1.000,00 KM mjesečno, a najduže 12 mjeseci od dana rođenja djeteta.
- (2) Novčanu pomoć iz stava (1) ovog člana ostvaruje žena-majka koja ima prebivalište na području Kantona u periodu od 6 mjeseci prije podnošenja zahtjeva, ukoliko je prijavljena na evidenciji nadležne službe za zapošljavanje ili se nalazi na redovnom školovanju, odnosno ukoliko se na evidenciji Porezne uprave ne vodi kao zaposleno lice.
- (3) Ženi-majci koja rodi blizance, treće i svako slijedeće dijete novčana pomoć iz stava (1) ovog člana uvećava se za 20%, za svako rođeno dijete.
- (4) Izuzeto od stava (1) ovog člana, pod okolnostima propisanim članom 122. Kantonalnog zakona, pravo na novčanu pomoć može ostvariti i otac djeteta ukoliko nije u radnom odnosu.
- (5) Ukoliko planirana sredstva za tekuću budžetsku godinu budu nedovoljna za isplatu novčane pomoći iz stava (1) ovog člana, iznos novčane pomoći se utvrđuje u skladu sa odredbama Zakona o materijalnoj podršci porodicama s djecom u Federaciji BiH („Službene novine FBiH“, broj: 52/22).“

Član 24.**(Brisanje Odjeljaka)**

U DIJELU ČETVRTOM, POGLAVLJE I., Odjeljak D. i E., kao i članovi 128. i 129. brišu se.

Član 25.**(Izmjena člana 139.)**

U članu 139. stav (4) mijenja se i glasi:

- „(4) Za ostvarivanje prava na naknadu umjesto plaće ženi-majci u radnom odnosu i novčanu pomoć ženi-majci koja nije u radnom odnosu, stranka podnosi zahtjev u roku od 60 dana od dana porođaja“.

Član 26.**(Brisanje člana 140.)**

Član 140. briše se.

Član 27.**(Izmjena člana 151.)**

- (1) U članu 151. stav (1) tačka d) riječi „smještaj u drugu porodicu“ zamjenjuju se riječima „smještaj u hraniteljsku porodicu“.
- (2) Tačka i) mijenja se i glasi:
„i) novčana pomoć ženi-majci koja nije u radnom odnosu.“
- (3) Tačke j) i k) brišu se.
- (4) Dosadašnje tačke l) i m) postaju tačke j) i k).

Član 28.**(Izmjena člana 166.)**

- (1) U članu 166. stav (1) tačka a) alineja 3. mijenja se i glasi:
„3. Pravilnik o otkrivanju, procjeni, praćenju i upućivanju djece u riziku, djece s teškoćama i invaliditetom“.
- (2) U tački c) alineja 2. riječi „iz člana 120. Kantonalnog zakona“ brišu se.

Član 29.**(Izmjena u tekstu Zakona)**

U tekstu Kantonalnog zakona riječ „općinska“ u odgovarajućem padežu zamjenjuje se riječima: „općinska/gradska“, a riječi: „lica ometena u fizičkom ili psihičkom razvoju“ u odgovarajućem padežu zamjenjuju se riječima „lica sa teškoćama u razvoju“.

Član 30.**(Utvrdjivanje prečišćenog teksta)**

Ovlašćuje se Zakonodavno-pravna komisija Skupštine Kantona da utvrdi prečišćeni tekst Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom.

Član 31.**(Donošenje podzakonskog propisa)**

Uputstvo o načinu obračuna, doznaci sredstava i isplati po osnovu prava iz članova 121. i 127. Kantonalnog zakona, donosi Ministar u roku od 30 dana od stupanja na snagu ovog zakona.

Član 32.**(Prijelazne odredbe)**

- (1) Postupci za ostvarivanje prava započeti prije stupanja na snagu ovog zakona, a koji nisu pravosnažno okončani završit će se po odredbama ovog zakona.
- (2) Važeća rješenja kojima su priznata prava na naknadu plaće ženi-majci u radnom odnosu, prvostepeni organi će po službenoj dužnosti u roku od 45 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, zamijeniti novim rješenjima i ista uskladiti sa ovim zakonom za period od stupanja na snagu ovog zakona do isteka perioda za koje je priznato predmetno pravo.
- (3) Važeća rješenja kojima su priznata prava ženi-majci koja nije u radnom odnosu, prvostepeni organi će po službenoj dužnosti u roku od 45 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, zamijeniti novim rješenjima i ista uskladiti sa ovim zakonom za period od stupanja na snagu ovog zakona do isteka perioda navršene godine dana djeteta, te istim rješenjem utvrditi prestanak već priznatih prava.
- (4) Pravo na novčanu pomoć u skladu sa ovim zakonom žena-majka koja nije u radnom odnosu može ostvariti od dana primjene ovog zakona do navršenih 12 mjeseci života djeteta, podnošenjem zahtjeva nadležnom općinskom/gradskom prvostepenom organu.
- (5) Pod uslovima propisanim ovim zakonom, pravo na naknadu umjesto plaće ženi-majci u radnom odnosu i pravo na novčanu pomoć ženi-majci koja nije u radnom odnosu, može ostvariti i žena-majka koja podnese zahtjev u roku od 60 dana od dana primjene ovog zakona, a isti nije podnosila prije stupanja na snagu ovog zakona.

Član 33.**(Prestanak primjene člana 113., 114., 115., 116., 117., 118. i 119.,)**

Danom početka primjene Zakona o materijalnoj podršci porodicama s djecom u Federaciji BiH prestaju sa primjenom odredbe člana 112. stav (1) tačka a), člana 113., 114., 115., 116., 117., 118. i 119., Kantonalnog zakona.

Član 34.**(Stupanje na snagu)**

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“, a početak će se primjenjivati od 01.09.2022. godine.

Broj: 01-02-12798/22
Datum; 24.08.2022. godine
Zenica

PREDSJEDAVALAČI**Ćazim Huskić, s.r.**
.....**458.**

Na osnovu člana 37. stav 1. tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona, Skupština Zeničko-dobojskog kantona na 48. sjednici, održanoj 24.08.2022. godine, donosi:

ZAKON**O IZMJENAMA ZAKONA O
NAUČNOISTRAŽIVAČKOJ DJELATNOSTI****Član 1.****(Izmjene člana 14.)**

- (1) U Zakonu o naučnoistraživačkoj djelatnosti („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 11/17), u članu 14. u stavu (1) riječi: „iz reda istaknutih naučnika koji se biraju u skladu sa Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 12/03, 34/03 i 65/13)“ se brišu.
- (2) U stavu (3) tačka b) se mijenja i glasi: „b) jedan član predstavnik Ministarstva.“

Član 2.**(Stupanje na snagu)**

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 01-02-12799/22
Datum; 24.08.2022. godine
Zenica

PREDSJEDAVALAČI**Ćazim Huskić, s.r.**
.....

SLUŽBENE NOVINE

ZENIČKO - DOBOJSKOG KANTONA

Godina XVII - Broj 14

ZENICA, petak, 05.10.2012.

SKUPŠTINA

409.

Na osnovu člana 158. stav 2. Poslovnika Skupštine Zeničko-dobojskog kantona-Novi prečišćeni tekst ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 7/12), Skupštine Zeničko-dobojskog kantona na 27. sjednici održanoj 30.08.2012. godine, d o n o s i

AUTENTIČNO TUMAČENJE odredaba člana 120. stav (1) i (2) i člana 121. stav (1) i (3) Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 13/07 i 13/11)

Član 1.

(Predmet autentičnog tumačenja)

Utvrđuje se autentično tumačenje odredaba člana 120. stav (1) i (2) i člana 121. stav (1) i (3) Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 13/07 i 13/11- u daljem tekstu: Zakon), a kojim se precizira pravilan smisao navedenih odredbi Zakona.

Član 2.

(Pravilan smisao odredbi Zakona)

Odredbe Zakona glase:

„Član 120.

(1) Naknada umjesto plaće ženi-majci u radnom odnosu za vrijeme dok odsustvuje sa posla radi trudnoće, porođaja i njege djeteta (u daljem tekstu: naknada plaće) isplaćuje se za vrijeme korištenja porodiljskog odsustva.

(2) Osnovicu za naknadu plaće predstavlja prosječna plaća koju je žena-zaposlenik ostvarila u periodu od 6 mjeseci, prije početka korištenja odsustva zbog porođaja.

Član 121.

(1) Naknada plaće utvrđuje se u visini iznosa od 80% od osnovice za naknadu plaće iz člana 120. stav (2) ovog zakona.

(3) Ukoliko žena-majka u periodu od šest mjeseci prije po-

rođaja nije primila ili nije redovno primala plaću, naknada plaće, iz stava (1) ovog člana, ne može biti manja od 200 KM.“

S obzirom na citirane zakonske odredbe, osnovicu za utvrđivanje visine naknade plaće predstavlja zbir plaća ostvarenih u periodu od 6 mjeseci prije početka korištenja porodiljskog odsustva podijeljen na 6, kako bi se dobila prosječna plaća, od čega 80% predstavlja visinu naknade plaće koja pripada ženi majci u radnom odnosu, za vrijeme dok odsustvuje sa posla.

U situaciji kad zaposlenica u periodu od 6 mjeseci prije početka korištenja porodiljskog odsustva nije primala plaću za svih 6 mjeseci, ostvaruje pravo na naknadu plaće za vrijeme porodiljskog odsustva, uz ispunjavanje ostalih Zakonom propisanih uslova, ali ta naknada ne može biti manja od 200,00 KM mjesečno.

Prema tome, u situaciji kada je zaposlenica ostvarila plaću za 3 mjeseca u periodu od 6 mjeseci prije početka korištenja porodiljskog odsustva – iznosi sve 3 primljene plaće sabiraju se i dijele na 6, što predstavlja osnovicu za utvrđivanje visine naknade, od čega 80% pripada zaposlenici kao naknada plaće, s tim da ta naknada ne može biti manja od 200,00 KM mjesečno.

Tumačenjem odredbe stava (2) člana 120. Zakona, kojom je propisano da osnovicu za naknadu plaće predstavlja prosječna plaća koju je žena-zaposlenik ostvarila u periodu od 6 mjeseci prije početka korištenja odsustva zbog porođaja, izvodi se zaključak da je za ispunjenje uslova za ostvarivanje prava na naknadu plaće za vrijeme korištenja porodiljskog odsustva upravo neophodno trajanje radnog odnosa 6 mjeseci prije početka korištenja odsustva zbog porođaja.

Član 3.

(Primjena autentičnog tumačenja)

Ovo autentično tumačenje se primjenjuje i važi od dana primjene odredaba Zakona za koje se daje autentično tumačenje i isto će se objaviti u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 01-02-18898-1/12
Datum, 31.08.2012. godine
Zenica

PREDSJEDAVALAČI

Sretko Radišić, s.r.

.....

Godina XXII - Broj 3

ZENICA, četvrtak, 23.03.2017.god.

SKUPŠTINA

45.

Na osnovu člana 158. stav 2. Poslovnika Skupštine Zeničko-dobojskog kantona –Novi Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/12 i 12/13), Skupština Zeničko-dobojskog kantona na nastavku 38. sjednice održanom dana 13.03.2017. godine, d o n o s i:

AUTENTIČNO TUMAČENJE

odredbe člana 1. stav (3) Zakona o izmjenama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 2/16)

Član 1.**(Predmet autentičnog tumačenja)**

Utvrđuje se autentično tumačenje odredbe člana 1. stav (3) Zakona o izmjenama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 2/16 - u daljem tekstu Zakon), a kojom se precizira pravilan smisao navedene odredbe Zakona.

Član 2.**(Pravilan smisao odredbe Zakona)**

Odredba Zakona glasi:

„Član 1.

(3) Zahtjev za ostvarivanje prava za rad sa polovinom punog radnog vremena i za naknadu plaće podnosi se poslodavcu 15 dana prije isteka porodiljskog odsustva.“

Tumačenjem odredbe stava (3) član 1. Zakona kojom je propisano da se zahtjev za ostvarivanje prava za rad sa polovinom punog radnog vremena i za naknadu plaće podnosi poslodavcu 15 dana prije isteka porodiljskog odsustva izvodi se zaključak da je uslov za ostvarivanje prava na naknadu plaće za polovinu do punog radnog vremena činjenica da je zaposlenica poslodavcu podnijela

zahtjev za vrijeme trajanja porodiljskog odsustva, i to u roku od 15 dana prije isteka porodiljskog odsustva.

Član 3.**(Primjena autentičnog tumačenja)**

Ovo autentično tumačenje se primjenjuje i važi od dana primjene odredbe Zakona za koju se daje autentično tumačenje i isto će se objaviti u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 01-02-3076/17

Datum, 13.03.2017. godine

Zenica

PREDSJEDAVALA**Draženka Subašić, s.r.****V L A D A**

46.

Na osnovu člana 16. stav (1) Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona – prečišćeni tekst (Službene novine Zeničko-dobojskog kantona broj: 7/10) i člana 11. stav (7) Zakona o javno-privatnom partnerstvu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 6/16), na prijedlog Ministarstva za privredu, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 90. sjednici održanoj dana 09.03.2017. godine, donosi

U R E D B U

**O IDENTIFIKACIJI, PRIPREMI, UGOVARANJU I
PRAĆENJU IMPLEMENTACIJE PROJEKTA
JAVNO-PRIVATNOG PARTNERSTVA**

DIO PRVI – OPĆE ODREDBE**Član 1.****(Predmet)**

Uredbom o identifikaciji, pripremi, ugovaranju i praćenju implementacije projekta javno-privatnog partnerstva (u daljem tekstu: Uredba), detaljnije se uređuju postupci i

OBRAZAC IZJAVA O FISKALNOJ PROCJENI

Obrazac IFP NE

A 1. Obradivač propisa

	KOD	NAZIV
Razdjel	20010001	MINISTARSTVO ZA RAD, SOCIJALNU POLITIKU I IZBJEGLICE ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA

B 2. Osnovni podaci o prijedlogu propisa

Vrsta propisa/akta	Zakon	DA	Odluka	NE	Strategija	NE
	Uredba	NE	Drugi akti	NE	Drugi akti planiranja	NE
Naziv propisa/akta	ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SOCIJALNOJ ZAŠTITI, ZAŠTITI CIVILNIH ŽRTAVA RATA I ZAŠTITI PORODICE SA DJECOM					

C 3. Izjava o nepostojanju dodatnih fiskalnih efekata predloženog propisa

U budžetu Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice Zeničko-dobojskog kantona se neće iziskivati dodatna finansijska sredstva za provođenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom budući da su ista planirana Budžetom Zeničko-dobojskog kantona za 2024. godinu.

D 4. Pečat i potpis odgovornog lica

Ministar, Antonio Šimunović

Mjesto i datum

Zenica, 11.03.2024. godine

